

24 Asrı
24 Saate
Sığdırdık!

24
Saatte
TARİH

İHTİYAÇ
YAYINCILIK
ISO 9001

KPSS

LİSANS ■
ÖN LİSANS ■
ORTAÖĞRETİM ■

İslamiyet Öncesi Türk Tarihi

1-7

İlk Türk İslam Devletleri ve Beylikleri

8-15

Osmanlı Devleti'nde Kültür ve Uygarlık

16-21

Osmanlı Devleti (Siyasi Tarih)

22-33

Milli Mücadele Hazırlık Dönemi

34-37

I. TBMM Dönemi

38-39

Muharebeler Dönemi

40-46

Atatürk İnkıpları

47-55

Atatürk Dönemi İç Politika Gelişmeleri

56-57

Atatürk İlkeleri

58-59

Atatürk Dönemi Dış Politika Gelişmeleri ve Atatürk Sonrası Dönem

60-64

Atatürk Dönemi Kronolojisi

65-81

Çıkmış Sorular

83-121

Deneme Sınavları

123-147

24
Saatte
TARİH

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK TARİHİ

TÜRKLERİN TARİH SAHNESİNE ÇIKIŞI

TÜRK ADI

- ➔ Türk adı güç, kuvvet, oligunluk çağı, törelli, miğfer anlamlarına gelmektedir.
- ➔ Türk adı ilk olarak Çin yıllıklarında geçmiştir.
- ➔ Türk adına birçok milletin kaynağında rastlanmasının temel nedeni Türklerin çok geniş bir coğrafyaya yayılmalarıdır.
- ➔ Türk adını siyasal alanda bir devlet adı olarak ilk kez Göktürkler kullanmıştır.
- ➔ Türk adı en çok Çin yıllıklarında geçmiştir.

ORTA ASYA TÜRK GÖÇLERİNİN SEBEPLERİ

- ➔ İklim değişikliği (kuraklık, otlak ve tarım alanlarının azalması)
- ➔ Nüfusun artması (yaşanılan toprakların artan nüfusa yetmemesi)
- ➔ Siyasal ve sosyal durum (boyar arası mücadele, dış baskılar, yeni yurt arama)
- ➔ İstiklal (bağımsızlık duygusu)

TÜRKLERİN İLK ANA YURDU

- ➔ Türklerin ilk ana yurdu Orta Asya'dır. Orta Asya doğuda Kingan Dağlarından, batıda Hazar Denizi ve İtil boylarına, güneyde Hindikuş ve Karanlık Dağlardan kuzeyde Sibiryaya kadar uzanır.
- ➔ Türklerin ilk ana yurdunun sınırlarının kesin olarak çizilememesinin nedeni Türklerin göçebe bir yaşam sürmeleridir.

ORTA ASYA TÜRK GÖÇLERİNİN SONUÇLARI

- ➔ Türk kültürü geniş alanlara yayılmıştır.
- ➔ Değişik bölgelerde Türk devletleri kurulmuştur.
- ➔ Türk tarihini bir bütün hâlinde incelemek zorlaşmıştır.

Tarihsel süreçte Türklerin en az değişime uğradığı alan askerliktir.

İSLAMİYETTEN ÖNCEKİ DÖNEMDE TÜRKLERİN YAŞAM TARZI

EKONOMİ

- ➔ Ekonominin temeli hayvancılık ve ticarete dayanır.

HUKUK

- ➔ Hukuk kuralları yazısızdır. (Töre)
- ➔ Uzun süreli hapis cezaları görülmemiştir.

SANAT

- ➔ Sanat taşınabilir malzeme üzerinde şekillenmiştir.
- ➔ Mimari gelişmemiştir.

GÖÇEBE YAŞAM ve ETKİLERİ

- ➔ Orta Asya ikliminin sert ve tarıma elverişsiz olması Türklerin tarımsal faaliyetlerde bulunamamasına, bu durumda temel ekonominin hayvancılık ve ticarete dayanmasına neden olmuştur.
- ➔ Hayvancılık ise Türklerin göçebe bir yaşam tarzına sahip olmasında etkili olmuştur.
- ➔ Göçebe yaşam tarzı ekonomi, hukuk, sanat, bağımsızlık duygusu, sosyal yaşam ve askerlik üzerinde etkili olmuştur.

SOSYAL YAŞAM

- ➔ Herkes eşit sayılmıştır.
- ➔ Kölelik ve sosyal sınıf farklılıkları yoktur.

ASKERLİK

- ➔ Herkes asker sayılmıştır. Toplumdaki herkes her an savaşa hazır olduğundan en çok gelişen özelliiktir.

BAĞIMSIZLIK DUYGUSU

- ➔ Bir başka topluluğun egemenliği altına girmektense özgür yaşayabilecek yerlere göç edilmiştir.
- ➔ En çok gelişen duygudur.

İSLAMİYETTEN ÖNCEKİ DÖNEMDE TÜRKLERİN YAŞAM TARZI

YERLEŞİK YAŞAM VE KANITLARI

- ➔ Tarım
- ➔ Tohumluk buğday ambarları
- ➔ Sulama kanalları
- ➔ Saban
- ➔ Mimari eserler
- ➔ Mimari duvar resmi (Fresk)

NOT

Yerleşik yaşama kanıt olarak belirlenen bir durumun göçebe toplumlarda görülmemesi gerekir. Buğday ambarları, madencilik, halı – kilim dokumaclığı, at koşum takımları, mezarlık, heykel vs. göçebe toplumlarda da görüleceğinden yerleşik yaşama kanıt olamaz.

AHİRET İNANCININ KANITLARI

- ➔ Cesetlerin mumyalanması
- ➔ Mezarların oda şeklinde yapılması (Kurgan)
- ➔ Mezarlara ölenin değerli eşyalarının da konulması
- ➔ Mezarlara bazı hayvanların da gömülmesi

NOT

Cenaze merasimlerinin düzenlenmesi, ölünün arkasından ağıt yakılması gibi durumlar ahiret inancına kanıt olarak gösterilemez.

HAYVANLARIN EVCİLLEŞTİRİLDİĞİNİN KANITLARI

- ➔ Eyer
- ➔ Dizgin
- ➔ Gem
- ➔ Nal
- ➔ Semer
- ➔ Tasma

NOT

Kırbaç hayvanların evcilleştirildiğine kanıt olamaz. Çünkü yabancı hayvanlar için de kullanılabilir.

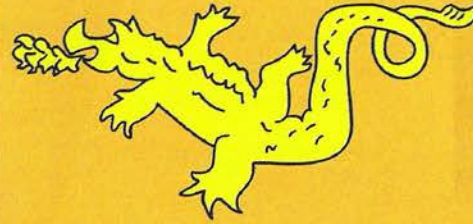
ORTA ASYA'DA KURULAN İLK TÜRK DEVLETLERİ

1. ASYA HUN DEVLETİ

- ➔ Orta Asya'da kurulan ilk teşkilatlı Türk devletidir.
- ➔ Bilinen ilk hükümdarlar Teoman'dır.
- ➔ Çin Seddi bu dönemde Türk saldırılarından korunmak için Çin tarafından yaptırılmıştır.
- ➔ Çin ile İpek Yolu hâkimiyeti için mücadele edilmiştir.
- ➔ Türklerin İpek Yolu'na hâkim olmak istemelerinde,
 - Diğer devletler üzerinde siyasi güç oluşturma,
 - Ekonomik açıdan güçlenme nedenleri etkili olmuştur.

A. ASYA HUN DEVLETİ

2. METEHAN DÖNEMİ

- ➔ Orta Asya Türk siyasi birliğini ilk kez sağlamıştır.
- ➔ İlk Türk devlet ve idari teşkilatlanmasını oluşturmuştur.
 - İkili yönetim anlayışının uygulanması
 - Boylar birliği federasyonunun oluşturulması
 - Kurultay adlı danışma meclisinin toplanması
- ➔ İlk Türk askeri teşkilatlanmasını oluşturmuştur.
 - İlk Türk düzenli kara ordusunu kurması
 - Onlu sistemin oluşturulması

3. ASYA HUN DEVLETİNİN DİĞER ÖZELLİKLERİ

- ➔ Göçebe olarak yaşamışlardır.
- ➔ Merkezleri Ötüken'dir.
- ➔ Yazılı döneme geçmemişlerdir.
- ➔ Oğuz Kağan Destanı bu döneme aittir.
- ➔ Altın Zırhlı Prens Heykeli bu döneme aittir.

4. ASYA HUN DEVLETİNİN PARÇANMASI VE KAVİMLER GÖÇÜ

- ➔ Asya Hun Devleti'nin dağılmasından sonra Kuzey Hunluların Karadeniz'in kuzeyine gelmeleri, bu bölgede Got, Gepit, Vandal ve German kavimlerini hareket ettirmiş, yer değiştirmeler Kavimler Göçü'ne neden olmuştur.
- ➔ Kavimler Göçü sonucunda
 - Avrupa'nın siyasi yapısı değişmiş
 - Avrupa'da feodalite ortaya çıkmış
 - Türkler Avrupa'da bir Hun Devleti kurmuştur. (Avrupa Hun Devleti)

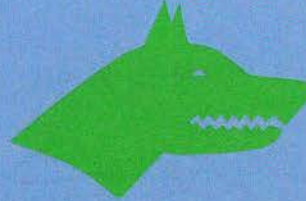
500 ORTA ASYA'DA KURULAN İLK TÜRK DEVLETLERİ

1. GÖKTÜRKLER

- ➔ Tarihte ilk kez "Türk" adını devlet adı olarak kullanmışlardır.
- ➔ İpek Yolu hâkimiyeti için Sasanilerle ve Bizans'la ittifak kurmuşlardır.
- ➔ 582 yılında ikiye ayrılmıştır. Doğu Göktürk Devleti 630'da Batı Göktürk Devleti 659'da Çin egemenliğine girmiştir.
- ➔ Çin egemenliğine karşı bağımsızlık mücadelesi verilmiştir. (Kürşat Ayaklanması)
- ➔ II. Göktürk (Kutluk) Devleti zamanında,
 - İlk Türk millî alfabesi olan Orhun Alfabeti oluşturulmuştur.
 - Türk tarihinin ilk yazılı kaynakları olan Orhun Abideleri dikilmiştir.

B. GÖKTÜRKLER

3. ORHUN ABİDELERİ

- ➔ Bilge Kağan, Kültigin ve Vezir Tonyukuk adına dikilen Türk millî alfabesiyle yazılmış ilk Türk yazılı millî kaynaklarıdır.
- ➔ Abidelerde,
 - Hükümdarı millete hesap vermesinden
 - Halkın hükümdara karşı sorumluluklarından
 - Bağımsızlığın öneminden
 - Aç halkın tok kılınmasından bahsedilmiştir.

2. GÖKTÜRKLERİN DİĞER ÖZELLİKLERİ

- ➔ Göçebe olarak yaşamışlardır.
- ➔ Merkezi Ötüken'dir.
- ➔ Orta Asya'da en geniş sınırlara ulaşmışlardır.
- ➔ Ergenekon ve Bozkurt önemli destanlarıdır.

MINİ SÖZLÜK

- Bozkır: Ağaçsız, susuz geniş ova
- Konargöçer: Göçebe yaşam tarzı
- Kurultay: Eski Türklerde devlet meselelerinin görüşülüp karara bağlandığı meclis (Toy, Kengeş)
- Feodalite: Toprağı ve üzerinde yaşayan köylüleri tek bir kişinin malı sayan Orta Çağ devlet sistemi (Derebeylik)
- Kitabe: Bir kimse veya bir olayın anısını yaşatmak için bir nesne (taş, kağıt, papirüs vb.) üzerine kazılan yazı.

ORTA ASYA'DA KURULAN İLK TÜRK DEVLETLERİ

UYGURLAR

- ➔ Manihaizm dinini benimsemişlerdir.
- ➔ Manihaizm dininin "Et yeme" ve "Savaşma" gibi yasakları Uygurların yaşam tarzında değişikliklere neden olmuştur.
- ➔ İlk kez yerleşik yaşama geçen ve tarımsal faaliyetini geliştiren Türk devletidir.
- ➔ Yerleşik yaşama geçilmesiyle surlar, tapınaklar, kaleler inşa etmişler; köyler, kasabalar ve şehirler oluşturmuşlardır.
- ➔ Manihaizm dininin etkisiyle zamanla savaşçılık özelliklerini kaybetmişlerdir.
- ➔ Orta oyununun (tiyatro) ilk örneklerini vermişlerdir.
- ➔ Minyatür sanatıyla ilgili önemli eserler vermişlerdir.
- ➔ Kâğıt ve matbaayı kullanmışlardır.
- ➔ Töreleri yazılı hâle getirmişlerdir.
- ➔ Moğolların Türkleşmesinde etkili olmuşlardır.
- ➔ Kendilerine özgü alfabe (Uygur Alfabesi) kullanmışlardır.
- ➔ Karabalğasun yazılı kaynakları, Göç ve Türeyiş ise destanlardır.

Ç. UYGURLAR

D. DİĞER DEVLETLERİ

Avarlar

- ➔ Slav ırklarının kaynaşmasını sağlamışlardır.
- ➔ İstanbul'u kuşatmışlardır.

Hazarlar

- ➔ Museviliği benimsemişlerdir.
- ➔ Dinî hoşgörüyü önem vermişlerdir.

Türgişler

- ➔ Emevîlere karşı savaşarak Orta Asya'nın Arapların eline geçmesine engel olmuşlardır.

Kırgızlar

- ➔ Yenisey yazıtları ve Manas Destanı bu döneme aittir.

Karluklar

- ➔ İslamiyet'i kabul eden ilk Türk boyudur.

Bulgarlar ve Macarlar

- ➔ Hristiyanlığı benimstedikleri için millî kimliklerini kaybetmişlerdir.

İSLAMİYETTEN ÖNCEKİ DÖNEMDE DEVLET YÖNETİMİ

HÜKÜMDAR

- Devletin yönetimi ve varlığını sağlamakla sorumludur. Hükümdar sadece "töre" sınırlanabilir.

KURULTAY/TOY/KENGES

- Her türlü devlet meselesinin görüşülüp karara bağlandığı yerdir.
- Hükümdar kararlarını tartışabilir, sorgulayabilir fakat sınırlanamaz.
- Danışma meclisi niteliğindedir.

KUT ANLAYIŞI

- Tanı tarafından hükümdara verildiğine inanılan devlet yönetme yetkisidir.
- Kut, kan yoluyla hanedanın tüm erkek bireylerine geçer.

HATUN

- Hükümdarın mutlak vekilidir.
- Kurultay üyesidir.
- Elçi kabul eder.

VERASET SİSTEMİ

- "Ülke hanedanın erkek üyelerinin ortak malı sayılmıştır." (Oğul, Yeğen, Amca, Kardeş)
- Taht kavgalarına ve devletin parçalanmasına neden olmuştur.

İKİLİ YÖNETİM ANLAYIŞI

- Devlet doğu ve batı şeklinde iki koldan yönetilir.
- Doğu asıl idare merkezidir. Batı yabgu tarafından yönetilir. Yabgu iç işlerinde serbest, dışta merkeze bağlıdır.
- İkili yönetim federal yönetim anlayışına örnektir.

MINİ SÖZLÜK

Aygucı:	Vezir
Ayukı:	Hükümet
Balbal:	Mezar taşı
Bitikçi:	Yazışma görevlisi
Kurgan:	Mezar
Sav:	Atasöz
Şagu:	Ağit
Sübaşı:	Komutan
Şaman:	Din görevlisi
Umay:	Tarıçça
Yuğ:	Cenaze töreni

24
Saatte
TARİH

İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ ve BEYLİKLERİ

İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ ve BEYLİKLERİ

KARAHANLILAR (840 - 1212)

- Bilge Küi Kadir Han tarafından Batı Türkistan merkez olarak kurulmuştur.
- Karluk, Yağma ve Çiğil Türklerinin birleşmesinden oluşmuştur.
- Doğu ve Batı şeklinde yönetilmişlerdir.
- İlk Müslüman Türk Devletidir.
- Müslüman – Türk eserlerinin ilk örneklerini vermişlerdir.
- Uygur alfabesini kullanmışlardır.
- Resmi dilleri Türkçedir.
- Ribat adlı kervansaraylar inşa etmişlerdir.
- Bimarhaneler (hastaneler) inşa etmişlerdir.
- Resmî posta teşkilatını oluşturmuşlardır.
- Burslu öğrencilik sistemini başlatmışlardır.

GAZNELİLER (963 - 1187)

- Alp Tigin tarafından Afganistan'ın Gazne şehrinde kurulmuştur.
- Gazneli Mahmut zamanında Hindistan'a 17 sefer düzenleyerek bu bölgede İslamiyet'in yayılmasını sağlamışlardır.
- Devlet, ismini kurulduğu coğrafyadan almıştır.
- İslam halifesinin koruyuculuğunu üstlenmişlerdir.
- Ordularında Gulam askerlerini kullanmışlardır. (Gulam: Osmanlıdaki devşirmelerle benzerdir.)
- Çeşitli etnik unsurlardan meydana gelmeleri yıkılmalarının en önemli nedenidir.

MISIR'DA KURULANLAR

Tolunoğulları

- Mısır'da kurulan ilk Türk – İslam devletidir.

İhsitler / Akşitler

- Kutsal topraklara hâkim olan ilk Türk devletidir.

Eyyübililer

- Kudüs'ü Hağlılardan geri almışlardır.

Memlukler

- Veraset anlayışları farklı olan tek Türk devletidir. (Her komutanın / emirin devletin başına geçebileceği bir veraset anlayışına sahiptir.)
- İslam halifesini saraylarında himaye etmişlerdir.
- Osmanlı'nın Memluklere son vermesiyle halifelik Abbasi halifesinden Osmanlı hükümdarlarına geçmiştir.

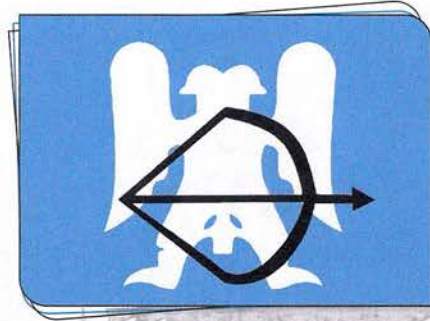

İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ ve BEYLİKLERİ

BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ (1038 - 1157)

- ➔ Anadolu hâkimiyeti için Bizansla, Pasinler ve Malazgirt savaşlarını yapmışlardır.
- ➔ Türkçeyi resmî dil olarak kullanmamışlardır.
- ➔ Siyasetname bu dönemin önemli eserlerindedir.
- ➔ Celali takvimini düzenlemişlerdir.
- ➔ Nizamiye Medreselerini inşa etmişlerdir.
- ➔ İktâ Sistemi'ni oluşturmuşlardır.

ATABEYLİK SİSTEMİ

- ➔ Büyük Selçuklu Devleti döneminde oluşturulmuştur.
- ➔ Amaç hükümdar çocuklarına devlet yönetimi tecrübesi kazandırmaktır.
- ➔ Sistemin Osmanlı Devleti'ndeki karşılığı "lâlak"tır.
- ➔ Sistemin olumsuz yanı Atabeylerin bazen bağımsızlık hareketlerinde bulunmaları ve hükümdar çocuklarını taht için kıskırtmalarıdır.

İKTA SİSTEMİ

- ➔ Melklere, emirlere ve komutanlara yaptıkları görevlerin karşılığında tahsis edilen topraklar ve bu topraklardan toplanan vergi gelirleri ile devlete asker beslenmesi sistemidir.
- ➔ İktâ dağıtan kişiye pervaneci, iktâ alan görevliye sipahi, sipahinin yetiştirdiği atlı askere ise cebelü denir.
- ➔ Sistemin Osmanlıdaki karşılığı Timar Sistemi'dir.

Sistemin Yararları

- ➔ Hazineye yük olmadan memur maaşları karşlanır.
- ➔ Hazineye yük olmadan güçlü bir ordu beslenir.
- ➔ Üretimde süreklilik sağlanır.
- ➔ Eyaletlerde güvenlik sağlanır.

ANADOLU TARİHİ (TÜRKİYE TARİHİ) I. DÖNEM TÜRK BEYLİKLERİ

SALTUKLULAR

- Erzurum, Kars ve Ardahan çevresinde kurulan ilk Türk beyliğidir.
- En önemli eserleri, Erzurum Ulu Cami'dir.

MENGÜCEKLİLER

- Erzincan ve çevresinde kurulmuşlardır.
- En önemli eserleri Divriği Ulu Cami'dir.

DANIŞMENTLİLER

- Sivas, Kayseri, Tokat, Çorum, Çankırı, Yozgat civarında hâkimiyet kurmuşlardır.
- Anadolu'da inşa edilen ilk medrese olan Yağlıbasan Medresesi bu döneme aittir.

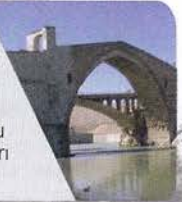
ÇAKA BEYLİĞİ

- İzmir ve çevresine hâkim olmuşlardır.
- İlk Türk denizci beyliğidir.

ARTUKLULAR

- Diyarbakır, Mardin, Batman civarında hâkimiyet kurmuşlardır.
- Malabadi Köprüsü, Artuklu Sarayı, Hasankeyf kalıntıları önemli eserleridir.

ANADOLU (TÜRKİYE) SELÇUKLU DEVLETİ

ANADOLU SELÇUKLU DEVLETİ (1077 - 1308)

- ➔ Kutalmış Bey'in oğlu Süleyman Şah tarafından İznik'te kurulmuştur.
- ➔ I. Haçlı Seferi sonunda İznik kaybedilmiş ve devletin merkezi Konya'ya taşınmıştır.
- ➔ Miryokefalon Savaşı (1176) ile Bizans ağır bir yenilgiye uğratarak Anadolu'nun Türk yurdu olduğu kesinleştirilmiştir.
- ➔ Yassıçemen Savaşı (1230) ile Harzemşahları mağlup edilmesi devleti Moğollarla sınır komşusu yapmıştır.
- ➔ Baba İshak ayaklanmasıyla sarsılan Anadolu Selçukluları 1243'te Moğollara yenilerek yıkılma sürecine girmiştir.
- ➔ Anadolu Selçuklu Devleti ticarete verdiği öneme bilinmektedir.

Ticaretini geliştirmek için

- ➔ Çok sayıda kervansaray inşa etmişlerdir.
- ➔ Gümruk vergilerini düşürmüşlerdir.
- ➔ Ticarete sigorta sistemini başlatmışlardır.
- ➔ Antalya, Alanya, Sinop ve Kırım'ın Suğdak limanına tersaneler kurmuşlardır.
- ➔ Ahi Teşkilatını geliştirmişlerdir.

AHI TEŞKİLATI

- ➔ Esnafın bir araya gelmesiyle oluşturulmuştur.
- ➔ Mesleki eğitim verir.
- ➔ Usta - kalfa - çırak ilişkisi vardır.
- ➔ İş yeri açma ruhsatnamesi olan "Gedik İzni" verir.
- ➔ Ahi Teşkilatı'nın İslamiyet'i yaymak gibi bir amacı vardır. (Cihad)
- ➔ Ahi Teşkilatına gayrimüslimler üye olarak alınmamıştır.

ÖNEMLİ ANADOLU SELÇUKLU ESERLERİ

- ➔ Konya Alâeddin Camisi
- ➔ Antalya Alayhan Kervansarayı
- ➔ Kayseri Hunad Hatun Medresesi
- ➔ Kayseri Gevher Nesibe Darüşşifası
- ➔ Beyşehir Kubadabad Sarayı
- ➔ Kırşehir Caca Bey Rasathanesi
- ➔ Konya İnce Minareli Medrese
- ➔ Erzurum ve Sivas Çifte Minareli Medrese

İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİNDE KÜLTÜR ve MEDENİYET

Devlet hükümdar tarafından yönetilir. Hükümdarları şeri hukuk ve örfi hukuk (Töre) sınırlandırabilir.

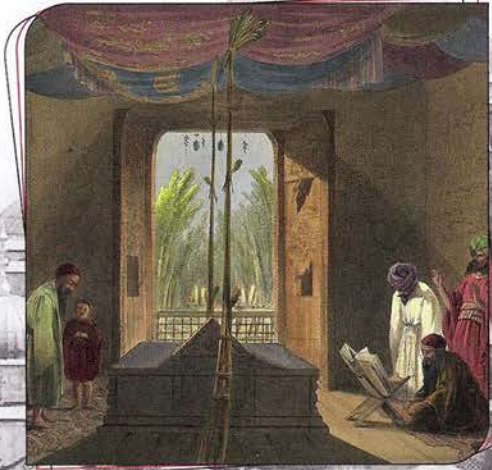
Sultan, şah, padişah hükümdar unvanı olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Hutbe, çetir (saltanat şemsiyesi) ve Hılat hükümdar sembolü olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Devlet meseleleri Divan-ı Saltanat denilen büyük divanda görüşülmüştür.

İkili yönetim anlayışı devam etmiştir.

Geleneksel veraset anlayışı devam etmiştir. (Ülke hanedanın erkek üyelerinin ortak malıdır.)

DEVLET GÖREVLİLERİ

Kadı'ül Kudat

Şeri hukukun uygulanmasından sorumludur.

Kadı

Kişiler arasındaki anlaşmazlıkları çözer.

Kazaları yönetir.

Resmî nikah kıyar.

Vakıfları denetler.

Emir-ül Dad

Temelî Türk töresi olan örfi hukuktan sorumludur.

Hacip

Karahanlı sarayında hükümdar ve vezirden sonra en yüksek rütbedir.

Naip

Selçuklularda hükümdar vekilidir.

Pervaneci

İkta Sistemi'nin başındaki görevlidir.

Reisül Bahr / Emirül Sevahil

Anadolu Selçuklu Devleti'nde donanma komutanıdır.

Muhtesip

Çarşı ve pazarların denetiminden sorumludur.

TÜRK İSLAM DEVLETLERİNDE BİLİM HAYATI

FARABI

- ➔ Türk – İslam pozitif bilimlerinin kurucusudur.
- ➔ Aristo'dan sonra mantığı ikinci kez öğrettiği için "Muallim-i Sani" unvanıyla tanınır.
- ➔ Birleşmiş Milletler fikrini ortaya atmıştır.
- ➔ "Medinetül Fazıla" en önemli eseridir.

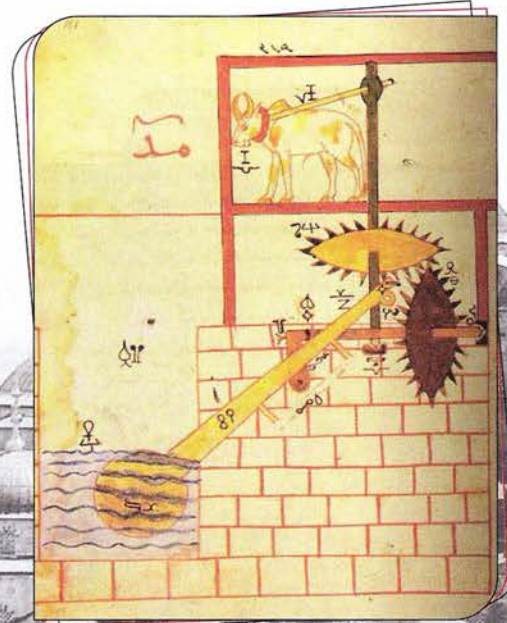
İBN-İ SİNA

- ➔ Tıp bilginidir.
- ➔ "El Kanun Fit Tıp" ve "Şifa" en önemli eserleridir.
- ➔ Müzikli tedavi yöntemini ve küçük kan dolaşımını keşfetmiştir.
- ➔ Aklı savunmuştur.

GAZALİ

- ➔ Tasavvuf bilginidir.
- ➔ Siyasi ve bölücü fikir akımlarıyla mücadele etmiştir.
- ➔ "İhyaül Ulumiddin" en önemli eseridir.

HAREZMİ

- ➔ Gerçek sıfırı bulmuştur.
- ➔ Cebri sistemleştirmiştir.
- ➔ Kitabül Cebir Vel Mukabele en önemli eseridir.

BİRUNİ

- ➔ Özgür düşünceye önem vermiştir.
- ➔ Enlem ve boylam dairelerini tespit etmiştir.
- ➔ Dünyanın güneş etrafında dönüşünü hesaplamıştır.
- ➔ Asarül Bakiye önemli eseridir.

ÖMER HAYYAM

- ➔ Celali takvimini düzenlemiştir.
- ➔ Aşk ve şarap üzerine yazdığı rubailerle ünlüdür.

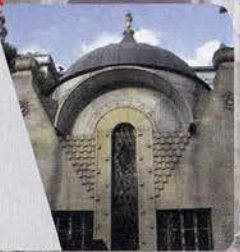

İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİNDE MİMARİ ve SANAT

DİNİ MİMARİ

- ➔ Cami
- ➔ Medrese
- ➔ Kümbet
- ➔ Türbe
- ➔ Mescit
- ➔ Külliye

SİVİL MİMARİ

- ➔ Kervansaray
- ➔ Saray
- ➔ Köşk
- ➔ Çeşme
- ➔ İmarethane
- ➔ Han
- ➔ Bedesten
- ➔ Köprü

ASKERİ MİMARİ

- ➔ Kale
- ➔ Sur
- ➔ Burç
- ➔ Hisar
- ➔ Kışla
- ➔ Tersane

İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİNDE MİMARİ ve SANAT

YAPILAR ve ÖZELLİKLERİ

Külliye

➔ Ana yapısı cami olan binalar topluluğudur.

Kervansaray

➔ Yapılış amacı ticareti geliştirmektir.

➔ Ücretsiz konaklama imkânı verir.

Bedesten

➔ Üzeri kubbelerle örtülü çarşıdır.

İmarethane

➔ Yoksullara yemek dağıtan aşevleridir.

MİMARİ SÜSLEME VE MALZEME

- ➔ Geometrik şekiller
- ➔ Bitki motifleri
- ➔ Nesih Yazılar (Hat)
- ➔ Hayvan figürü
- ➔ Çini
- ➔ Taş, ahşap, mermer gibi malzemeler kullanılır.

24
Saatte
TARİH

OSMANLI DEVLETİ'NDE KÜLTÜR ve UYGARLIK

OSMANLI DEVLETİ MERKEZ TEŞKİLATI

SARAYIN BÖLÜMLERİ

Birun

- ➔ Dış saraydır. Devlet meseleleri burada görüşülür.

Harem

- ➔ Padişah ve ailesinin özel hayatının geçtiği kısımdır.

Enderun

- ➔ İdari ve askerî eğitim verilen saray okuludur.

PADİŞAH

Yargı Yetkileri

- ➔ Müsadere Sistemi: Hazineden maaş alan devlet görevlilerinin kanunsuz bir şekilde edindikleri mallarına el konulmasıdır.
- ➔ Kulluk Hakkı Sistemi: Devşirme Sistemi içerisindeki kişiler üzerinde padişahın öldürme hakkının bulunmasıdır.

Yasama Yetkileri

- ➔ Ferman (Buyruk)
- ➔ Kanunname
- ➔ Adaletname
- ➔ Berat

TOPLUM YAPISI

Yönetici Sınıf (Beraya)

- ➔ Divanihümayun'da temsil edilen ve vergiden muaf olan sınıftır.

- Seyfiye Sınıfı: İdari ve askerî alanla ilgili görevlilerdir. Veziriazam, Vezirler, Beylerbeyi, Sancakbeyi, Kaptanıderya bu sınıftandır.

- Kalemîye Sınıfı: Yazışma, maliye ve diplomasi alanındaki görevlilerdir; Defterdar, Nişancı, Reisülküttap, Kâtip vb.

- İlimîye Sınıfı: Din, hukuk ve eğitim görevlileridir: Şeyhülislam, Kazasker, Müderris, Kadı vb. İlimîye sınıfındaki görevliler müslüman kökenli ve medrese çıkışlı olma zorundaydılar.

Yönetilen Sınıf (Reaya)

- ➔ Müslüman ve gayrimüslim halktır.
- ➔ Vergi vermekle mükelleftirler.

İSTANBUL'UN YÖNETİMİ

Sadrizam

- ➔ İstanbul'un genel düzeninden sorumludur.

Yeniçeri Ağası

- ➔ Şehir güvenliğinden sorumludur.

Şehremini

- ➔ Bayındırlık ve belediye işlerinden sorumludur.

Taht Kadısı

- ➔ İstanbul'un adalet işlerinden sorumludur.

Mimarbaşı

- ➔ İstanbul'un imar işlerinden sorumludur.

Muhtesip

- ➔ Çarşı ve pazarların düzeninden sorumludur.

ŞEHADE EĞİTİMİ

- ➔ Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin, lala denilen eğitimciler eşliğinde sancaklara gönderilerek idari ve askerî alanlarda eğitim almaları sağlanırdı.

- ➔ II. Mehmet (Fatih) zamanında yasallaşan bu sisteme III. Mehmet zamanında son verilmiştir.

DİVANIHÜMAYUN ÜYELERİ ve ÖZELLİKLERİ

SADRAZAM

- ➔ Padişahın mutlak vekilidir.
- ➔ Serdarı ekrem unvanıyla sefere katılırdı.

KAZASKER

- ➔ Eğitim ve adalet işlerinden sorumludur.
- ➔ Kadı ve müderrislerin atamasını yapardı.

NİŞANCI

- ➔ Padişah belgelerine tuğra çekerdi.
- ➔ Yazışmalardan sorumludur.

DEFTERDAR

- ➔ Mallı işlerden sorumludur.
- ➔ Bütçe hazırlar ve gelir gider dengesini sağlar.

KUBBEALTI VEZİRLERİ

- ➔ Valilik ve ordu komutanlığı yaparlardı.

REİSÜLKÜTTAP

- ➔ xvii. yüzyıldan itibaren dış işleri görevini üstlenmiştir.

ŞEYHÜİSLAM

- ➔ Alınan kararların dine uygun olup olmadığını denetlerdi.

KAPTANIDERYA

- ➔ Donanma komutanıdır.

OSMANLI DEVLETİNDE TAŞRA TEŞKİLATI

SALİYANESİZ - YILLIKSIZ EYALETLER

➔ Merkeze yakın eyaletlerdir.
(Anadolu ve Rumeli)

➔ Tımar Sisteminin uygulandığı eyaletlerdir.

➔ Geliri ile devlete atılı asker beslenir.

➔ Geliri hazineye aktarılmaz.

İdari Birim

Eyalet

Sancak

Kaza

Köy

Yöneten

Beylerbeyi

Sancakbeyi

Kadı

Köy Kethüdası

Adalet

Kadı

Kadı

Kadı

Kadı Naibi

Güvenlik

Subaşı

Subaşı

Subaşı

Yığıtbaşı

SALİYANELİ - YILLIKLI EYALETLER

➔ Merkeze uzak eyaletlerdir.
(Mısır, Trablusgarp, Cezayir, Fas, Tunus)

➔ Geliri hazineye aktarılır ve yöneticilerine saliyane adlı maaş verilir.

➔ İltizam Sistemi uygulanırdı.

İltizam Sistemi

➔ Bir bölgenin vergi gelirinin ihaleye çıkarılması, ihaleyi alan mütezimin devlete peşin ödeme yapması usulüdür.

➔ Sistemin uygulanmasındaki temel amaç devletin ihtiyaç duyduğu nakit para ihtiyacını karşılamaktır.

İMTİYAZLI EYALETLER

➔ İç işlerinde serbest, dış işlerinde Osmanlı Devleti'ne bağlı olan eyaletlerdir. (Eflak, Boğdan, Kırım, Hicaz, Erdel)

➔ Yöneticileri boy, han, şerif ve voyvoda gibi unvanlar alır ve padişah tarafından atanırlardı.

OSMANLI DEVLETI'NDE ORDU SİSTEMİ

Kapıkulu Ocağı

Piyade Sınıfı

- ➔ Acemi Oğlanlar Ocağı
- ➔ Yeniçeriler
- ➔ Cebeciler
- ➔ Topçular
- ➔ Top Arabacıları
- ➔ Lağımçılar
- ➔ Humbaracılar

Süvari Sınıfı

- ➔ Sipahi - Silahtar
- ➔ Sağ ve Sol Garipler
- ➔ Sağ ve Sol Ulufeciler

Yardımcı Kuvvetler

Eyalet Askerleri

Geri Hizmet Kıtaları

- ➔ Yayalar
- ➔ Müsellemeler

Öncü Kuvvetler

- ➔ Akıncılar
- ➔ Deliler
- ➔ Gönüllüler
- ➔ Beşliler

Kale Kuvvetleri

- ➔ Azaplar

KAPIKULU OCAĞI

- ➔ Devletten maaş alan sürekli ordudur.
- ➔ Merkezde padişaha bağlı olarak bulunurdu.
- ➔ Devşirme Sistemi'ne dayalı olarak oluşturulmuştur.
- ➔ Ordu sefere çıktığında "sefer bahşişi" alırlardı.
- ➔ Yeni padişah tahta çıktığında "cülus bahşişi" alırlardı.

EYALET ASKERLERİ

- ➔ Tımar Sistemi'ne göre oluşturulmuştur.
- ➔ Ordunun asıl kısmıdır.
- ➔ Eyaletlerde bulunurlardı.
- ➔ Devletten maaş ya da bahşiş almazlardı.

DONANMA

- ➔ İlk Osmanlı Donanması Orhan Bey Dönemi'nde Karesi Beyliği'nin alınmasıyla oluşturulmuştur.
- ➔ Donanma komutanına 1867'ye kadar "Kaptanıderya" adı verilmiştir.
- ➔ Donanma askerine "levent" adı verilmiştir.

OSMANLI DEVLETI'NDE TOPRAK, VERGİ SİSTEMİ ve BİLİM

TOPRAK

Mülk Arazi

➔ Kişilere ait topraklardır. Satılabilir, devredilebilir ve miras bırakılabilir.

Miri Arazi

➔ Devlete ait topraklardır. Mülkiyeti miras bırakılmaz fakat kullanım hakkı miras bırakılabilir.

Dirlik: Bu araziye ekip biçenler devlete ödemeleri gereken vergiyi hükümetin göstereceği memurlara ve sipahlere öderdi. Has, zeamet ve tımar diye bölümlere ayrılırdı.

Mukataa: Geliri doğrudan devlet hazinesine aktarılan topraklar.

Vakf: Geliri ile dinsel, bilimsel kurumların ve hayır kurumlarının masrafları karşılanır.

Yurtluk: Geliri sınır boylarındaki askerlere verilirdi.

Ocaklık: Geliri kale muhafızlarına ve tersane giderlerine ayrılırdı.

BİLİM

➔ Piri Reis: Haritacılık alanında yaptığı çalışmalarla ve Kitab-ı Bahriye adlı eseriyile ünlüdür.

➔ Evliya Çelebi: Seyahatname önemli eseridir.

➔ Katip Çelebi: Cihannüma önemli eseridir.

➔ Naima: Osmanlı'nın ilk vakanüvisidir. (tarih yazarı)

➔ Hezarfen Ahmet Çelebi: Yapay kanatla ilk uçuş denemesi yapan kişidir.

➔ Lagari Hasan Çelebi: Roketle uçuş denemesi yapan ilk kişidir.

VERGİ

Şeri Vergi

➔ **Öşür (Aşar):** Müslüman çiftçilerden üretim üzerinden alınan ürün vergisidir. Duraklama döneminden itibaren peşin alınmaya başlanmış ve mütezimler aracılığıyla toplanmıştır. 1925'te kaldırılmıştır.

➔ **Haraç:** Gayrimüslimlerden üretim üzerinden alınan ürün vergisidir. 1856'da Islahat Fermanı'yla kaldırılmıştır.

➔ **Cizye:** Gayrimüslim erkeklerden askere gitmeme karşılığında alınırdı. 1856'da Islahat Fermanı'yla kaldırılmıştır.

Örfi Vergi

➔ **Çiftbozan:** Toprağını mazeretsiz olarak ekmeyenlerden alınırdı. Amaç üretimde süreklilik sağlamaktır.

➔ **Ağnam:** Küçükbaş hayvanların üreme zamanlarında alınırdı.

➔ **İспенç:** Gayrimüslimlerden alınan toprak vergisidir.

➔ **Çiftresmi:** Müslümanlardan alınan toprak vergisidir.

➔ **Avartz:** Olağanüstü zamanlarda alınırdı.

OSMANLI DEVLETİ'NDE MİMARİ

KURULUŞ DÖNEMİ

- Bursa Ulu Cami
- İznik Süleyman Paşa Medresesi
- Anadolu Hisarı (I. Bayezit)

YÜKSELME DÖNEMİ (KLASİK DÖNEM)

- Fatih Külliyesi
- Sahn-ı Seman Medresesi
- Topkapı Sarayı
- Rumeli Hisarı
- Süleymaniye Külliyesi

Geç DÖNEM

- Ortaköy Camisi
- III. Ahmet Çeşmesi
- İshak Paşa Sarayı
- Dolmabahçe Sarayı
- Beylerbeyi Sarayı
- Yıldız Sarayı

Devşirme:

Asker ve devlet adamı yetiştirmek için uygulanan sistem

Kapan:

Toptan yiyecek ve giyecek satılan yer

Liva:

Yönetim birimi (sancak)

Müdürris:

Medrese hocası

Minyatür:

Kitap resmi

Suhte:

Talebe

Tezhip:

Süsleme sanatı

Ulufe:

Kapıkulu Ocağı askerlerine verilen maaş

Vakanüvis:

Tarih yazıcısı

MINİ SÖZLÜK

24
Saatte
TARİH

OSMANLI DEVLETİ (SİYASİ TARİH)

1- DURAKLAMA DÖNEMİ

- Osmanlı Devleti'nde Sokullu Mehmet Paşa'nın ölümü ile başlayıp 1699 Karlofça Antlaşmasına kadar geçen süreç Duraklama Dönemi adı verilmiştir.
- Osmanlı Devleti en geniş sınırlarına bu dönemde ulaşmıştır.
- Bu dönemde Osmanlı Devleti'nde sistemsel bozulmalar başlamıştır.
- Bozulmaların yaygınlaşması ile beraber ilk kez ıslahat çalışmaları başlatılmıştır.
- Islahatlar kökü olmama, şahıslara bağlı kalma gibi nedenlerle sonuç vermemiştir.
- Düzenin bozulması üzerine, Eyalet, Merkez ve Celali İsyanları çıkmıştır.
- Sadece askerlik ve maliye alanlarında ıslahat yapılmıştır.

4- DÖNEMİN ISLAHATLARI

II. Osman

- Saray erkânının ve kadınların yönetim üzerindeki etkilerini azaltmaya çalışmıştır.
- Şeyhülislamın yetkilerini kısıtlamıştır.
- Yeniçeri Ocağını kaldırmak istediği için öldürülmüştür.

I. Ahmet

- Ekber ve Erşed sistemini uygulamıştır.

IV. Murat

- İstanbul'da sokağa çıkma yasağı uygulamıştır.
- İçki ve tütün kullanımına yasak getirmiştir.
- Duraklamanın nedenlerini belirlemeye yönelik olarak Koçi Bey Risalesi bu dönemde hazırlanmıştır.

2- DURAKLAMANIN İÇ NEDENLERİ

Merkezi İdarenin Bozulması

- Şehzadelerin sarcağa çıkmamasından dolayı, yeterli tecrübeye sahip olamamaları ve bu şekilde devletin başına geçmeleri
- Saray kadınları ve bazı devlet görevlilerinin yönetimde etkin hâle gelmeleri
- Önemli makamların, tecrübeye bakılmadan rüşvet ve iltimas yolu ile dağıtılması

Askeri Sistemin Bozulması

- Kapıkulu Ocağında "Ocak, devlet içindir." anlayışının yerine "Devlet, ocak içindir." anlayışının hâkim olması
- Kapıkulu Ocaklarına usulsüz şekilde asker alınması
- Timar Sisteminin bozulması

Ekonominin Bozulması

- Saray masraflarının artması
- Tarımsal üretimin azalması
- Savaşların süresinin uzaması

Eğitim Sisteminin Bozulması

- Medreselerin müfredatından pozitif bilimlerin çıkartılarak, medreselerde sadece dinî bilimlerin eğitiminin verilmesi
- Medrese eğitimi almamış pek çok kişiye haksız rütbelerin ve makamların verilmesi
- Yeni doğan çocuklara babalarından dolayı müderrislik unvanının verilmesi ve zamanla Beşik Ulemalığı anlayışının ortaya çıkması

Toplumsal Yapının Bozulması

- Timar Sisteminin bozulmasına bağlı olarak Anadolu'da isyanların artması
- Halkın, devlete olan güveninin azalması
- Şehirlerde nüfusun hızla artması ve buna bağlı olarak sosyoekonomik sorunların başlaması

3- DURAKLAMANIN DIŞ NEDENLERİ

Doğal Sınırlara Ulaşılması

- Okyanus, çöl ve yüksek dağlara ulaşılması

Avrupa'daki Gelişmeler

- Coğrafi Keşifler, Rönesans ve Reform gibi gelişmelerle ekonomik, dinsel, bilimsel, teknik alanlarda Avrupalıların yaşadığı değişimlerin Osmanlı tarafından takip edilememesi

Haçlı İttifakları

- Avrupalı devletler Haçlı zihniyeti ile bir araya gelerek Osmanlı Devleti'ne karşı İttifak oluşturmuşlardır. Bu ittifaklar duraklamanın sebepleri arasında yer almaktadır.

XVIII. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ (GERİLEME DÖNEMİ)

2- III. AHMET DÖNEMİ (LALE DEVRİ)

- ➔ Avrupa'ya ilk kez geçici elçiler gönderilmiştir. (İlk geçici elçilik Paris'te açılmıştır. İlk geçici elçi ise Yirmisekiz Mehmet Çelebi'dir.)
- ➔ İlk Türk özel matbaası kurulmuştur.
- ➔ Yalova'da kâğıt fabrikası kurulmuştur.
- ➔ Yeniçerilerden Tulumbacı Ocağı adıyla itfaiye örgütü kurulmuştur.
- ➔ Resim ve minyatür sanatı gelişmiştir. Ünlü minyatür sanatçısı Levni de bu dönemde yetişmiştir.
- ➔ Bu dönemin ünlü divan edebiyatçısı Nedim'dir.
- ➔ Lale Devri zevk, sefa ve askerî başarısızlıklara karşı çıkan Patrona Halil İsyanı ile sona ermiştir.

3- I. MAHMUT DÖNEMİ

- ➔ Bu dönemde ilk kez Batı'nın askerî üstünlüğü kabul edilmiştir.
- ➔ Avrupalı tarzda subay yetiştirmek amacıyla Hendeşane açılmıştır.

4- III. MUSTAFA DÖNEMİ

- ➔ İlk kez iç borçlanmaya gidilmiştir.
- ➔ İç borçlanma karşılığında Esham Senetleri düzenlenmiştir.
- ➔ Deniz subayı yetiştirmek üzere Mühendishane-i Bahr-i Hümayun adıyla Deniz Mühendishanesi (Deniz Harp Okulu) açılmıştır (1773).

1- GERİLEME DÖNEMİ GENEL ÖZELLİKLERİ

- ➔ Bu dönemde Avrupa'nın askerî başarılarının nedenleri araştırılarak Avrupa'nın bilimsel ve teknolojik yönden üstünlüğü kabul edilmiş, yapılan ıslahatlarda Avrupa örneği alınmıştır. Bu nedenle XVIII. yüzyılda yapılan ıslahat hareketleri, XVII. yüzyıldaki ıslahat hareketlerinden farklılık göstermiştir.
- ➔ Bilim, teknik, kültür, askerlik ve maliye alanında ıslahatlar yapılmıştır.

6- III. SELİM DÖNEMİ (NIZAM-I CEDİT DEVRİ)

- ➔ III. Selim planlı ve programlı olarak ıslahatlar yapmaya çalışmıştır.
- ➔ Bu dönemde devlet düzeninde ilk kez radikal değişikliklerin yapılmasının önemi kavranmıştır.
- ➔ Avrupada açılan elçilikler sürekli hâle getirilmiştir. (İlk daimi elçilik Londra'da açılmış; ilk daimi elçi olarak da Yusuf Ağâh Efendi atanmıştır.)
- ➔ Nizam-ı Cedid adlı yeni bir merkez ordusu kurulmuş, bu ordunun masraflarını karşılamak amacıyla İrad-ı Cedid adında bir hazine oluşturulmuş, Ordunun eğitimi için Levent ve Selimiye kişileri yapılmıştır.
- ➔ Kara kuvvetlerinin subay ihtiyacını karşılamak amacıyla Mühendishane-i Berr-i Hümayun (Kara Mühendishanesi) kurulmuştur.
- ➔ İlk kez devlet matbaası kurulmuştur (Matbaa-ı Amire).
- ➔ Askeri teknik okullarda Fransızca zorunlu dil olarak kabul edilmiştir.
- ➔ III. Selim Dönemi Kabakçı Mustafa İsyanı ile sona ermiştir.

5- I. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ

- ➔ Mühendishaneye bağlı bir İstihkâm Okulu açılmıştır.
- ➔ Ulufe alımı ve satımı yasaklanmıştır.
- ➔ Yeniçeri sayımı yapılmıştır.

COĞRAFI KEŞİFLER

- XV. ve XVI. yüzyıllarda Avrupalıların yeni yollar arama ve dünyayı keşfetme girişimlerine Coğrafi Keşifler adı verilmiştir.
- İpek ve Baharat Yolu önemini azaltmış, buna bağlı olarak Osmanlı Devleti'nin gümrük ve ticaret gelirleri azalmıştır.
- Avrupa'dan Osmanlı Devleti'ne bol miktarda altın ve gümüş gibi değerli madenler girmiştir.
- Osmanlı ülkesinde fiyat artışları yaşanmıştır.
- Halkın alim gücü azalmıştır.
- Osmanlı parası değer kaybetmiş ve Osmanlı ülkesinde enflasyon yükselmiştir.

REFORM HAREKETLERİ

- XVI. yüzyılda Hristiyanlığın Katolik Mezhebi'ndeki bozulmalar karşısında dinde yeni düzenlemeler yapılmasına Reform denir.
- Osmanlı Devleti Kanuni Sultan Süleyman zamanında Reform Hareketlerini yakından takip etmiş, Hristiyan birliğini bozmak ve Avrupa yönündeki siyasi ilerleyişi hızlandırmak için Reform Hareketlerini desteklemiştir.
- Osmanlı ülkesindeki Hristiyanlar inanç ve ibadet hürriyetine sahip oldukları için Reform hareketlerinden olumsuz etkilenmemişlerdir.

RÖNESANS HAREKETLERİ

- XV. ve XVI. yüzyıllarda önce İtalya'da daha sonra diğer Avrupa ülkelerinde edebiyat, güzel sanatlar alanlarında ve bilimsel alanlarda meydana gelen gelişmelere Rönesans adı verilmiştir.
- Osmanlı Devleti, Avrupa'da ortaya çıkan Akıl ve Aydınlanma çağlarının gerisinde kalmış, gelişmeleri takip edemediğinden bilim, teknik ve ekonomik alanlarda Avrupa ile arasındaki fark giderek artmıştır.

1830 ve 1848 İHTİLALLERİ

- Fransız İhtilali'nin devamı niteliğindeki İhtilallerdir.

FRANSIZ İHTİLALI (1789)

- Fransa'da krallığa ve ekonomik sıkıntılara karşı çıkan ihtilallerdir.
- İhtilaller ile dünyaya, milliyetçilik, adalet, eşitlik, demokrasi gibi kavramlar yayılmıştır.
- Osmanlı Devleti milliyetçilik akımını önlemek için,
 - Osmanlılık fikir akımını uygulamıştır.
 - 1839'da Tanzimat Fermanı'nı ilan ederek Müslüman-gayrimüslim eşitliğini sağlamaya çalışmıştır.
 - 1856'da Islahat Fermanı'nı ilan ederek azınlıklara eşitliğin yanında ayrıcalık tanımıştır.
 - 1876'da Meşrutiyet'i ilan ederek azınlıklar da dâhil olmak üzere halkı devlet yönetimine katmıştır.

SANAYİ İNKILABI

- Avrupa'da insan ve hayvan gücünden makine ve buhar gücüne geçilmesidir.
- Ham madde ve pazar arayışına neden olmuştur (sömürgecilik).
- I. Dünya Savaşı'na ortam hazırlamıştır.
- Osmanlı Devleti Üzerindeki Etkileri**
- Avrupa'dan Osmanlı ülkesine bol miktarda ucuz mal girmiştir.
- Avrupa mallarıyla baş edemeyen Lonca Teşkilatı çökmüş, el tezgâhları ve küçük atölyeler kapanmıştır.
- Osmanlı ülkesinde işsizlik artmıştır.
- Osmanlı ülkesinde tarım geçimlik düzeyden pazar ekonomisi düzeyine ulaşmıştır.

II. MAHMUT DÖNEMİ

1- DAĞILMA DÖNEMİ

- Osmanlı Devleti Avrupa devletleri arasındaki çıkar çatışmalarından yararlanarak denge siyaseti izlemiş, böylece toprak bütünlüğünü korumaya çalışmıştır.
- Askerlik, maliye, bilim, teknik, kültür, eğitim, hukuk, yönetim alanlarında Avrupa'yı örnek alan islahatlar yapılmıştır.
- Yoğun şekilde yönetim ve hukuk alanlarında islahatlar yapılmıştır.

2- II. MAHMUT DÖNEMİ (1808-1839)

- Hemen hemen her alanda, en geniş kapsamlı islahat yapan ilk padişah'tır. Âyanların desteğini alarak tahta çıkmıştır.
- "Ben tebaamdan Müslümanı camide, Hristiyanı kilisede, Museviyi havrada görmek isterim. Aralarındaki tek fark budur." diyerek II. Mehmetten sonra halka din ve mezhep özgürlüğü tanıdığını ifade eden ikinci Osmanlı padişahıdır.

3- SENED-İ İTTİFAK SÖZLEŞMESİ (1808)

- II. Mahmut ile âyanlar arasında yapılan sözleşmedir.
- II. Mahmut sözleşme ile âyanların resmî varlığını ilk kez tanımış; âyanlar da devlete vergilerin ve askerlerin toplanmasında yardım edeceklerine dair söz vermişlerdir. Sözleşme ile sadrazam ilk kez doğrudan devlet yönetimine katılma hakkı elde etmiştir. Böylece,
 - Padişahın yetkileri kısıtlanmıştır.
 - Demokratikleşme ve anayasacılık yolunda ilk adım atılmıştır.

4- ASKERİ ALANDAKİ ISLAHATLAR

- Sekban-ı Cedit ve Eşkinli Ocağı adıyla yeni merkez ordular kurulmuş fakat bu birlikler Yeniçerilerin ayaklanması sonucu dağıtılmıştır.
- 1826'da Vakayı Hayriye ile Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır. Böylece,
 - Padişahın devlet yönetimindeki otoritesi artmıştır.
 - Yeniliklerin önündeki en önemli engel ortadan kaldırılmıştır.
 - Yeniçeri Ocağının kaldırılmasıyla bu ocak ile büyüyüp gelişen Bektaşılık tarikatı da kapatılmıştır.
 - Yeniçeri Ocağının yerine Asakir-i Mansure-i Muhammediye adıyla yeni bir ordu kurulmuştur.

5- YÖNETİM ALANINDAKİ ISLAHATLAR

- Divanihümayun kaldırılmıştır.
- Devlet meseleleri Babıalide görüşülmeye başlanmıştır.
- Sadrazamlık makamı Başvekaletle çevrilmiştir.
- Bakanlıklar/Nazirlikler kurulmuştur.
- Kabineler Sistemi'ne geçilmiştir.
- Kılık Kıyafet Kanunnamesi çıkarılarak memura fes, pantolon, çizme, setre giyme zorunluluğu getirilmiştir.
- Fes Nizamnamesi yayımlanmıştır.
- Tımar ve zeamet sistemi kaldırılmıştır.
- Köy ve mahalle muhtarlıkları kurulmuştur.
- İlk nüfus sayımı yapılmıştır.
- İlk resmî gazete olan ve Cumhuriyet Dönemine kadar varlığını devam ettiren Takvim-i Vekayi yayımlanmıştır.
- Rumî takvim oluşturulmuştur.

6- EĞİTİM ALANINDAKİ ISLAHATLAR

- İlk kez ilköğretim zorunlu hâle getirilmiştir.
- İlk kez Avrupa'ya öğrenci gönderilmiştir.
- İlk kez orta dereceli okullar açılmıştır.

TANZİMAT DÖNEMİ

- ➔ Sultan Abdülmecit ve Sultan Abdülaziz zamanında yaşanan gelişmeleri kapsayan dönemdir.
- ➔ Yönetim ve hukuk alanındaki ıslahatların en yoğun yapıldığı dönemdir.
- ➔ Eğitim ve yargı gibi alanlardaki ikiliklerin en yoğun yaşandığı dönemdir.

ABDÜLMECİT DÖNEMİ (1839-1861)

"Bundan sonra ben dâhil herkes kanunlara uyacak." diyerek kanun üstünlüğünü kabul eden ilk Osmanlı padişahıdır.

TANZİMAT FERMANI (1839)

- ➔ İlanındaki temel amaç Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemektir.
- ➔ Mısır isyanında Avrupa'nın desteğini almak fermanın ilanını hızlandırmıştır.
- ➔ İlanında Osmanlılık fikir akımı etkilidir.
- ➔ Toplumsal alanda eşitliği sağlamaya yöneliktir.

İÇERİĞİ

- ➔ Müslüman ve gayrimüslim bütün Osmanlı tebaasının can, mal, ırz ve namus güvenliği devletin güvencesi altında olacaktır.
- ➔ Vergiler herkesin gelirine göre olacaktır.
- ➔ Askerlik, vatan görevi olacak gayrimüslimler de askerlik yapacak.
- ➔ Mahkemeler açık olacak, kimse yargılanmadan cezalandırılmayacak ve idam edilmeyecektir.
- ➔ Hazineden geçinen bir kimsenin suç işlemesi hâlinde malları müsadere edilmeyecek.
- ➔ Hiçbir devlet kurumunda rüşvet alınmayacak ve işe alımlarda itimâsin önüne geçilecek.
- ➔ Kanunlar önünde din, dil ve ırk üstünlüğü ile imtiyazlar ortadan kaldırılacak.
- ➔ Herkes mal ve mülk sahibi olabilecektir.

ISLAHAT FERMANI (1856)

- ➔ İlanındaki temel amaç Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemektir.
- ➔ Kırım Savaşında Avrupa'nın desteğini sağlamak ilanını hızlandırmıştır.
- ➔ İlanında Osmanlılık fikir akımı etkilidir.
- ➔ Toplumsal alanda eşitliği sağlamaya yöneliktir.
- ➔ Bunun yanında ferman, azınlıklara ayrıcalık da getirmiştir.

İÇERİĞİ

- ➔ Mahkemeler açık olacak, mahkemelerde herkes kendi dinine göre yemin edebilecek, yasalar gayrimüslimlerin kendi dillerine çevrilebilecektir. (Bu hüküm üzerine azınlık ve konsolosluk mahkemeleri açılmış, bu da hukuk da çok başlılığa ortam hazırlamıştır.)
- ➔ Gayrimüslimler devlet memuru olabilecek, çeşitli okullarda öğrenim görebileceklerdir.
- ➔ Gayrimüslimler nakdi bedel karşılığında askere giremeyeceklerdir.
- ➔ Gayrimüslimler Cizye ve Haraç vergisi ödemeyeceklerdir.
- ➔ Gayrimüslimler il genel meclislerine üye seçilebileceklerdir. (Azınlıklara verilen ilk siyasi hakları.)

SULTAN ABDÜLMECİT'İN DİĞER ISLAHATLARI

- ➔ Devlet kanunlarının yayınlandığı Düstür Dergisi çıkarılmaya başlanmıştır.
- ➔ Posta Nezareti kurulmuştur.
- ➔ İlk Osmanlı Bankası olan Bank-ı Dersaadet kurulmuştur.
- ➔ Yabancı devlet destekli (İngiltere) ilk banka olan Bank-ı Şahane-i Osmaniye kurulmuştur.
- ➔ Bu banka 1930 yılına kadar kâğıt para basma ayrıcalığına sahip olmuştur.
- ➔ İlk kâğıt para olan Kaime-i Nakdiye basılmıştır.
- ➔ Kırım Savaşı sırasında İngiltere'den ilk kez dış borç alınmıştır.
- ➔ Kız rüştiyeleri açılmıştır.
- ➔ Erkek öğretmen okulu olan Darül Muallim açılmıştır.

ABDÜLAZİZ DÖNEMİ ISLAHATLARI (1861 - 1876)

- ➔ Yenilik taraftarınca öldürülen ilk Osmanlı padişahıdır.
- ➔ Nizamiye Mahkemeleri açılmıştır.
- ➔ İlk Osmanlı medeni kanunu olan Mecelle, Ahmet Cevdet Paşa öncülüğünde hazırlanmaya başlanmıştır.
- ➔ Vilayet Nizamnamesi yayımlanmıştır.
- ➔ Mithat Paşa'nın girişimiyle çiftçiye ucuz kredi verilmesi amacıyla Memleket Sandıkları kurulmuştur.
- ➔ Maarif-i Umumiye Nizamnamesi yayımlanarak (Genel Eğitim Tüzüğü) ilk kez azınlık okulları ve yabancı okulların programları denetlenmeye başlanmıştır.
- ➔ Kız öğretmen okulu olan Darül Muallimat açılmıştır.

MEŞRUTİYET DÖNEMİ (1876-1918)

1- II. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ İSLAHATLARI (1876-1909)

I. Meşrutiyet Dönemi ve I.Meşrutiyet'in İlanı (1876 - 1878)

- ➔ Temel amaç devletin parçalanmasını engellemektir.
- ➔ İlanında Genç Osmanlılar (Jön Türkler) etkilidir.
- ➔ İlanında Osmanlılık fikir akımı etkilidir.

I.Meşrutiyet Döneminin özellikleri

- ➔ İlk Osmanlı anayasası olan Kanunuesasî yürürlüğe girmiştir.
- ➔ Türk tarihinde ilk kez parlamentolu dönem başlamıştır.
- ➔ Padişahın yanında sınırlı da olsa halk ilk kez yönetime katılmıştır.
- ➔ Azınlıkların da ülke yönetimine katılmaları sağlanarak devletten kopmaları engellenmeye çalışılmıştır.
- ➔ I. Meşrutiyet ilan edildikten sonra açılan Mecliste siyasi partiler yer almamıştır.
- ➔ Hükümet padişaha karşı sorumlu tutulmuştur.
- ➔ Padişaha Meclis kapatma, sansür uygulama ve sürgün etme yetkileri verilmiştir.

2- İSTİB DAT DÖNEMİ (1878-1908)

- ➔ II. Abdülhamid'in 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nı (93 Harbi) bahane ederek anayasayı yürürlükten kaldırıp meşrutiyet yönetimine son vermesiyle başlayan ve 30 yıl süren baskı dönemidir.
- ➔ Basına sansür uygulanmış; gazete basılması, yönetime ters düşen kitapların okunması, cemiyet kurulması yasaklanmıştır.
- ➔ Devlet Yıldız Sarayı'ndan idare edilmeye başlanmıştır.
- ➔ Hafiyelik Teşkilatı (Jurnal) kurulmuştur.
- ➔ Panislamizm (İslamcılık) devlet politikası olarak uygulanmıştır.
- ➔ Memleket Sandıkları, Ziraat Bankası'na dönüştürülmüştür.
- ➔ Ermeniler ilk kez Erzurum'da isyan etmiş, Doğu Anadolu'da merkezi otoriteyi artırmak ve Ermeni ayaklanmalarına engel olmak için Hamidiye Alayları kurulmuştur.
- ➔ Osman Hamdi Bey tarafından Sanayi-i Nefis Mektebi ve İstanbul Arkeoloji Müzesi açılmıştır.
- ➔ 20 Aralık 1881'de Muharrem Kararnamesi ile devlet iflas ettiğini açıklamıştır. Bunun üzerine Avrupalı alacaklı devletler Düyun-u Umumiye Teşkilatını (Genel Borçlar İdaresi) kurarak Osmanlı gelirlerine el koymuşlardır.

3- XIX. YÜZYILDAKİ SİYASİ GELİŞMELER

Osmanlı Devleti'nde Milliyetçilik İsyancıları

- ➔ Bu akımın etkisiyle isyan eden ilk topluluk Sırplardır.
- ➔ İlk kez özerklik hakkı elde eden topluluk yine Sırplardır.
- ➔ İlk kez bağımsızlığını kazanan topluluk Rumlar (Yunan)'dır.

Osmanlı Devleti'nde İç İsyancılar

- ➔ XIX. yüzyıldaki en önemli iç isyan Mısır isyanıdır. İsyan bir iç sorunken dış sorun hâline gelmiştir.

Hünkâr İskeleyi Antlaşması (1833)

- ➔ Mısır İsyanı sırasında Rusya'ya, yardımı karşılığında Boğazlardan serbest geçiş hakkı tanınmış, böylece Boğazlar Sorunu ortaya çıkmıştır.

Balta Limanı Ticaret Antlaşması (1838)

- ➔ Mısır İsyanı'nda desteğini sağlamak üzere önce İngilizlere, sonra birçok Avrupalı tüccara ticari imtiyaz tanınmıştır.
- ➔ Bu antlaşmayla Osmanlı Devleti Avrupa'nın açık pazarı ve yarı sömürgesi hâline gelmiştir.

Kırım Savaşı ve Paris Antlaşması (1854-1856)

- ➔ Osmanlı Devleti ilk dış borcu bu savaş sonunda almıştır.
- ➔ Savaş sonunda imzalanan Paris Antlaşmasıyla Osmanlı Devleti Avrupa devleti sayılmıştır.

1877-78 Osmanlı Rus Savaşı ve Berlin Antlaşması

- ➔ Antlaşma ile uluslar arası alanda ilk kez Ermeni sorunu ortaya çıkmıştır.
- ➔ Kars, Ardahan ve Batum Rusya'ya bırakılmıştır.
- ➔ Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsız olmuştur.

II. MEŞRUTİYET DÖNEMİ (1908-1918)

1- II. MEŞRUTİYETİN İLAN EDİLME NEDENLERİ

- İngiltere ve Rusya'nın Reval'de bir araya gelerek Makedonya'nın muhtariyetine karar vermesi
- İttihat ve Terakki Cemiyeti yöneticilerinin Avrupalı devletlerin, Osmanlı'nın iç işlerine karışmasına engel olmak istemesi
- Cemiyet'in, Osmanlılık fikri etrafında bütün milletleri toplayarak dağılmayı önlemeyi düşünmesi
- İlanında Osmanlılık, uygulamasında Türkçülük fikir akımları etkili olmuştur.

II. Meşrutiyet'in İlanı Sırasında Yaşanan Gelişmeler

- Meşrutiyet rejimine yeniden geçildiği dönemde ortaya çıkan iktidar boşluğu ve kargaşadan dolayı,
 - Bulgaristan bağımsızlığını ilan etti.
 - Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, Bosna- Hersek'i topraklarına kattı.
 - Yunanistan Girit'i ilhak etti.
- Meşrutiyet'in yeniden ilan edilmesiyle birlikte Osmanlı Devleti'nde ilk kez çok partili demokratik hayata geçilmiştir.

2- 31 MART OLAYI (13 NISAN 1909)

- Türk tarihinde rejime karşı çıkan ilk isyandır.
- İsyani,
 - Avcı Taburları,
 - Volkan Gazetesi,
 - Ahrar Fırkası desteklemiştir.
- İsyan Selanik'te duyulunca komutanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın, Kurmay Başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Harekât Ordusu, Selanik'ten harekete geçerek İstanbul'a ulaşmış ve ayaklanmayı bastırmıştır.
- İsyanın bastırılmasının ardından II. Abdülhamit tahttan indirilerek Selanik'e sürgün edilmiş, yerine ise Mehmet Reşat (V. Mehmet) getirilmiştir.

3- 1876 ANAYASASINDA YAPILAN 1909 DEĞİŞİKLİKLERİ

- Hükümet, Mebusan Meclisine karşı sorumlu olacak.
- Padişah'ın Meclisi feshetme yetkisi kısıtlanacak ve kurallara bağlanacak.
- Antlaşmalar, Mebusan Meclisinin onayı alındıktan sonra yürürlüğe girecek.

TRABLUSGARP SAVAŞI ve BALKAN SAVAŞLARI

1- TRABLUSGARP SAVAŞI (1911)

Nedenleri

- ➔ İtalya'nın ham madde ve pazar arayışı (sömürgecilik)
- ➔ İtalya'nın artan nüfusuna yeni yurtlar araması

Savaşın Gelişimi

- ➔ Osmanlı Devleti bölgeye karadan (Mısırın İngiliz işgali altında olmasından dolayı) ve denizden (donanma Haliçte çürümeye terk edildiğinden dolayı) asker gönderememiştir.
- ➔ Bölgeye sahte kimliklerle giden Mustafa Kemal, Enver Paşa, Nuri Bey ve Fethi Bey gibi subaylar halkı Derne, Tobruk ve Bingazi gibi bölgelerde örgütleyerek başanlar elde etmişlerdir.
- ➔ Bu başarı üzerine İtalya Osmanlı Devleti'ni banşa zorlamak ve Akdeniz'de güçlenmek amacıyla Rodos ve Onikiada'yı işgal etmiştir. Balkan Savaşları çıkınca Osmanlı Devleti banş istemek zorunda kalmış ve Uşi Antlaşması imzalanmıştır.

Uşi Antlaşması (1912)

- ➔ Trablusgarp ve Bingazi, İtalyaya bırakılacak. (Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki varlığı tamamen sona ermiştir).
- ➔ Rodos ve Onikiada, Balkan Savaşı sona erince geri vermek şartı ile İtalya'da kalacak.

3- LONDRA ANTLAŞMASI (1913)

- ➔ Osmanlı Devleti Midye-Enez Hattının batısında kalan topraklarını kaybetmiştir.
- Kaybedilen Topraklar**
- ➔ Doğu Trakya: Edirne, Serez, İskeçe, Gümölcine, Dedeağaç
- ➔ Batı Trakya: İşkodra, Serez, İskeçe, Gümölcine, Dedeağaç
- ➔ Ege Adaları: Sisam, Sakız, Limni, Midilli, Meis (Gökçeada, Bozcaada ve Tavşan adaları kaybedilmemiştir.)
- ➔ Makedonya: Selanik, Manastır

Not: Arnavutluk Osmanlı Devleti'nin savaşta durumundan faydalanarak bağımsızlığını ilan etmiştir.

4- BABIALI BASKINI (1913)

- ➔ Enver Paşa komutasındaki bir grup İttihat ve Terakiliinin gerçekleştirmiş olduğu hükümet darbesidir.
- ➔ Baskın, rejimi değiştirmeye yönelik değildir.
- ➔ Baskın sonunda herhangi bir padişah değişikliği yaşanmamıştır.

2- I. BALKAN SAVAŞI (1912-1913)

Savaşın Nedenleri

- ➔ Balkan uluslarının Osmanlı Devleti'nin zayıf durumundan yararlanarak topraklarını genişletme isteği
- ➔ Rusya'nın politikalarında başarılı olabilmek için Balkan Devletleri'ni kıskırtması (Panslavizm ve Panortodoks Politikası)

Savaşın Gelişimi

- ➔ Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiş Osmanlı Devleti,
 - Ordunun siyasetle uğraşması,
 - Dört cephede birden savaşılması,
 - Ordunun bir kısmının savaşta önce terhis ettirilmesi gibi nedenlerle savaşı kaybetmiştir.

5- II. BALKAN SAVAŞI (1913)

- ➔ Bulgaristanın I.Balkan Savaşında çok fazla toprak alması savaşın en önemli nedenidir.
- ➔ Sırbistan, Karadağ, Yunanistan ve Romanya Bulgaristan'a savaş ilan etmiştir.
- ➔ Bulgaristan'ın durumundan faydalanan Osmanlı Devleti II.Balkan Savaşında sadece Bulgaristan ile savaşarak Doğu Trakya'yı geri almıştır.
- ➔ Savaş sonunda Bulgaristan ile Osmanlı Devleti arasında İstanbul Antlaşması (Bugünkü Bulgaristan sınırlarımız çizilmiştir), Yunanistan ile Atina antlaşması, Sırbistan ile İstanbul antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmaların ortak özelliği ise Türk azınlıklarla ilgili haklar içeriyor olmasıdır.
- ➔ Savaş sonunda diğer devletler ise aralarında Bükreş Antlaşmasını imzalamışlardır.

I. DÜNYA SAVAŞI (1914 - 1918)

SAVAŞIN NEDENLERİ

- ➔ XIX. yüzyılda sanayileşmenin hızla gelişmesi sonucu sömürgecilik faaliyetlerinin artması
- ➔ Fransız İhtilali'nin sonucu ortaya çıkan milliyetçilik akımı
- ➔ Fransa'nın kömür yataklarıyla ünlü olan Alsace Loren'i Almanlardan geri almak istemesi
- ➔ Devletler arası bloklaşmaların yaşanması
Bu bloklar,
 - İngiltere, Fransa ve Rusya'nın oluşturduğu Üçlü İtilaf (Anlaşma)
 - Almanya, Avusturya-Macaristan ve İtalya'nın oluşturduğu Üçlü İttifak (Bağlaşma)'tır.

OSMANLI DEVLETİ NEDEN SAVAŞA GİRDİ?

- Osmanlı Devleti I.Dünya Savaşına,
- ➔ Kaybettiği topraklarını geri almak,
 - ➔ Düyun-u Umumiye Teşkilatından kurtulmak,
 - ➔ Kapitülasyonlara son vermek amacıyla girmiştir.

ALMANYA NEDEN OSMANLI DEVLETİNİ SAVAŞA ÇEKMEK İSTEDİ?

- Almanya Osmanlı Devleti'ni,
- ➔ Savaşı geniş bir alana yaymak,
 - ➔ İngiltere'nin, sömürge yolları ile bağlantısını kesmek,
 - ➔ Halifenin dinsel gücünden yararlanmak amacıyla kendi yanında savaşa çekmek istemiştir.

CEPHELER

1- KAFKASYA CEPHESİ

- ➔ Cephede savaşılmasında ve Sarıkamış Taarruzu'nun düzenlenmesinde,
 - Rus ilerleyişini durdurmak,
 - Kars, Ardahan ve Batum'u Ruslardan geri almak,
 - Orta Asya Türkleriyle birleşmek,
 - Bakū petrollerine hâkim olmak amaçları etkili olmuştur.
- ➔ Sarıkamış Taarruzu'nun başarısız olması üzerine Ruslar, Doğu Anadolu'ya saldırarak Erzurum, Bitlis, Muş ve Trabzon'u ele geçirmişlerdir. Çanakkale Savaşı'ndan sonra Kafkas Cephesi Komutanlığı'na atanan Mustafa Kemal, Muş ve Bitlisi 1916'da Ruslardan geri almıştır.
- ➔ Çarlık Rus rejiminin Bolşevik İhtilali sonucu yıkılması üzerine kurulan Sovyet Rusya Brest-Litovsk Antlaşması'nı imzalayarak savaştan çekilmiş; 1878 Berlin Antlaşmasıyla ele geçirdiği Kars, Ardahan ve Batum'u savaş yapmadan Osmanlı Devleti'ne bırakmıştır.

2- ÇANAKKALE CEPHESİ

- ➔ İtilaf Devletleri'nin,
 - Çarlık Rusya'ya yardım götürmek,
 - İstanbul ve Boğazları alarak hem Osmanlı Devleti'ne hem de savaşa son vermek, amacıyla açtıkları cepheidir.
- ➔ Mustafa Kemal ve askerleri Arıburnu, Conkbayırı, Anafartalar muharebelerinde başarılı olmuşlardır.
- ➔ Bu başarı sonunda,
 - Rusya'ya yardım götürülemediği nedeniyle Bolşevik İhtilali ortamı hazırlanmıştır.
 - İstanbul ve Boğazların işgali engellenmiştir.
 - Hem Osmanlı Devleti'nin hem de savaşın süresi uzamıştır.
 - Bulgaristan İttifak Devletleri yanında savaşa girmiştir.

3- DİĞER CEPHELER

- ➔ **Kanal Cephesi (Süveyş Kanalı)**
 - ➔ Almanya'nın isteği üzerine İngilizlerin sömürge yollarıyla bağlantısını kesmek amacıyla açılmış ancak başarısızlıkla sonuçlanmıştır.
- ➔ **Irak Cephesi**
 - ➔ Osmanlı ordusu Kutül Amara'da önemli başarılar göstermişse de savaş sonunda Musul ve Kerkük hariç bütün Irak toprakları kaybedilmiştir.
- ➔ **Hicaz-Yemen Cephesi**
 - ➔ Hicaz şerifi Şerif Hüseyin'in İngilizlerle anlaşması sonucu kutsal topraklar kaybedilmiştir.
- ➔ **Suriye-Filistin Cephesi**
 - ➔ Mustafa Kemal'in savaştığı son cepheidir. Halep'in kuzeyinde düşman ordusu durdurulmuştur.

I. DÜNYA SAVAŞI'NIN SONUÇLARI

1- WILSON İLKELERİ (8 OCAK 1918)

- ➔ ABD Başkanı Wilson tarafından savaşın bir an önce bitmesi ve savaş sonucunda yapılacak antlaşmaların belirlenmesi amacıyla yayımlanan 14 maddelik bir bildiridir.
- ➔ ABD'nin bu ilkeleri yayımlamaktaki amacı kendi gücünü Babili devletlere kabul ettirmek ve onların güçlenmesini engellemektir.
- ➔ Wilson'a göre
 - Galip devletler, yenilenlerden savaş tazminatı ve toprak istemeyecektir.
 - Dünya barışını korumak için uluslararası bir örgüt kurulacaktır.
 - Her millet çoğunlukta olduğu yerde kendi kaderini belirleyecektir.
 - Sömürgecilik yapılmayacaktır.
 - Boğazlar dünya ticaretine açık olacaktır.
 - Osmanlı Devleti'nde Türklerin bulunduğu yerlerde Türk egemenliği sağlanacaktır. Osmanlı egemenliğinde yaşayan diğer uluslar kendi geleceğine karar verme yetkisine sahip olacaklardır.

2- MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI (30 EKİM 1918)

- ➔ Osmanlı Devleti adına Rauf Orbay, Antlaşma Devletleri adına İngiliz Amiral Caltrophe arasında imzalanmıştır.
- ➔ Antlaşmaya göre
 - İstanbul ve Çanakkale boğazları Antlaşma Devletleri'nin denetimine bırakılacak.
 - Antlaşma Devletleri güvenliklerini tehdit eden herhangi bir stratejik bölgeyi karşılık çıkması durumunda işgal edebilecek. (7.Madde)
 - Vilayet-i Sitte denilen 6 ilde karşılık çıkarsa bu bölgeler de işgal edilebilecek. (24.Madde)
 - Osmanlı orduları terhis edilecek, silah ve cephane Antlaşma Devletleri'ne teslim edilecek.

3- PARIS BARIŞ KONFERANSI (18 OCAK 1919)

- ➔ Antlaşma Devletleri tarafından I.Dünya Savaşı'nda mağlup olan devletlerle barış görüşmesi yapmak amacıyla toplanmıştır.
- ➔ Konferans'ta İngiltere, daha önce işgal ettiği Urfa, Antep ve Maraş'ı Fransa'ya bırakmıştır.
- ➔ Gizli antlaşmalarla İtalya'ya verilmesi kararlaştırılan İzmir ve çevresi konferans'ta İngiltere'nin baskısıyla Yunanistan'a verilmiş, bu da Antlaşma Devletleri arasında ilk fikir ayrılıklarının yaşanmasına neden olmuştur.

4- İZMİR'İN İŞGALİ (15 MAYIS 1919)

- ➔ Yunanistan İzmir'e Paris Barış Konferansı kararları gereğince 15 Mayıs 1919'da asker çıkarmıştır.
- ➔ Yunan işgaline ilk tepki Hukuk-u Beşer (İnsan Hakları) gazetesi başyazarı Gazeteci Hasan Tahsin'in Yunan askerlerine açtığı ateşle gösterilmiştir.
- Amiral Bristol Raporu**
- ➔ Rumların Batı Anadolu'da çoğunluk olmadığını ve İzmir'in işgalinin haksız olduğunu söyleyerek millî mücadeleyi destekleyen ilk dış kaynaklı araştırma raporudur.

CEMİYETLER

AZINLIKLARIN KURDUĞU ZARARLI CEMİYETLER

Rum Cemiyetleri

- ➔ Mavri Mira
- ➔ Etnik-i Eterya
- ➔ Pontus Rum
- ➔ Kardos

Ermeni Cemiyetleri

- ➔ Hinçak ve Taşnak (Sütyun)

Yahudi Cemiyetleri

- ➔ El Jans
- ➔ El İsrailit
- ➔ Macabi-Alyans

MİLLİ CEMİYETLER

Trakya Paşaeli Müdafaa-i Hukuk

- ➔ Edirne ve Lüleburgaz kongrelerini toplamıştır.

Doğu Anadolu (Şark Vilayetleri) Müdafaa-i Hukuk-i Milliye

- ➔ Ermeni tehlikesine karşı kurulmuştur.
- ➔ Erzurum Kongresini toplamıştır.

İzmir Müdafaa-i Hukuk ve İzmir Redd-i İlhak

- ➔ Alaşehir ve Balıkesir Kongrelerini toplamıştır.

Trabzon Muhafaza-i Hukuk-i Milliye

- ➔ Pontus Rum tehlikesine karşı kurulmuştur.

Kilikyalılar

- ➔ Çukurova çevresinde Ermeni ve Fransız tehlikesine karşı kurulmuştur.

Milli Kongre

- ➔ İşgallere karşı basın ve yayın yolunu seçmiştir.
- ➔ Dr.Esat Işık Raporu'nda ilk kez Kuvayimilliye adını resmi olarak kullanmıştır.

MİLLİ VARLIĞA ZARARLI CEMİYETLER

- ➔ Sulh ve Selamet-i Osmaniye
- ➔ Wilson Prensipleri
- ➔ Hürriyet ve İtilaf
- ➔ İngiliz Muhipleri
- ➔ Kürt Teali
- ➔ Teali İslam

24
Saatte
TARİH

MİLLÎ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

GENELGELER - KONGRELER

1- MUSTAFA KEMAL'IN SAMSUN'A ÇIKIŞI VE MİLLÎ BİLİNCİN UYANDIRILMASI (19 MAYIS 1919)

Mustafa Kemal Samsun'a;

- Karadeniz bölgesinde güvenliği sağlamak,
- Halkın elinden silah ve cephaneyi toplayarak Anlaşma Devletleri'ne teslim etmek,
- Silah dağıtılan ve halkı mücadeleye teşvik eden grupları engellemek amacıyla IX. Ordu Müfettişi olarak gönderilmiştir.

Samsun Raporu

Mustafa Kemal, Samsun'dayken İstanbul'a göndermiş olduğu raporda,

- Bölgedeki karışıklığı Türklerin değil Rum çetelerinin çıkardığını,
- İngilizlerin Mondros Ateşkes Antlaşması'nın hükümlerine uymadıklarını dile getirmiştir.

3- AMASYA GENELGESİ (22 HAZİRAN 1919)

- Kararları Mustafa Kemal tarafından hazırlanmış; Refet Bey, Rauf Bey, ve Ali Fuat Paşa tarafından imzalanmış, XV. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir ve Konya'daki Yıldırım Kıtaları Müfettişi Cemal Paşa'nın da onayı alınmıştır.
- İlk kez millet egemenliğinden bahsedilerek rejimin değişeceği vurgulanmıştır. Bu yönüyle genelge bir ihtilal bildiri olarak da tanımlanmaktadır.
- Anadolu'nun her bakımdan en güvenilir yeri olan Sivas'ta millî bir kongrenin acele toplanması kararlaştırılmıştır.
- Kurtuluş Savaşı'nın nedeni ve programı belirlenmiştir.

Kurtuluş Savaşı'nın Nedenleri

- Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- İstanbul Hükümeti üzerine aldığı sorumluluğun gereğini yerine getirememektedir. Bu durum, milletimizi yok olmuşa göstermektedir.

Kurtuluş Savaşı'nın Programı

- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve karar kurtaracaktır.
- Milletin haklarını bütün dünyaya duyurmak için her türlü etki ve denetimden uzak ulusal bir kurulun varlığı gereklidir.
- Genelgenin ardından Mustafa Kemal, Kazım Karabekir'in davetiyle Erzurum'a gelmiş ve 8 - 9 Temmuz 1919 gecesi Erzurum'da hem ordu müfettişliğinden hem de askerlik mesleğinden istifa etmiştir.

2- HAVZA GENELGESİ (28 MAYIS 1919)

- Mustafa Kemal'in halkı işgallere karşı uyardığı, bilinçlendirdiği, protesto ve miting gösterileri düzenlenmesini istediği ilk belgedir.
- Genelgenin ardından Mustafa Kemal ilk kez İstanbul Hükümeti tarafından geri çağırılmış fakat Mustafa Kemal bu çağrıya uymamıştır.

GENELGELER - KONGRELER

1- ERZURUM KONGRESİ (23 TEMMUZ - 7 AĞUSTOS 1919)

- Doğu Anadolu Müdafaa-ı Hukuk Cemiyeti, Trabzon Muhafaza Hukuk Cemiyeti ve Kars İslam Şurası tarafından toplanmıştır.
- Doğu Anadolu'daki Ermeni ve Karadeniz'deki Rum tehlikesine karşı toplandığından toplantısı bakımından bölgesel, aldığı kararlar bakımından ulusal bir kongredir.
- Kongreye; Bitlis, Erzurum, Sivas, Trabzon, Van ve Kars şehirlerinden 57 delege katılmıştır.
- Valilerinin engellemesi yüzünden kongreye Diyarbakır, Elazığ ve Mardin'den delege katılamamıştır.

Kongre Kararları

- Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür parçalanamaz.
- Kuvayimilliyeyi etkin, millî iradeyi egemen kılmak esastır.
- Azınlıklara siyasi hâkimiyet ve sosyal dengeyi bozacak özel haklar verilemez.
- Manda ve himaye kabul edilemez.
- Sömürge amacı olmayan ve ulusumuzun bağımsızlığına saygılı olan bir devletten, teknik, sanayi ve mali alanda yardım alınabilir.
- Mebusan Meclisi derhâl toplanmalıdır.
- İstanbul Hükümeti görevini yapamaz ise geçici bir hükümet kurulacaktır.
- Kongrede ayrıca Doğu Anadolu'daki cemiyetler birleştirilmiş ve Temsilciler Kurulu oluşturulmuştur.
- Erzurum Kongresi'nde oluşturulan Temsilciler Kurulu sadece doğu illerini temsil etmektedir ve kurulun üye sayısı 9'dur.

2- SIVAS KONGRESİ (4-11 EYLÜL 1919)

- Toplantısı ve aldığı kararlar bakımından tek ulusal kongredir.
- Erzurum Kongresi kararlarından bazılarının kesinleştirilmiş ve genişletilmiş hâlidir.

İstanbul Hükümetinin Kongreyi Engelleme Çalışmaları

- İstanbul Hükümetinin başındaki Damat Ferit Paşa'nın emriyle Elazığ Valisi Ali Galip ve Ankara Valisi Muhtittin Paşa Sivas Kongresi'ni engellemeye çalışmış ancak başarılı olamamışlardır.

Sivas Kongresi'nde Tartışma Yaşanan Konular

- Amerikan mandasının tekli ve Mustafa Kemal'in kongre başkanı seçilmesi kongrede tartışılmalara neden olmuştur.

Sivas Kongresi'ni Erzurum Kongresi'nden Ayıran Kararlar

- Temsilciler Kurulu bütün yurdu temsil eder hâle getirilerek üye sayısı artırılmıştır.
- Manda ve himaye kesin olarak reddedilmiştir.
- Tüm yurttaki yararlı cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-ı Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmiştir.

Sivas Kongresi ve Kongre Sonunda Yaşanan Gelişmeler

- Alınan kararları halka duyurmak amacıyla İradeimilliyeye gazetesini çıkartılmaya başlanmıştır.
- Kongre sırasında Ali Fuat Cebesoy Kuvayimilliyeye Komutanlığına atayan Temsilciler Kurulu ilk kez yürütme yetkisini kullanmıştır.
- Sivas Kongresi'nin ardından Damat Ferit Hükümetinin istifa etmesi, Temsilciler Kurulunun İstanbul Hükümetine karşı ilk siyasi zaferi olmuştur.
- Kongre sırasında Mustafa Kemal ile görüşen General Harbord, Doğu Anadolu'da Ermenilerin çoğunlukta olmadığını söyleyen raporunu Mustafa Kemal'e de sunmuştur.

GENELGELER - KONGRELER

1- AMASYA GÖRÜŞMELERİ (MÜLAKATI) (20 - 22 EKİM 1919)

- Damat Ferit Hükümetinin istifa etmesinin ardından İstanbul'da Ali Rıza Paşa Hükümetinin kurulması Amasya Görüşmelerine ortam hazırlamıştır.
- Görüşmeler İstanbul Hükümeti adına Bahriye Nazırı Salih Paşa ve Temsilciler Kurulu adına Mustafa Kemal arasında yapılmıştır.
- Görüşmelerde taraflar,
 - Millî sınırların korunması,
 - Azınlıklara özel hak verilmemesi,
 - Anlaşma Devletleri ile yapılacak barış görüşmelerine Temsilciler Kurulunun da katılması,
 - İstanbul Hükümeti tarafından görevlerinden alınan millî mücadeleci memurların görevlerine geri dönmesi,
 - Milletvekili seçimlerinin özgürce yapılması,
 - Ali Rıza Paşa Hükümetinin Temsilciler Kurulunca tanınması,
 - İstanbul Hükümeti aleyhine yazı yazılmaması konularında fikir birliğine varmışlardır.
- Görüşmelerde tarafların fikir birliğine varamadığı tek konu ise Mebusan Meclisinin toplanacağı yerin belirlenmesidir.
- İstanbul Hükümeti otoritesini sarsmamak adına Mustafa Kemal'in sunduğu istekleri kabul etmemiştir.
- Amasya Görüşmelerinin yapılmasıyla İstanbul Hükümeti hem Temsilciler Kurulunun hem de Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin resmi varlığını tanımıştır.

2- TEMSİL HEYETİNİN ANKARA'YA GELİŞİ (27 ARALIK 1919)

- Amasya Görüşmelerinin yapılmasının ardından Temsilciler Kurulu 27 Aralık 1919 tarihinde Ankara'ya gelerek burayı Kurtuluş Savaşının merkezi olarak seçmiştir.
- Ankara'nın merkez seçilmesinde;
 - Konumu bakımından güvenli bir yerde bulunması,
 - Demiryolu ve ulaşım olanaklarına sahip olması,
 - Batı Anadolu'da Yunanlılara karşı yapılacak savaş alanına yakın olması,
 - Haberleşme olanaklarına sahip olması ve İstanbul'da açılacak meclisin denetlenebilecek olması gibi nedenler etkili olmuştur.

3- SON OSMANLI MEBUSAN MECLİSİNİN AÇILMASI (12 OCAK 1920)

- Mecliste kabul edilen son kararlar Misakımillî kararlarıdır.
- Bu kararların alınması üzerine Anlaşma Devletleri 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal ederek Mebusan Meclisini dağıtmış bazı milletvekillerini tutuklayarak Malta'ya sürgün etmişlerdir.

MİSAKIMİLLİ KARARLARI

MİSAKIMİLLİ KARARLARI (28 OCAK 1920)

- Millî bağımsızlık yemini dir. Alınan kararlar arasında millî egemenlikle ilgili bir madde yer almamıştır.
- Misakımillî ile bölünmez bir Türk ülkesinin sınırları çizilmiştir.
- Misakımillî kararları **Kara BORS**A şeklinde kodlanabilir.

KAPİTÜLASYONLAR

BOĞAZLAR

OSMANLI BORÇLARI

REFERANDUM

SINIRLAR

AZINLIKLAR

MİSAKIMİLLİ KARARLARI

Kapitülasyonlar

- Siyasi, adli, mali gelişmemize engel olan her türlü sınırlamalar (Kapitülasyonlar) kaldırılacaktır.

Boğazlar

- İstanbul şehri ve Marmara'nın güvenliği her türlü tehlikeden uzak tutulmalıdır. Ticaret gemilerinin Çanakkale ve İstanbul Boğazı'ndan geçişi, ilgili devletlerin oy birliği ile verecekleri karara bağlı olacaktır.

Osmanlı Borçları

- Osmanlı borçlarının ancak payımıza düşeni ödenebilir.

Referandum (Halk Oylaması)

- Kars, Ardahan, Batum, Arap memleketleri ve Batı Trakya'da gerekirse halk oyuna müracaat edilebilir.

Sınırlar

- Millî sınırlar bir bütündür, bölünemez.

Azinlıklar

- Azinlıkların hakları, komşu memleketlerdeki Türk ve Müslüman haklarının korunması şartı ile kabul edilecek ve sağlanacaktır.

24
Saatte
TARİH

I. TBMM DÖNEMİ

I. TBMM ve ÇALIŞMALARI

1- I. TBMM DÖNEMİ (23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

- Kurtuluş Savaşını kazanan ve yeni Türk devletini kuran meclistir.
- Mustafa Kemal 24 Nisan'da TBMM başkanlığına seçilmiş ve Meclise, tarihe 24 Nisan Öngesi diye geçen kararlarını sunmuştur.
- Bu önergede,
 - TBMM'nin üstünde bir kuvvet yoktur.
 - Hükümet kurmak zorunludur.
 - Geçici bir padişah vekili çıkarmak ya da bir hükümet başkanı tanımak uygun değildir.
 - Türkiye Büyük Millet Meclisi, yasama ve yürütme yetkilerini kendinde toplamıştır.
 - Padişah ve halife, İtilaf Devletleri'nin baskısından kurtulduktan sonra, Meclisin düzenleyeceği yasaya göre hareket edecektir.
 - hükümleri yer almıştır.

2- I. TBMM'İN ÖZELLİKLERİ

- Kurucu meclistir. (1921 Anayasası'nı hazırlamıştır.)
- Olağanüstü yetkilidir. (Yasama, yürütme ve yargı yetkilerini kendine toplamıştır.)
- Ulusçudur. (Azınlıklara temsil hakkı tanımamıştır.)
- Üyeleri, iki dereceli seçimle seçilmiş milletvekillerinden oluşmuştur.
- Meclis Hükümeti Sistemini benimsemiştir.
- Mecliste siyasi partilere yer verilmemiş, halk grupları kurulmuştur.

3- I. TBMM'İN KANUNLARI

- Ağnam vergisinin artırılması (TBMM'nin çıkardığı ilk kanundur.)
- Hiyanet-i Vataniye Kanunu
- Firariler Hakkında Kanun
- Başkomutanlık Kanunu
- İstiklal Mahkemeleri Kanunu
- Düzenli Ordu Kanunu
- Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
- Men-i İsrifat Kanunu
- İstiklal Marşı Kanunu

I. TBMM'YE KARŞI ÇIKARILAN AYAKLANMALAR

DOĞRUDAN İSTANBUL HÜKÜMETİ TARAFINDAN ÇIKARILAN AYAKLANMALAR

- Ahmet Anzavur Ayaklanması
- Kuvayinzibatiye ayaklanması

İSTANBUL HÜKÜMETİ VE İTİLAP DEVLETLERİ TARAFINDAN ÇIKARILAN AYAKLANMALAR

- Bolu, Düzce, Hendek, Adapazarı İsyanı
- Yozgat (Çapanoğlu) Ayaklanması
- Afyon (Çopur Musa) Ayaklanması
- Konya (Dellbaş Mehmet) Ayaklanması
- Urfa (Milli Aşireti) Ayaklanması
- Mardin (Ali Batı) Ayaklanması
- Koçkiri Ayaklanması
- Bayburt (Şeyh Eşref) İsyanı
- Cemil Çeto Ayaklanması

AZINLIKLARIN ÇIKARDIKLARI AYAKLANMALAR

- Rum ve Ermeni Ayaklanmaları

KUVAYİMİLLİYE YANLIŞI OLUP SONRADAN AYAKLANANLAR

- Çerkez Ethem Ayaklanması
- Demirci Mehmet Ayaklanması

AYAKLANMALARA KARŞI TBMMİN ALDIĞI ÖNLEMLER

- Hiyanet-i Vatan Kanunu çıkarılmıştır.
- İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur.
- İstanbul ile her türlü haberleşme kesilmiştir.
- İstanbul Fetvasına karşı Ankara Fetvası yayımlanmıştır.

SEVR ANTLAŞMASI (10 AĞUSTOS 1920)

- Kararları San Remo Konferansı'nda belirlenmiştir.
- Mecliste onaylanmadığı için imzalandığı hâlde yürürlüğe girmemiştir.
- Anlaşmayı imzalayanlar TBMM tarafından vatan haini sayılmıştır.

24
Saatte
TARİH

MUHAREBELER DÖNEMİ

DOĞU ve GÜNEY CEPHESİ

1- DOĞU CEPHESİ

➤ Ermenistan ve Gürcistan ile savaşılmıştır.

➤ Bu cephede Osmanlı Devletinden kalan son düzenli birlik olan 15. Kolordu savaşıdır (TBMM'ye bağlı fakat TBMM tarafından kurulmamıştır.).

2- ERMENİLERLE SAVAŞ ve GÜMRÜ ANTLAŞMASI

➤ Ermenilerin amacı, Sevr Antlaşması'na dayanarak Kars ve çevresini ele geçirmektir.

➤ Savaş sonunda Ermenistan mağlup edilmiş ve Gümrü Antlaşması imzalanmıştır.

Gümrü Antlaşması (3 Aralık 1920)

➤ Kars ve çevresi Türkiye'ye bırakılmıştır.

➤ Ermenistan, Sevr Antlaşması'nı ve Türkiye aleyhine olan hiçbir antlaşmayı tanımayacağını kabul etmiştir.

➤ Doğu sınırı Aras Nehri ve Çıldır Gölü hattı olarak belirlenmiştir.

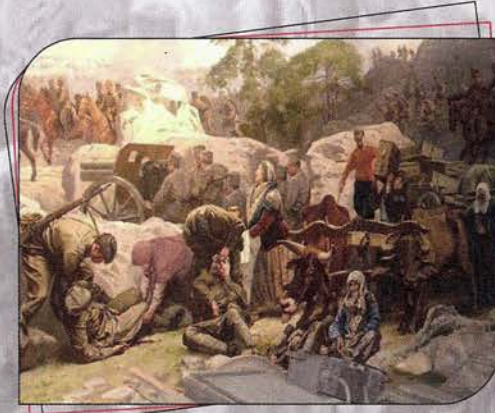
Gümrü Antlaşması'nın Önemi

➤ TBMM'nin askerî ve siyasi alandaki ilk siyasi zaferidir.

➤ Antlaşma ile Doğu Cephesi kapanmıştır.

➤ Antlaşma ile Ermenistan Türkiye'yi tanıyan ilk devlet olmuştur.

➤ Doğu sınırı, Gümrü Antlaşması ile şekillenmesine rağmen Gümrü Antlaşması, Moskova Antlaşması ile resmî nitelik kazandığından, doğu sınırını çizen ilk resmî antlaşma Moskova Antlaşması olarak kabul edilir.

3- GÜRCİSTAN İLE SAVAŞ ve BATUM ANTLAŞMASI

➤ Gürcistanın Ardahan, Batum ve Artvin çevresini işgal etmesi üzerine düzenlenen Posof Harekâtı sonunda Gürcüler mağlup edilmiştir.

Batum Antlaşması (23 Şubat 1921)

➤ Ardahan, Batum ve Artvin, kısa süreli Gürcü işgalinin ardından yeniden Türk topraklarına katılmıştır.

4- GÜNEY CEPHESİ

➤ Fransız ve Ermeni kuvvetleriyle savaşılmıştır. Bu cephede düzenli birlikler yoktur. Mücadele millis kuvvetler, tarafından verilmiştir.

➤ Adana, Urfa, Antep ve Maraş önemli direniş merkezleridir.

➤ Cephe Sakarya Savaşı'nın ardından Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşmasıyla kapanmıştır.

BATI CEPHESİ

1- GEDİZ MUHAREBELERİ ve DÜZENLİ ORDUNUN KURULMASI

➔ Ali Fuat Cebesoy komutasındaki Kuvayimilliyeli birliklerinin Gediz Muharebelerinde Yunan kuvvetlerine mağlup olması üzerine Kuvayimilliyeli birlikleri kaldırılarak 8 Kasım 1920 tarihinde düzenli ordu kurulmuş, Batı Cephesi komutanlığına İsmet İnönü getirilmiştir.

3- LONDRA KONFERANSI (23 ŞUBAT - 12 MART 1921)

- ➔ İtilaf Devletleri'nin I. İnönü Savaşı'nın Türk kuvvetlerinin zaferiyle sonuçlanması üzerine, Sevr Antlaşması'nda bazı değişiklikler yaparak Türk tarafına kabul ettirmek için topladıkları konferanstır.
- ➔ İtilaf Devletleri konferansa hem İstanbul Hükümetini hem de TBMM Hükümetini birlikte davet ederek iki hükümet arasında görüş ayrılığı ortaya çıkarmak istemişlerdir.
- ➔ Konferansta İtilaf Devletleri'nin yaptığı barış teklifine TBMM cevap vermeden Yunan kuvvetleri İnönü Ovası'nda ikinci kez saldırıya geçmiştir.

2- I. İNÖNÜ MUHAREBESİ (6-10 OCAK 1921)

- ➔ Batı Cephesi'ndeki düzenli ordunun ilk savunma zaferidir.
- ➔ Savaşın kazanılmasıyla İsmet İnönü'nün rütbesi albaylıktan tuğgeneralliğe yükseltilmiştir.
- ➔ Savaşın sonuçları **MİLAT** şeklinde kodlanabilir.

MOSKOVA ANTLAŞMASI

İSTİKLAL MARŞI'NIN KABULU

LONDRA KONFERANSI

AFGANİSTAN DOSTLUK ANTLAŞMASI

T EŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU

4- MOSKOVA ANTLAŞMASI (16 MART 1921)

- ➔ Antlaşma ile Çarlık Rusyası arasındaki antlaşmalar geçersiz sayılmıştır. İki taraftan birinin tanımadığı bir antlaşmayı diğlerinin de kabul etmeyeceği kabul edilmiştir. (Kastedilen antlaşma Sevr Antlaşmasıdır.)
- ➔ Sovyet Rusya, Gümrü ve Batum antlaşmalarını Batum'un Gürcistan'a verilmesi karşılığında kabul etmiş, böylece doğu sınırı ilk kez resmen Batum dışında çizilmiştir.
- ➔ Boğazların geleceğinin, Karadeniz'e kıyısı olan devletlerin katılacağı bir konferansta görüşülmesi kararlaştırılmıştır.
- ➔ Sovyet Rusya kapitülasyonları kaldırmıştır.
- ➔ Antlaşmanın imzalanmasıyla Sovyet Rusya TBMM'yi tanıyan ilk büyük ve Avrupalı devlet olmuştur.

BATI CEPHESİ

1- II. İNÖNÜ SAVAŞI (23 MART - 1 NISAN 1921)

- ➔ Türk kuvvetlerinin Batı Cephesindeki ikinci savunma zaferidir.
- ➔ Bu zafer üzerine Mustafa Kemal, İsmet İnönü'ye **"Siz orada yalnız düşmanı değil milletin makus talihini de yendiniz."** demiştir.
- ➔ Savaşın sonuçları **FİFİ** şeklinde kodlanabilir.

F RANSA, ZONGULDAK BÖLGESİNİ BOŞALTMIŞTIR.

i TALYA, ANADOLU'YU BOŞALTMA KARARI ALMIŞTIR.

F RANSA, TBMM'YE BARIŞ TEKLİF ETMİŞTİR.

i NGİLTERE, MALTA'DAKİ 40 TÜRK ESİRİ SERBEST BIRAKMIŞTIR.

2- ESKİŞEHİR - KÜTAHYA SAVAŞLARI (10 - 25 TEMMUZ 1921)

- ➔ Türk kuvvetlerinin mağlup olduğu savunma savaşlarıdır.
- ➔ Türk kuvvetleri Mustafa Kemal'in emriyle Sakarya Nehrinin doğusuna çekilmiştir.
- ➔ Eskişehir, Afyon, Kütahya düşman eline geçmiştir.
- ➔ Düşman ordusu Ankara yakınındaki Polatlıya kadar gelmiştir.
- ➔ Meclisin Kayseri'ye taşınması gündeme gelmiştir.
- ➔ Düzenli ordudan Kuvayimilliyeye geri dönüşmesi tartışmaları yaşanmıştır.
- ➔ TBMM, Başkomutanlık Kanunuyla tüm yetkilerini 3 ay süreyle Mustafa Kemale vermiştir.
- ➔ Tekâlif-i Millîye Emirleri yayımlanmıştır.

3- TEKÂLİP-İ MİLLÎYE EMİRLERİ (7 AĞUSTOS 1921)

- ➔ Mustafa Kemal tarafından Başkomutanlık Kanunu'na dayanılarak çıkarılmıştır.
- ➔ Amaç; ordunun asker, silah, giyecek, yiyecek ve taşıt ihtiyacını karşılamaktır.
- ➔ Kanunun uygulanması için İstiklal Mahkemeleri yeniden kurulmuştur.
- ➔ Kanun meclis onayından geçmemiştir.

BATI CEPHESİ

1- SAKARYA SAVAŞI (23 AĞUSTOS - 13 EYLÜL 1921)

- ➔ Türk kuvvetlerinin savunmada başladıkları ve ilk kez taamura geçtikleri savaştır.
- ➔ Yunan kuvvetleri bu savaş ile savunmaya çekilmişlerdir.
- ➔ Mustafa Kemal "**Hattı müdafaa yoktur. Sathı müdafaa vardır. O sathı bütün vatanıdır.**" sözleri ile savaşın kaderini belirlemiştir.
- ➔ Çok sayıda subayın şehit olması nedeniyle tarihe "Subay Savaşı" olarak geçmiştir.
- ➔ Sonuçları **KIMBUAGBI** şeklinde kodlanabilir.

Kars Antlaşması yapılmıştır.
italya Anadolu'yu tamamen boşaltmıştır.
Meclisin Kayseri'ye taşınmasından vazgeçilmiştir.
Başkomutanlık Kanunu'nun süresi uzatılmıştır.
Ukrayna ile dostluk antlaşması yapılmıştır.
Ankara Antlaşması yapılmıştır.
Gazi unvanı ve mareşal rütbesi Mustafa Kemal'e verilmiştir.
Barış teklifi gelmiştir. (İtilaf Devletleri tarafından TBMM'ye)
ingiltere ile esir değişimi antlaşması yapılmıştır.

3- ANKARA ANTLAŞMASI (20 EKİM 1921)

- ➔ TBMM ile Fransa arasında imzalanmıştır.
- ➔ Antlaşma ile Hatay'da Suriye'ye bağlı, resmî dili Türkçe olmak ve Türk bayrağı kullanmak koşuluyla özerk bir yönetim kurulması kararı alınmıştır.
- ➔ Suriye'de bulunan Süleyman Şah'ın mezarının bulunduğu Caber Kalesi'nin Türk toprağı sayılması karara bağlanmıştır.
- ➔ Antlaşma ile Hatay dışında Suriye sınırı çizilmiş ve Fransa ile olan savaş sona erdirilerek Güney Cephesi kapanmıştır.

4- İTİLAFLI DEVLETLERİNİN ATEŞKES ve BARİŞ TEKLİFİ

- ➔ İtilaf Devletleri TBMM'ye, 22 Mart 1922'de ateşkes, 26 Mart 1922'de ise barış teklif etmişler ancak TBMM eşitliğe aykırı olduğu için bu teklifleri reddetmiştir.
- ➔ İtilaf Devletleri'nin asıl amacı, Yunan kuvvetlerine vakit kazandırmaktır.

BATI CEPHESİ

BAŞKOMUTANLIK MEYDAN MUHAREBESİ (BÜYÜK TAARRUZ) (26 AĞUSTOS - 9 EYLÜL 1922)

- Nedenini Türk tarafının belirlediği taarruz savaşıdır.
- Mustafa Kemal **"Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!"** emrini bu savaşta vermiştir.
- Savaşın kazanılmasıyla Anadolu düşman işgalinden temizlenmiş, İngiltere Anadolu politikasında yalnız kalmıştır.
- İtilaf Devletleri yeniden ateşkes ve barış teklif etmişler, Mudanya Ateşkes Antlaşması ve Lozan Barış Antlaşması imzalanmıştır.

MUDANYA ATEŞKES ANTLAŞMASI (11 EKİM 1922)

- İngiltere, İtalya, Fransa ve TBMM adına İsmet İnönü arasında yapılan görüşmelerdir.
- Ateşkes Antlaşması'nda Yunanistan'ı İngiltere temsil etmiştir.
- Antlaşmanın imzalanmasıyla Doğu Trakya, İstanbul ve Boğazlar savaş yapılmadan TBMM'ye bırakılmıştır.
- Antlaşma ile Mondros Ateşkesi geçerliliğini yitirmiştir.
- Ateşkesin ardından yapılacak barış görüşmelerine İtilaf Devletleri'nin İstanbul Hükümetini de davet etmeleri üzerine TBMM, 1 Kasım 1922'de saltanatı kaldırmıştır.

LOZAN ANTLAŞMASI (24 TEMMUZ 1923)

- ➔ I.TBMM tarafından imzalanmış, 23 Ağustos 1923'te II. TBMM tarafından onaylanmıştır.
- ➔ Mustafa Kemal Lozan'a giden heyetten, kapitülasyonlar ve Ermeni yurdu konusunda kesinlikle taviz verilmemesini istemiştir.

SINIRLAR

Suriye Sınırı

- ➔ Fransızlarla, 20 Ekim 1921'de imzalanan Ankara Antlaşması'na göre belirlenmiştir.

Irak Sınırı

- ➔ Bu konu Lozan'da çözüme kavuşturulamamış, İngiltere ve Türkiye arasında daha sonra yapılacak görüşmelere bırakılmıştır.

Batı Sınırı

- ➔ Meriç Nehri sınır kabul edilmiş ve bu sınır Mudanya Ateşkesi'nde belirlenen şartlara göre çizilmiştir.

AZINLIKLAR

- ➔ Yeni Türk Devleti'nin sınırları içerisinde yaşayan tüm azınlıklar Türk vatandaşları sayılmıştır.

KAPİTÜLASYONLAR

- ➔ Her türlü adli, mali, bütün kapitülasyonlar kaldırılmıştır.

SAVAŞ TAZMİNATI

- ➔ Yunanistan, Karaağaç İstasyonu'nu ve Bosnaköyü savaş tazminatı olarak Türkiye'ye vermiştir.

BOĞAZLAR

- ➔ Boğazlar, başkanı Türk olan bir komisyonun yönetimine bırakılmıştır.
- ➔ Boğazların her iki yakasında asker ve silahtan arındırılmış 20'şer km'lik bölge oluşturulması karara bağlanmıştır.
- ➔ Ticaret gemilerinin geçişi serbest bırakılmış, savaş gemilerinin tonaj ve gün sınırlandırılması getirilmiştir.

LOZAN ANTLAŞMASI (24 TEMMUZ 1923)

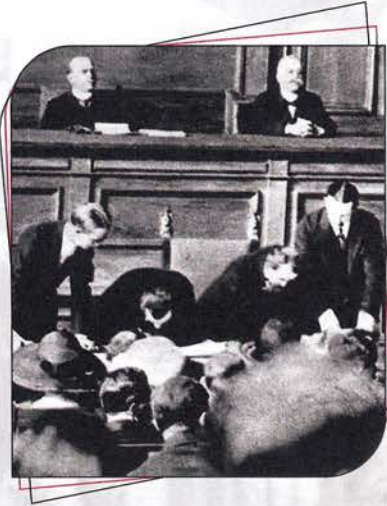
PATRİKHANE

- İstanbul'da bulunan Fener Rum Patrikhanesi tüm çabalara rağmen İstanbul dışına çıkarılamamıştır.

ADALAR

- Bozcaada (Taşoz), Gökçeada (İmroz) ve Tavşan Adaları Türkiye'ye, diğer Ege Adaları Yunanistan'a bırakılmıştır.
- Yunanistan'ın Türkiye'ye yakın adalarda silah bulundurmaması ve Ege Adaları'nın silahsızlandırılması kararlaştırılmıştır.
- Kıbrıs'ın denetimi İngiltereye, Onikiada ise İtalyaya bırakılmıştır.

OSMANLI BORÇLARI

- Osmanlı Devleti'nin 1854'ten itibaren aldığı borçların Osmanlı'dan ayrılan devletler arasında paylaşılması kararlaştırılmıştır.
- Türkiye'nin payına düşen borçların ise kağıt para cinsinden Türk lirası ve frank olarak taksitler halinde ödenmesi kararlaştırılmıştır.

LOZAN ANTLAŞMASINDA TAVİZ VERİLEN KONULAR

- Boğazlar
- Adalar
- Patrikhane
- Suriye sınırı

YABANCI OKULLAR

- Türk topraklarındaki bütün yabancı okulların Türk kanunlarına uyması kararlaştırılmıştır.

NÜFUS MÜBADELESİ

- Batı Trakya Türkleri ile İstanbul, Bozcaada ve Gökçeada'daki Rumlar hariç diğer Türk ve Rum halkın mübadele edilmesi kararlaştırılmıştır.

LOZAN ANTLAŞMASINDAN SONRA TEKRAR GÜNDEME GELEN KONULAR

- Yabancı okullar
- Nüfus Mübadelesi
- Irak sınırı (Musul Meselesi)
- Boğazlar
- Osmanlı borçları
- Suriye sınırı

24
Saatte
TARİH

ATATÜRK İNKILAPLARI

SIYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

SALTANATIN KALDIRILMASI (1 KASIM 1922)

Nedenleri

- Millet egemenliğini gerçekleştirme
- Lozan Konferansı görüşmelerine milletin tek temsilcisi olarak gitme
- Saltanat ile ulusal egemenliğin çelişmesi
- Millî Mücadele Dönemi'nde padişah ve İstanbul Hükümeti'nin TBMM'ye karşı tavır alarak İtilaf Devletleri ile bazen iş birliği yapmaları
- Ülke içindeki iki başlı yönetimin millî çıkarlara ters düşmesi

Sonuçları

- Ulusal egemenlik yolunda önemli bir adım atılmıştır.
- Siyasi güç ile dinî güç birbirinden ayrılmış, laiklik yolunda ilk adım atılmıştır.
- Yönetimdeki iki başlılık sona ermiştir.
- Lozan Görüşmeleri'ne güçlü bir şekilde gidilmiştir.
- Osmanlı Devleti resmen sona ermiştir.
- TBMM'nin Abdülmecit Efendi'yi halife ilan etmesiyle halifelik makamı TBMM'nin kontrolüne girmiştir.
- Devlet başkanlığı ve rejim sorunu ortaya çıkmıştır.
- Şeyhülislamlık makamı kaldırılmıştır.

CUMHURİYETİN İLANI (29 EKİM 1923)

Nedenleri

- Millet egemenliğinin sağlanmak istenmesi
- Devlet başkanlığı sorunu
- Rejim tartışmalarının yaşanması
- Meclis Hükümeti Sistemi'nden dolayı ortaya çıkan sorunları giderme isteği (Hükümet Bunalımı Sorunu)

Sonuçları (1923 Anayasaya Değişiklikleri)

- Millet egemenliği yolunda önemli bir adım daha atılmıştır.
- Anayasaya devletin yönetim şeklinin cumhuriyet olduğu maddesi eklenmiş, böylece rejim tartışmalarına son verilmiştir.
- Cumhurbaşkanlığı makamı oluşturulmuş, böylece devlet başkanlığı sorunu sona erdirilmiştir.
- Meclis Hükümeti Sistemi'nden, Kabineler Sistemi'ne geçilmiş, böylece hükümeti oluşturma şekli değiştirilerek hükümet bunalımı sorunu çözülmüştür.
- Anayasaya "Devletin dini İslam'dır." maddesi eklenmiştir.
- "Devletin resmî dili Türkçedir." maddesi anayasaya eklenmiştir.
- "Başkent Ankara'dır." maddesi anayasaya eklenmiştir.

SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)

Nedenleri

- Halife Abdülmecit Efendi'nin dış ülkelerin desteğiyle devlet başkanı gibi hareket etmesi
- Rejim karşıtlarının halifelik makamını kullanmaları
- Halifelik makamının ulusal egemenlik ve rejim ile çelişmesi
- Laik devlet yapısının sağlanmak istenmesi
- Hintli Müslüman liderler Ağa Han ile Emir Ali'nin İsmet İnönü'ye gönderdikleri mektubun basına yansması

Sonuçları

- İnkılabın önündeki en büyük engel ortadan kaldırılmıştır.
- Ümmet anlayışından millet anlayışına geçilmiştir.
- Laikliğin en önemli aşamasıdır.
- Millet egemenliği yolunda önemli bir adım daha atılmıştır.
- Osmanlı hanedanı yurt dışına çıkarılmıştır.

3 MART 1924TE YASALANAN DİĞER KANUNLAR

- Şer'iye ve Evkaf Vekâleti kapatılmıştır. Yerine Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulmuştur.
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edilmiştir.
- Erkan-ı Harbiye Vekâleti kapatılarak yerine Genelkurmay Başkanlığı kurulmuş, böylece ordu siyasetten ayrılandırılmıştır.

HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

2- 1924 ANAYASASI NDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

1928 Değişiklikleri

- Devletin dini İslam'dır". ibaresi anayasadan çıkarılmış, böylece anayasa laikleştirilmiştir.
- Cumhurbaşkanı ve milletvekillerinin yemin biçimi değiştirilmiştir.

1930 Değişikliği

- Kadınlara belediye seçimlerine katılma hakkı verilmiştir.

1933 Değişikliği

- Kadınlara muhtarlık seçimlerine katılma hakkı verilmiştir.

1934 Değişikliği

- Kadınlara vekil seçme ve seçilme hakkı verilmiştir.

1937 Değişikliği

- Laiplik ilkesi anayasaya girmiştir.

1945 Değişikliği

- Anayasanın dili Türkçeleştirilmiştir.

1946 Değişikliği

- Tek dereceli seçim sistemine geçilmiştir.

1- 1924 ANAYASASININ KABULÜ (20 NISAN 1924)

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- Devletin yönetim şekli cumhuriyettir.
- Devletin dini İslam, başkenti Ankara, dili Türkçedir.
- Yasama, yürütme ve yargı yetkisi Meclisin kontrolündedir.
- TBMM üyeleri 4 yılda bir seçilir, seçme yaşı 22, seçilme yaşı 30'dur. Seçme ve seçilme hakkı yalnızca erkekler tarafından kullanılır.
- Cumhurbaşkanı 4 yıllık süre için Meclis içinden ve meclis tarafından seçilir.

3- MEDENİ KANUN (17 ŞUBAT 1926)

- Mahkemeler Medeni Kanun çatısı altında toplanmış, böylece hukukta birlik sağlanmıştır.
- Hukukun üzerinden dinin etkisi kaldırılmış, böylece hukuka laik bir nitelik kazandırılmıştır.
- Tek eşle evlilik zorunluluğu getirilmiştir.
- Resmi nikâh zorunluluğu getirilmiştir.
- Kadına da boşanma hakkı verilmiştir.
- Mahkeme tanıklığında kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.
- Miras paylaşımında kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.
- Anneye de çocuğun velayetini alma hakkı verilmiştir.
- Kadınlara meslek ve çalışma hakkı verilmiştir.

Not:Türk kadını siyasi haklarını, evlilikte edinilen mallara ortaklık hakkını ve kendi soyadını kullanma hakkını 1926 Medeni Kanunu ile almamıştır.

TOPLUMSAL ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

1- ŞAPKA KANUNU (25 KASIM 1925)

- ➔ Şapka inkılabı ile fes ve benzeri başlıklar yasaklanmış, böylece topluma çağdaş bir görünüm kazandırılmaya çalışılmıştır.
- ➔ 1934 yılında yapılan değişiklikle dinî liderler dışındaki kişilerin dinî kıyafet giymeleri yasaklanmıştır.

2- TEKKE, ZAVİYE ve TÜRBELERİN KAPATILMASI (30 KASIM 1925)

- ➔ Atatürk'ün, "Bu ülke şeyhler, dervişler ve müritler memleketi olamaz." sözü tekke, zaviye ve türbelerin kapatılmasında etkili olmuştur.
- ➔ Bu kanunla falçılık, büyüçülük ve türbedarlık yasaklanmıştır.
- ➔ Toplum, düşünce olarak çağdaşlaştılmaya çalışılmıştır.

3- TAKVİM - SAAT - ÖLÇÜ ve TATİLERDE DEĞİŞİKLİK

- ➔ Bu değişikliklerdeki temel amaç uygulamalarda birlik sağlamak, Avrupa ile olan ilişkileri kolaylaştırmak ve çağdaşlaşmaktır.
- ➔ 1 Ocak 1926'dan itibaren Hicri ve Rumî takvimlerin yerine Miladi takvim kullanılmaya başlanmış, böylece takvimde birlik sağlanmıştır.
- ➔ 1 Ocak 1926'dan itibaren günü 12 saate bölen saat sistemi yerine, günü 24 saate bölen saat sistemi kabul edilmiştir.
- ➔ 1931'den itibaren arşın, endaze ve okka yerine; santimetre, metre ve kg gibi ölçü ve tartı birimleri kabul edilmiş, böylece bölgesel farklılıklara son verilerek uygulamalarda birlik sağlanmıştır.
- ➔ Atatürk Döneminde hafta tatili 1925'te cuma gününe alınarak birlik sağlanmış 1935'te ise cumadan pazara alınmıştır.

4- SOYADI KANUNU (21 HAZİRAN 1934)

- ➔ Amaç, askerî, sosyal ve resmî alanlardaki kaşıklığı gidermektir.
- ➔ Bu kanunla, toplumda ayrıcalık bildiren hacı, hafız, bey, efendi, hanım gibi unvanlar yasaklanmıştır.
- ➔ Osmanlı Devleti'nin verdiği rütbe ve nişanlar Soyadı Kanunu'yla kaldırılmıştır.

EĞİTİM ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

1- TEVHİD-İ TEDRİSAT KANUNU (3 MART 1924)

- Bütün eğitim kurumları Milli Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.
- Medreseler kapatılarak, bütün birimleri Milli Eğitim Bakanlığına aktarılmıştır.
- Yabancı okulların ders programlarına Türkçe dersler konulmuştur.
- Yabancı okulların Türk müfettişleri tarafından denetlenmesi kararlaştırılmıştır.
- Yabancı okullardaki dinî ve siyasi amaçlı sembeler kaldırılmıştır.
- Eğitim laikleştirilerek ikililiklerden ortadan kaldırılmıştır.

3- HARF İNKILABI (1 KASIM 1928)

Nedenleri

- Okuma-yazmayı kolaylaştırmak
- Okuryazar oranını artırmak ve okuma ve yazmayı ayrıcalık olmaktan çıkarmak
- Avrupa ile olan kültürel etkileşimi artırmak

Sonuçları

- Avrupa ile bütünleşmesi kolaylaşmıştır.
- Çağdaşlaşma yolunda önemli bir adım atılmıştır.
- Okuma-yazma oranı artmıştır.
- Türkiye'de kitap sayısı artmıştır.
- Teknoloji ve kültür alanlarında ilerlemeler kaydedilmiştir.

2- MAARİF TEŞKİLATI HAKKINDA KANUN (2 MART 1926)

- Milli Eğitim Bakanlığının izni olmadan okul açılmayacağı kararı alınmıştır.
- İlk ve ortaöğretimin temel esasları belirlenerek çağımız ihtiyaçlarına cevap vermeyen dersler müfredattan çıkarılmıştır.

EĞİTİM ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

4- MİLLET MEKTEPLERİ (24 KASIM 1928)

- ➔ Yeni Türk harflerini halka öğretmek amacıyla 24 Kasım 1928'de Millet Mektepleri Talimatnamesi çıkarılarak açılmıştır.
- ➔ Mustafa Kemal Paşa da bu talimatname ile Millet Mektepleri'nin Başöğretmeni sayılmıştır.

5- TÜRK TARİH KURUMU (15 NISAN 1931)

Amaçları

- ➔ Tarihte yaşamış Türk devletlerinin ve topluluklarının tarihini aydınlatmak
- ➔ Türklerin dünya ve İslam tarihine katkılarını ortaya koymak
- ➔ Anadolu ve Orta Asya Türk tarihini aydınlatmak
- ➔ Türklerin san ırktan olmadığını ortaya koymak
- ➔ Ümmetçi tarih anlayışı yerine millî tarih anlayışını yerleştirmek.
- ➔ Türklük şuuru oluşturmak.

6- TÜRK DİL KURUMU (12 TEMMUZ 1932)

Amaçları

- ➔ Türkçeyi gereksiz kelimelerden arındırmak
- ➔ Yazı dili ile konuşma dili arasındaki farklılıkları gidermek
- ➔ Aydın dili ile halk dili arasındaki farklılıkları gidermek
- ➔ Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarmak
- ➔ Türkçenin zenginliğini ortaya koymak
- ➔ Türkçeyi bilim dili haline getirmek

7- HALKEVLERİ (19 ŞUBAT 1932)

- ➔ Atatürk ilke ve inkılaplarını halka öğretmek ve halkın kültür düzeyini artırmak amacıyla açılmıştır.

EKONOMİ ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

1- BİRİNCİ İZMİR İKTİSAT KONGRESİ (17 ŞUBAT 1923)

Kararları

- ➔ Aşar vergisi kaldırılmalıdır.
- ➔ Yabancıların kurduğu tekellerden kaçınılmalıdır.
- ➔ Ulusal bankalar kurulmalıdır.
- ➔ Sanayi teşvik edilip desteklenmelidir.
- ➔ Demir yolları millileştirilmelidir.
- ➔ Ham maddesi yurt içinde olan sanayi dalları kurulmalıdır.
- ➔ İş erbabına amele değil işçi denilmelidir.

Not: İzmir İktisat Kongresi'nde Misakı İktisadi kararları alınarak bağımsız ekonominin sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır.

3- KABOTAJ KANUNU (1 TEMMUZ 1926)

- ➔ Türk kara sulanında yolcu ve yük taşıma hakkı sadece Türk gemicilerine verilmiştir.
- ➔ Bu kanun ile kapitülasyonların izleri tamamen silinmiştir.

2- TARIM ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

- ➔ Aşar (Öşür) Vergisinin kaldırılması (1925)
- ➔ Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması (1928)
- ➔ Toprak Reformunun yapılması (1929)
- ➔ Ziraî Donatım Kurumunun açılması (1932)
- ➔ Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün kurulması (1933)

Not: Tarım alanında Köycülük Siyaseti izlenerek üretimin artırılması amaçlanmıştır.

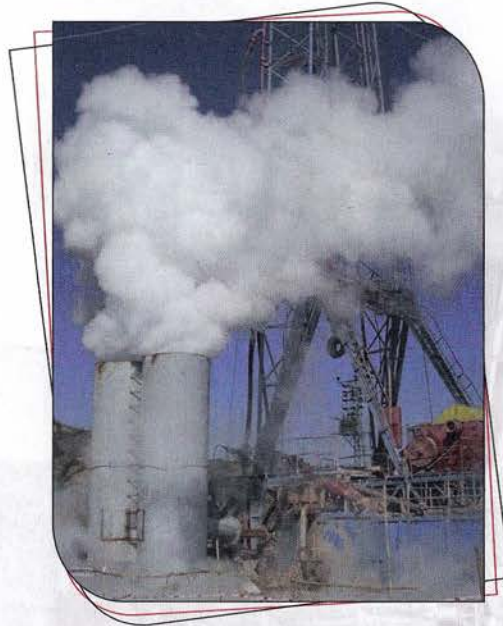

EKONOMİ ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

4- TEŞVİK-İ SANAYİ KANUNU (1927)

- ➔ Amaç özel sermayeyi sanayi alanındaki yatırımlara teşvik etmektir.
- ➔ Bu amaçla sanayi ile uğraşanlara ucuz arazi, bina edinme, nakliye indirimleri ve kazanç vergisinden muafiyet olanakları sağlanmıştır.
- ➔ Ancak bu kanundan beklenen başarı sağlanamamıştır.
- ➔ Kanunun başarısız olmasında,
 - Anapara eksikliği
 - Teknik eleman yetersizliği
 - Teknoloji eksikliği
 - Bilgi eksikliği
 - Dünya Ekonomik Bunalımı etkili olmuştur.

5- DEVLETÇİLİK POLİTİKASININ UYGULANMASI (1931 - 1939)

- ➔ Teşvik- I Sanayi Kanunu'nun başarısız olması temel tüketim mallarının devlet eliyle üretilmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmış, bu amaçla devletçilik politikası uygulanmıştır.

I. Beş Yıllık Sanayi Planı

- ➔ 1933 yılında hazırlanmış, 1934'ten itibaren uygulanmaya konulmuştur.
- ➔ Bu plan ile devlet sanayileşme işini üstlenmiştir.

II. Beş Yıllık Sanayi Planı

- ➔ 1938 yılında hazırlanmış fakat II. Dünya Savaşı nedeniyle uygulanamamıştır.

ATATÜRK DÖNEMİNDE KURULAN BANKALAR

İŞ BANKASI (1924)

➔ Ticari alanda kredi olanakları sağlamak için kurulan ilk özel bankadır.

SANAYİ ve MAADİN BANKASI (1925)

➔ Osmanlı Devleti'nden kalan kurumlara işletmek amacıyla kurulmuştur.

EMLAK ve EYTAM BANKASI (1926)

➔ Emlak kredisi verir ve yetim çocukların bakımını üstlenir.

MERKEZ BANKASI (1930)

- ➔ Türk parasının değerini korur.
- ➔ Döviz kurlarını ayarlar.
- ➔ Para basar ve paranın dolaşımını sağlar.
- ➔ Bankalara kredi olanakları sağlar.

SÜMERBANK (1933)

- ➔ Sanayi alanında kredi olanağı sağlar.
- ➔ Halka ucuz ve kaliteli mal satar.

ETİBANK (1935)

➔ Madencilik sektörüne destek sağlamak için kurulmuştur.

HALKBANK (1933)

➔ Esnaf kredisi vermek amacıyla kurulmuştur.

DENİZBANK (1937)

➔ Sanayi yatırımlarını finanse etmek amacıyla kurulmuştur.

24
Saatte
TARİH

ATATÜRK DÖNEMİ İÇ POLİTİKA GELİŞMELERİ

PARTİLEŞME DÖNEMİ

1- HALK FIRKASI (9 EYLÜL 1923)

- ➔ Partinin Başkanı Mustafa Kemal'dir.
- ➔ 1950 yılına kadar iktidarda kalmıştır.
- ➔ 10 Kasım 1924 tarihinde partinin başına Cumhuriyet kelimesi eklenmiştir.
- ➔ Ekonomide devletçi politikayı benimsemiştir.
- ➔ Partinin amacı Atatürk ilke ve inkılaplarını gerçekleştirmektir.
- ➔ Partinin ilk kongresi olarak Sivas Kongresi kabul edilmektedir. Ayrıca partinin 2. Kongresi'nde Mustafa Kemal tarafından **Nutuk** okunmuştur.
- ➔ Nutuk, Mustafa Kemal'in yeni Türk devletinin 1919 ile 1927 yılları arası tarihini anlatan eseridir.

3- ŞEYH SAİT İSYANI (13 ŞUBAT 1925)

- ➔ Dini nitelik taşıyan ve Cumhuriyet rejimine yönelik olarak çıkan ilk isyandır.
- ➔ İsyan en çok laiklik ilkesine tepkidir.
- ➔ İsyan İngiltere tarafından kıskırtılmıştır.
- ➔ İsyan sonunda Musul kaybedilmiştir.
- ➔ Çok partili hayata geçiş denemelerine ara verilmesine neden olmuştur.

İsyan için Alman Öntemler

- ➔ Ali Fethi Okyar Hükümeti yerine İsmet İnönü Hükümeti kurulmuştur.
- ➔ Suçlular İstiklal Mahkemelerinde yargılanmıştır.
- ➔ Takrir-i Sükun Kanunu çıkartılmıştır. Bu kanunla hükümete,
 - Parti kapatma,
 - Sıkıyönetim ilan etme,
 - Gazete kapatma
 yetkileri verilmiştir.

2- TERAKKİPERVER CUMHURİYET FIRKASI (17 KASIM 1924)

- ➔ Parti, Kazım Karabekir, Adnan Adıvar, Refet Bele, Ali Fuat Cebesoy ve Rauf Orbay tarafından kurulmuştur.
- ➔ Parti zamanla laiklik karşıtı eylemlerin odağı hâline gelmiş ve Şeyh Said İsyanına ortam hazırlamıştır.

Parti Programı

- ➔ Dinî düşünce ve inançlara saygılıdır.
- ➔ Yerinden yönetimi benimsemiştir. (Ademimerkeziyetçi)
- ➔ Serbest ekonomi politikası izlemiştir. (Liberalist)
- ➔ Cumhurbaşkanı olan kişinin milletvekilliğinin kaldırılması gerektiğini savunmuştur.
- ➔ Milletvekillerinin tek dereceli seçim sistemine göre seçilmelerini savunmuştur.

PARTİLEŞME DÖNEMİ

4- İZMİR SUİKAST GİRİŞİMİ (15 HAZİRAN 1926)

- Eski İttihatçıların düzenlemiş oldukları suikast girişimidir.
- Suçlular son kez kurulan İstiklal Mahkemelerinde yargılanmışlardır.
- Mustafa Kemal, "**Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.**" sözünü bu olay üzerine söylemiştir.
- Bu olay sonucunda ülkeden İttihatçılık düşüncesi temizlenmiştir.

5- SERBEST CUMHURİYET FİRKASI (12 AĞUSTOS 1930)

- Parti, Ali Fethi Okyar tarafından kurulmuştur.
- Partiyeye zamanla rejim karşıtı kişilerin dolması üzerine Ali Fethi Okyar 17 Kasım 1930'da partisini feshetmiştir.

Parti Programı

- Cumhuriyetçi ve milliyetçi esaslara bağlı kalınacaktır.
- Seçimler tek dereceli yapılmalıdır.
- Kadınlarda siyasi hayata katılmalıdır.
- Teşvik-i Sanayi Kanunu tam olarak uygulanmalıdır.
- Ekonomide liberal politika uygulanmalıdır.

6- MENEMEN OLAYI (23 ARALIK 1930)

- Cumhuriyet rejimine yönelik olarak çıkan ikinci isyandır.
- İsyana en çok laiklik ilkesine tepkidir.
- Suçlular Divan-ı Harp'te yargılanmıştır.
- Çok partili hayata geçiş denemelerine ara verilmesine neden olmuştur.

24
Saatte
TARİH

ATATÜRK İLKELERİ

İLKELER

CUMHURİYETÇİLİK

- Cumhuriyet, milletin egemenliği kendi elinde tuttuğu ve bunu belirli süreler için seçtiği temsilciler ile kullandığı devlet şeklidir.
- Cumhuriyetçilik ise devletin siyasi rejim olarak cumhuriyeti benimsemesidir.
- Doğal sonuçları halkçılık ve milliyetçiliktir.

Şifre Kelimeler

- Millî egemenlik, ulus iradesi, demokrasi, seçim, seçme-seçilme, partileşme kısaca halkın devlet yönetimine ortak edilmesi

MİLLİYETÇİLİK

- Atatürk milliyetçiliğinin temelinde millî birlik ve beraberliği güçlendirme esası vardır. Millî eğitim, millî kültür, dil, tarih, ölkü birliği ve Türklük şuuru birlik ve beraberliği güç veren en önemli değerlerdir.
- Atatürkçü milliyetçilik anlayışı, ırk ayrımına, ırk birliğine, kan ve köken birliğine değil; tarih, dil, ortak amaç ve kültür birliğine dayanır.

Şifre Kelimeler

- Bağımsızlık, vatandaş, Türklük, Türkçecilik, millî tarih, millî dil, millî ekonomi ve özgürlük

HALKÇILIK

- Atatürk'ün halkçılık anlayışı her türlü ayrıcalığa son veren, halkın gücüyle oluşan devlet anlayışıdır.
- Atatürkçü düşüncede halkçılık ilkesinin dayandığı temel esaslar millî egemenlik ve demokrasidir.

Şifre Kelimeler

- Eşitlik, adalet, sosyal devlet, sosyal demokrasi, sosyal adalet kısaca halkın yararına yapılan her şey

İLKELER

LAİKLİK

Devlet idaresinin dinin etkisinden uzak tutulmasını öngören bu ilke aklı ve bilimin doğrularını esas alarak devlet yönetiminin bu esaslar çerçevesinde gerçekleştirmesini amaçlamıştır.

Şifre Kelimeler

Akil, ilim, bilim, fen ve teknoloji

İNKILAPÇILIK

İnkılapçılık, işlevini kaybetmiş eski sosyal kurumları ortadan kaldırmak ve bunların yerine dinamik ve çağdaş kurumlar kurmak şeklinde ifade edilebilir.

İnkılapçılık, dogmalara esir olmamak, çağın gerekli ve zorunlu kıldığı yenilikleri kabule açık bulunmak demektir.

Şifre Kelimeler

Muasırlaşma, yenileşme, çağdaşlaşma ve ilerleme

DEVLETÇİLİK

Devletçilik ilkesi, ülkenin sosyal politikasında izlenecek yolu ve yöntemi ortaya koyan esaslardandır.

Bu ilke özel sektörün yetersiz kaldığı alanlara veya ulusal çıkarların gerekli kıldığı alanlara devletin girmesi gerektiği anlamında yorumlanmaktadır.

Devletçilik ilkesi özel sermayeye ve bağımsızlığa zarar vermediği sürece yabancı sermayeye karşı değildir.

24
Saatte
TARİH

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI ve
ATATÜRK SONRASI DÖNEM

DİŞ POLİTİKA

1- TÜRK DİŞ POLİTİKASININ TEMEL HEDEFLERİ

- ➔ Bağımsızlık
- ➔ Güvenlik
- ➔ Akılcılık
- ➔ Batıcılık
- ➔ Gerçekçilik
- ➔ Barışçılık

2- YABANCI OKULLAR SORUNU

- ➔ Lozan Antlaşması'ndan sonra yabancı okullar İngiltere, Almanya, Fransa ve ABD gibi devletlerle sorun olmuştur.
- ➔ Fransa yabancı okullar sorununu dış politikada görüşmeyi teklif etmiş, Türkiye ise yabancı okullar sorununu iç meselesi sayarak dış politikada görüşmeyi reddetmiştir.
- ➔ Yabancı okullar sorununun iç politika sayılması yeni Türk devletinin Lozan'dan sonra dış politikadaki ilk siyasi başarısıdır.

3- MUSUL SORUNU ve IRAK SINIRI

- ➔ Musul Sorunu'nun çözümü için 1924'te Halç Konferansı toplanmış fakat sonuç alınamamıştır.
- ➔ Lozan Antlaşması'nın ilgili hükmü gereğince konu Milletler Cemiyetine taşınmıştır.
- ➔ Seyh Said isyanı nedeniyle Türkiye konuyla ilgilenebilmiştir.
- ➔ Milletler Cemiyeti İngiltere lehine karar almıştır.
- ➔ Milletler Cemiyeti kararına göre Hakkâri, Türkiye'ye; Musul, İngiliz mandasındaki Irak'a bırakılmıştır.

4- ANKARA ANTLAŞMASI (5 HAZİRAN 1926)

- ➔ Türkiye, İngiltere ve Irak Hükümeti arasında imzalanmıştır.
- ➔ Musul İngiltere mandasındaki Irak'a; Hakkâri ise Türkiye'ye bırakılmıştır.
- ➔ Musul petrol gelirlerinin % 10'u 25 yıl süreyle Türkiye'ye bırakılmıştır. Ancak daha sonra yapılan bir düzenleme ile Türkiye 500.000 İngiliz Sterlini alarak bu hakkından vazgeçmiştir.

DIŞ POLİTİKA

5- OSMANLI BORÇLARI SORUNU

➔ 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı nedeniyle Türkiye Osmanlı Devleti'nden kalan borçları ödemekte sıkıntı yaşamış, Amerika Başkanı Hoover'ın borçlarla ilgili yayımladığı moratoryumdan yararlanarak borçlarda ek taksitlendirmeye istemiştir.

➔ Ek taksitlendirme yapılmasıyla bu sorun aşılmış ve son borç 1954 yılında ödenmiştir.

6- NÜFUS MÜBADELESİ SORUNU

➔ Sorunun temel nedeni Yunanistan'ın İstanbul'da daha fazla sayıda Rum bırakmak istemesidir.

➔ Konu Milletler Cemiyetine gitmiş ancak kurul bu konuyu çözüme kavuşturamamıştır.

➔ Sorun Mustafa Kemal ile Venizelos arasındaki iyi ilişkiler sonucunda çözümlenmiştir.

➔ Yunanistan ile Türkiye arasında imzalanan **1930 Ahali Mübadele Antlaşması**'na göre Batı Trakya'nın Türk'ü ile İstanbul'un Rum'u yerleşme ve doğum tarihleri ne olursa olsun yerleşik sayılmıştır.

7- TÜRKİYE'NİN MİLLETLER CEMİYETİNE ÜVELİĞİ (1932)

➔ Türkiye dünya barışına katkıda bulunmak için cemiyete üye olmuştur.

➔ Türkiye'nin cemiyete üye olması Boğazlar ve Hatay Sorununun Türkiye lehine çözülmesinde etkili olmuştur.

8- BALKAN ANTANTI (9 ŞUBAT 1934)

➔ II. Dünya Savaşı öncesi İtalya ve Almanya'nın yayılmacı bir politika izlemesi üzerine imzalanan saldırmazlık anlaşmasıdır.

➔ Bu antanta Amnavutluk, İtalya'nın etkisinde kaldığından, Bulgaristan da Ege Denizi'ne inmek ve Romanya'dan Dobruca'yı almak istemesi nedeniyle katılmamıştır.

➔ Antant, Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında oluşturulmuştur.

DIŞ POLİTİKA

9- MÖNTRÖ BOĞAZLAR SÖZLEŞMESİ (20 TEMMUZ 1936)

➤ II. Dünya Savaşı öncesi, Almanya'nın Ren Bölgesi'ne asker çıkarması, İtalya'nın Habeşistan'a saldırması ve Japonya'nın Milletler Cemiyeti üyeliğinden ayrılarak Manchuryaya saldırması üzerine Türkiye'nin Milletler Cemiyetine başvurusu sonucunda imzalanmıştır.

İmzalanan yeni sözleşmeye göre;

- Boğazlar Komisyonu kaldırılarak tüm yetkileri Türkiye'ye bırakılmıştır.
- Boğazlardaki askersiz alan kaldırılmıştır.
- Yabancı savaş gemilerin Boğazlardan geçiş sınırlandırılmıştır.

11- HATAY SORUNU ve SURIYE SINIRININ KESİNLEŞMESİ

➤ II. Dünya Savaşı öncesi Fransa'nın Suriye mandasını kaldırıp Hatayı Suriye'ye bırakmak istemesi üzerine sorun çıkmıştır.

➤ Türkiye konuyu Milletler Cemiyetine taşımış kurul ise bölgeye araştırma yapması için İsveçli Sandleri göndermiştir.

➤ Sandler'in hazırladığı rapor gereğince bölgede halk oylamasına karar verilmiştir.

➤ 1938 yılında yapılan halk oylaması sonucu bölgede bağımsız Hatay Türk Cumhuriyeti kurulmuş böylece sorun Atatürk'ün sağlığı zamanında çözümlenmiştir.

➤ Hatay Meclisinin aldığı karar sonucu Hatay 1939'da Atatürk'ün ölümünden sonra ana vatanı katılmış böylece Suriye sınırı kesinleşmiştir.

10- SADABAT PAKTI (8 TEMMUZ 1937)

➤ II. Dünya Savaşı öncesi İtalya'nın Orta Doğu ve Afrika'daki yayılmacı politikasına karşı imzalanmıştır.

➤ Pakt, Afganistan, Türkiye, İran ve Irak arasında imzalanmıştır.

➤ Pakta Suriye, Türkiye ile olan Hatay Sorunu ve Irak ile olan sınır sorunları nedeniyle katılmamıştır.

BOZKURT - LOTUS OLAYI (1926)

➔ Türk gemisi Bozkurt ve Fransız gemisi Lotus'un 2 Ağustos 1926'da Ege Denizi'nde çarpışmaları, kaza sonucu Bozkurt gemisinin batması ve 8 Türk vatandaşının hayatını kaybetmesi olayıdır.

➔ Konu, Uluslararası Adalet Divanında görüşülmüş; 7 Eylül 1927'de Türk Hükümeti lehine karar çıkmıştır.

➔ Bu olay, Kabotaj Kanunu'nun çıkarılmasını hızlandırmıştır.

WAGON LİTS OLAYI (1933)

➔ İstanbul'daki bir Fransız demir yolu şirketinin Türk çalışanlarının işlerine, Türkçe konuştukları gerekçesiyle son verilmiştir.

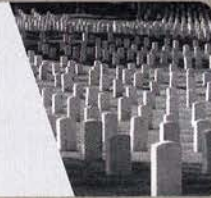
➔ Bu olay üzerine İstanbul Üniversitesi öğrencileri şirketi basmışlar ve çevreye Türk bayrakları asmışlardır.

RAZGRAD OLAYI (1933)

➔ Bulgaristan'ın Razgrad kentindeki Türk ve Müslüman mezarlarının tahrip edilmesi sonucu çıkan olaylardır.

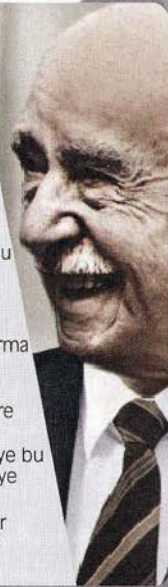
➔ Bu olaya tepki olarak İstanbul'da mitingler düzenlenmiş, yabancıların mezarlarına gül bırakılmıştır.

İSMET İNÖNÜ DÖNEMİ (1939 - 1950)

- Millî şef ve değişmez genel başkan sıfatlarıyla anılmıştır.
- II. Dünya Savaşı (1939 – 1945) Döneminde ülkeyi savaştan uzak tutmaya çalışmıştır.
- 17 Nisan 1940'ta Köy Enstitüleri Yasası çıkarılmıştır.
- Varlık vergisi çıkarılarak II. Dünya Savaşı sırasındaki ekonomik kayıp giderilmeye çalışılmıştır.
- 18 Ocak 1940'da Millî Korunma Kanunu çıkarılmıştır.
- 1943'te Toprak Mahsulleri Kanunu çıkarılmıştır.
- 15 Haziran 1945'te Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu kabul edilmiş ancak amacına ulaşamamıştır.
- Türkiye 1945 yılında Birleşmiş Milletlere kurucu üye olmuştur.
- Adana ve Kahire görüşmeleriyle Türkiye bu dönemde II. Dünya Savaşı'na çekilmeye çalışılmıştır.
- 1946 yılında ilk kez çok partili seçimler yapılmış ve aynı yıl tek dereceli seçim sistemine geçilmiştir.

ADNAN MENDERES DÖNEMİ (1950 - 1960)

- 25 Haziran 1950'de Kore Savaşı'na asker gönderilmiştir.
- 1952'de NATO'ya üye olunmuştur.
- Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun çıkarılmıştır.
- 1955 yılında Türkiye Bağdat Paketi'ne üye olmuştur.
- 1955 yılında İstanbul'da 6-7 Eylül olayları yaşanmıştır.

24
Saatte
TARİH

ATATÜRK DÖNEMİ KRONOLOJİSİ

1919

30 Nisan 1919	Mustafa Kemal'in IX.Ordu Müfettişi olması
19 Mayıs 1919	Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkması
28 Mayıs 1919	Havza Genelgesi'nin yayımlanması
8 Haziran 1919	Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti tarafından geri çağırılması
22 Haziran 1919	Amasya Genelgesi'nin yayımlanması
8/9 Temmuz 1919	Mustafa Kemal'in resmî görevinden ve askerlik mesleğinden ayrılması
23 Temmuz 1919	Erzurum Kongresi'nin toplanması
26-30 Temmuz 1919	Balıkesir Kongresi'nin toplanması
16-25 Ağustos 1919	Alaşehir Kongresi'nin toplanması
4-11 Eylül 1919	Sivas Kongresi'nin toplanması
30 Eylül 1919	Damat Ferit Hükûmetinin istifa etmesi
2 Ekim 1919	Ali Rıza Paşa Hükûmetinin kurulması
20-22 Ekim 1919	Amasya Görüşmeleri'nin yapılması
27 Aralık 1919	Temsilciler Kurulunun Ankara'ya gelmesi

1920

10 Ocak 1920	Hâkimiyetimillîye gazetesinin çıkarılmaya başlanması
12 Ocak 1920	Son Osmanlı Mebusan Meclisinin toplanması
28 Ocak 1920	Misakımillî'nin kabul edilmesi
4 Şubat 1920	Mustafa Kemal Paşa hakkındaki 29 Aralık 1919 tarihli madalya ve nişanların iadesini öngören Meclis-i Vükela kararının padişah tarafından onaylanması
12 Şubat 1920	Maraş'ın Fransızlar tarafından boşaltılması
3 Mart 1920	Ali Rıza Paşa Hükümetinin istifa etmesi
8 Mart 1920	Salih Paşa Hükümetinin kurulması
16 Mart 1920	İstanbul'un Anlaşma Devletleri tarafından resmen işgal edilmesi
2 Nisan 1920	Salih Paşa Hükümetinin istifa etmesi
5 Nisan 1920	Damat Ferit Paşa'nın dördüncü kez hükümeti kurması

24
Nisan

1920

6 Nisan 1920	Anadolu Ajansı'nın kurulması
10 Nisan 1920	İstanbul Fetvası'nın yayımlanması
11 Nisan 1920	Osmanlı Mebusan Meclisinin hukuki varlığının sona ermesi
16 Nisan 1920	Ankara Fetvası'nın yayımlanması
23 Nisan 1920	TBMM'nin açılması
29 Nisan 1920	Hiyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması
11 Mayıs 1920	Mustafa Kemal'in Divan-ı Harp tarafından idama mahkûm ettirilmesi
10 Ağustos 1920	Sevr Antlaşması'nın imzalanması
3 Aralık 1920	Gümrü Antlaşması'nın imzalanması
5 Aralık 1920	Bilecik Görüşmeleri'nin yapılması

1921

6-10 Ocak 1921	I. İnönü Savaşı'nın yapılması
20 Ocak 1921	Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun kabul edilmesi
21 Şubat 1921	Londra Konferansı'nın toplanması
1 Mart 1921	Afganistan Dostluk Antlaşması'nın imzalanması
12 Mart 1921	İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi
16 Mart 1921	Moskova Antlaşması'nın imzalanması
26 Mart- 1 Nisan 1921	II. İnönü Savaşı'nın yapılması
10-25 Temmuz 1921	Eskişehir-Kütahya Savaşları'nın yapılması

24
Ağustos

1921

5 Ağustos 1921

Mustafa Kemal'e başkomutan yetkisinin verilmesi

7 Ağustos 1921

Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin yayımlanması

23 Ağustos-13 Eylül 1921

Sakarya Savaşı'nın yapılması

19 Eylül 1921

Mustafa Kemal'e Gazi unvanı ve Mareşal rütbesinin verilmesi

13 Ekim 1921

Kars Antlaşması'nın imzalanması

20 Ekim 1921

Ankara Antlaşması'nın imzalanması

31 Ekim 1921

Başkomutanlık Kanunu'nun 3 ay daha uzatılması

1 Kasım 1921

Türk - İngiliz esir değişiminin yapılması

1922

2 Ocak 1922	Ukrayna ile Dostluk Antlaşması'nın yapılması
4 Şubat 1922	Başkomutanlık Kanunu'nun süresinin uzatılması
22 Mart 1922	Anlaşma Devletleri'nin TBMM'ye ateşkes teklifi yapması
26 Mart 1922	Anlaşma Devletleri'nin TBMM'ye barış teklifi yapması
26 Ağustos – 9 Eylül 1922	Büyük Taarruz'un yapılması
9 Eylül 1922	Türk ordularının İzmir'e girmesi
11 Ekim 1922	Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması
1 Kasım 1922	Saltanatın kaldırılması
18 Kasım 1922	Abdülmecit Efendi'nin halife seçilmesi
20 Kasım 1922	Lozan Konferansı'nın toplanması

1923

4 Şubat 1923	Lozan Görüşmeleri'nin kesilmesi
17 Şubat 1923	İzmir'de Birinci İktisat Kongresi'nin toplanması
1 Nisan 1923	TBMM seçimlerinin yenilenmesi
24 Temmuz 1923	Lozan Antlaşması'nın imzalanması
11 Ağustos 1923	II. TBMM'nin çalışmalarına başlaması
23 Ağustos 1923	Lozan Antlaşması'nın onaylanması
9 Eylül 1923	Halk Fırkasının kurulması
2 Ekim 1923	İstanbul'un Anlaşma Devletleri tarafından boşaltılması
13 Ekim 1923	Ankara'nın başkent olması
27 Ekim 1923	Fethi Okyar Hükümetinin istifa etmesi ve hükümet bunalımının yaşanması
29 Ekim 1923	Cumhuriyetin ilan edilmesi
24 Kasım 1923	Hintli liderler Ağa Han ve Emir Ali'nin Londra'dan İsmet Paşa'ya mektup göndermeleri

1924

3 Mart 1924	Halifelğin kaldırılması
3 Mart 1924	Şeriye Vekâletinin kaldırılması yerine Diyanet İşleri Başkanlığının kurulması
3 Mart 1924	Evkaf Vekâletinin kaldırılması yerine Vakıflar Genel Müdürlüğünün kurulması
3 Mart 1924	Erkan-ı Harbiye Vekâleti'nin kaldırılması yerine Genelkurmay Başkanlığının kurulması
3 Mart 1924	Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması
5 Mart 1924	Medreselerin kapatılması
18 Mart 1924	Köy Kanunu'nun çıkarılması
20 Nisan 1924	1924 Anayasası'nın kabul edilmesi
19 Mayıs 1924	Musul Sorunu'nun çözümü için Haliç Konferansı'nın toplanması
22 Ağustos 1924	Muallimler Kongresi'nin toplanması
26 Ağustos 1924	İş Bankasının kurulması
1 Eylül 1924	Musikî Muallim Mektebinin açılması
17 Kasım 1924	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurulması

1925

13 Şubat 1925	Şeyh Said İsyanı'nın çıkması
16 Şubat 1925	Türkiye Tayyara Cemiyetinin (Türk Hava Kurumu) kurulması
17 Şubat 1925	Âşar vergisinin kaldırılması
4 Mart 1925	Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
3 Haziran 1925	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılması
5 Kasım 1925	Ankara Hukuk Mektebinin açılması
25 Kasım 1925	Şapka İnkılâbı'nın yapılması
30 Kasım 1925	Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
9 Aralık 1925	Yerli kumaştan elbise giyilmesine dair kanunun çıkarılması
26 Aralık 1925	Miladi takvimin kabul edilmesi

1926

17 Şubat 1926	Medeni Kanun'un kabul edilmesi
1 Mart 1926	Türk Ceza Kanunu'nun kabul edilmesi
15 Mayıs 1926	Padişah Vahdettin'in San Remo'da hayatını kaybetmesi
22 Mayıs 1926	Emlak ve Eytam Bankasının kurulması
5 Haziran 1926	Ankara Antlaşması'nın imzalanması
15 Haziran 1926	Mustafa Kemal'e İzmir'de suikast girişiminde bulunulması
1 Temmuz 1926	Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
2 Ağustos 1926	Bozkurt ve Lotus gemilerinin çarpışması

1927

26 Mayıs 1927

Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması

1 Haziran 1927

Devlet Demir Yolları ve Limanları İdaresi'nin kurulması

28 Ekim 1927

Birinci nüfus sayımının yapılması

1 Kasım 1928

Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi

11 Kasım 1928

Millet Mektepleri Talimatnamesinin kabul edilmesi

24 Kasım 1928

Mustafa Kemal'in Başöğretmen unvanı alması

1928

1929

5 Ocak 1929	Anadolu-Bağdat ve Mersin-Tarsus-Adana demiryolları ile Haydar Paşa limanının satın alınması
4 Mart 1929	Takrir-i Sükûn Kanunu'nun yürürlükten kaldırılması
18 Nisan 1929	İcra ve İflas Kanunu'nun kabul edilmesi
13 Mayıs 1929	Deniz Ticaret Kanunu'nun kabul edilmesi
1 Haziran 1929	Gümrük Tarife Kanunu'nun kabul edilmesi
2 Haziran 1929	Muhtaç çiftçilerin topraklandırılmasına yönelik kanun çıkarılması
1 Eylül 1929	Okullardan Arapça ve Farsça derslerin çıkarılması
18 Aralık 1929	Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin kurulması

1930

20 Şubat 1930

Türk parasının değerinin korunması hakkında kanun çıkarılması

3 Nisan 1930

Türk kadınına belediye seçimlerine katılma hakkı verilmesi

24 Nisan 1930

Umumi Hifzıssıhha Kanunu'nun çıkarılması

10 Haziran 1930

Yunanistan ile nüfus değişimine yönelik antlaşma imzalanması

11 Haziran 1930

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının kurulması

12 Ağustos 1930

Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurulması

23 Aralık 1930

Menemen Olayı'nın çıkması

1931

26 Mart 1931	Ölçü ve tartı birimlerinin kabul edilmesi
12 Nisan 1931	Türk Tarih Kurumunun kurulması
1 Haziran 1931	Tekel Genel Müdürlüğünün kurulması

3 Şubat 1932	Ayasofya Camisinde Türkçe Kuran okutulması
19 Şubat 1932	Halkevlerinin açılması
12 Temmuz 1932	Türk Dil Kurumunun kurulması
18 Temmuz 1932	Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması

1932

1933

1 Şubat 1933	Bursa'da ezanın Türkçe okunmasının protesto edilmesi
25 Şubat 1933	Wagon-Lits Olayı'nın yaşanması
22 Nisan 1933	Osmanlı borçlarının ödenmesi ile ilgili antlaşma imzalanması
27 Nisan 1933	Razgrad Olayı'nın yaşanması
3 Haziran 1933	Sümerbankın kurulması
8 Haziran 1933	Halk Bankası Kanunu'nun kabul edilmesi
31 Temmuz 1933	İstanbul Darülfünunu'nun kapatılması ve İstanbul Üniversitesi'nin kurulması
14 Eylül 1933	Yunanistan ile Dostluk Antlaşması'nın imzalanması
26 Ekim 1933	Türk kadınına muhtarlık seçimlerine katılma hakkının verilmesi
1 Aralık 1933	Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanması

1934

9 Şubat 1934

Balkan Antantı'nın imzalanması

21 Haziran 1934

Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi

24 Kasım 1934

Mustafa Kemal'in Atatürk soyadını alması

24 Kasım 1934

Ayasofya Camisinin anıt müzeye çevrilmesi

5 Aralık 1934

Kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkının verilmesi

18 Şubat 1935

Bazı kıyafetlerin giyilemeyeceğine dair kanunun kabul edilmesi

18 Nisan 1935

Ordudaki yeni rütbelerin belirlenmesi

27 Nisan 1935

Ulusal bayram ve tatiller hakkında düzenleme yapılması

14 Haziran 1935

Maden Tetkik Arama Enstitüsünün kurulması

14 Haziran 1935

Etibank'ın kurulması

1935

1936

29 Mayıs 1936

Türk bayrağı hakkında kanun çıkarılması

22 Temmuz 1936

Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması

3 Kasım 1936

Çubuk Barajı'nın açılması

5 Şubat 1937

Atatürk ilkelerinin anayasaya konulması

8 Temmuz 1937

Sadabat Paktı'nın imzalanması

27 Aralık 1937

Denizbankın kurulması

1937

2 Eylül 1938

Hatay Millet Meclisinin açılması

10 Kasım 1938

Atatürk'ün ölümü

1938

24
Saatte
TARİH

ÇIKMIŞ SORULAR

1. I. Duvar resmi
II. Dokuma
III. Mimari

Uygurların yukarıdaki sanat dallarından hangilerinde etkinlik göstermeleri, onların yerleşik hayata geçtiklerine bir kanıt sayılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

2. Orta Asya Türk devletleri göçebe yaşamın getirdiği zorunluluk nedeniyle yazılı hukuk kuralları meydana getirememişlerdir. Ancak, devlet yönetiminde ve günlük ilişkilerde hükümdarın ve halkın uymak zorunda olduğu kurallar vardı. Hatta hakanın millete karşı sorumluluklarından biri de bu kuralları uygulamaktır.

Yazılı olmayan bu kurallara ne ad verilir?

- A) Toy
B) Kurultay
C) Toygun
D) Otağ
E) Törü (Töre)

3. I. Kurultay
II. Toy
III. İl

Yukarıdakilerden hangileri, İslamiyet öncesi Türk devletlerinde siyasi, ekonomik ve kültürel işlerin görüşülüp karara bağlandığı meclislerdir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

4. I. Orhun Kitabeleri
II. Manas Destanı
III. Karabalasagun Yazıtları

Yukarıdakilerden hangileri Göktürklerle aittir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

5. Uygurlar Döneminde, ticari ilişkilerin gelişmesiyle kişiler arasındaki anlaşmalar yazılı hâle getirilmiştir.

Bu durum, aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili belgelerin oluşturulduğunu gösterir?

- A) Hukuk
B) Sanat
C) Edebiyat
D) Askerlik
E) Siyaset

6. İslamiyet'ten önceki Türklerin kendilerinden farklı inanışlara sahip insanlarla bir arada yaşaması, Türklerde aşağıdakilerden hangisine bir kanıttır?

- A) Ülke sorunlarının görüşüldüğü meclis kurduklarına
B) Ülkenin iki bölüm hâlinde yönetildiğine
C) Birden fazla devlet kurduklarına
D) Hoşgörülü olduklarına
E) Yerleşik hayata geçtiklerine

7. Aşağıdaki alfabelerden hangisi Türklere özgüdür?

- A) Soğd
B) Kiril
C) Orhon
D) Latin
E) Sanskrit

8. Aşağıdakilerden hangisi, Türklerin İslam toplumuna katılmasından sonra uyguladıkları arasında değildir?

- A) Ahilik Teşkilatı
B) Kümbet mimarisi
C) Medrese eğitimi
D) Vakıf Sistemi
E) Veraset Sistemi

ÇIKMIŞ SORULAR

9. Göktürk hükümdarı Bilge Kağan'ın Budizm'e özgü Pagoda tapınağı yaptırmaya isteğine vezir Tonyukuk, Budizm'i benimsemenin Türklerin mücadelecilik ruhunu kaybetmelerine neden olacağı düşüncesiyle karşı çıkmıştır.

Sadece bu bilgiyle,

- I. toplumun dinî arayış içerisinde olduğu,
- II. hükümdar kararlarının sorgulanabildiği,
- III. din değiştirmenin yaşam biçimini etkilediği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

10. İlk Türk devletlerinde ülke doğu batı şeklinde teşkilatlandırılmıştır. Ülkenin batısını yöneten yabgu iç işlerinde serbest, dış ilişkilerde doğudaki hakana bağlı kalmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine kanıt olduğu savunulabilir?

- A) Hakanın iç işlerine, dış işlerinden daha az önem verdiğine
B) Komşu devletlerin baskıcı olduğuna
C) Devletin federal bir yapıya sahip olduğuna
D) Yabgunun devletin merkezinden uzak olduğuna
E) Türklerin Gök Tanrı inancının dışındaki inançlara da açık olduğuna

11. İslamiyet öncesi dönemde Türklerin,

- I. tarımda sulama kanalları yapma,
- II. kilim ve çadır dokumacılığı ile uğraşma,
- III. silah, at koşum takımları, süs eşyası imal etme

faaliyetlerinden hangileri yerleşik hayata geçtiklerine kanıt olamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. İslamiyet öncesi Türk tarihini incelemede aşağıdakilerden hangisinin kaynaklarından en çok yararlanılabilir?

- A) Çin B) Mısır C) Hint
D) İran E) Arap

13. Uygurların Maniheizm dinini benimsemelerinin ve yerleşik hayata geçmelerinin,

- I. askerlik,
- II. ekonomi,
- III. mimarlık

alanlarından hangilerinde bir değişikliğe neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

14. Aşağıdakilerden hangisi, Göktürklerle Selçukluların ortak özelliklerinden biridir?

- A) Aynı yüzyıllarda siyasi varlık göstermeleri
B) Ülkenin, hükümdar ailesinin ortak malı olması
C) Hükümdarlarının "sultan" unvanı taşıması
D) İslam dinini kabul etmeleri
E) Alfabe birliğinin olması

15. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyetten önce, Türklerde ölen kişinin eşyalarıyla birlikte gömüldüğü mezara verilen addır?

- A) Yuğ B) Şad C) Kurgan
D) Kengeş E) Tigin

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	E	D	A	A	D	C	E	D	C
11	12	13	14	15					
E	A	E	B	C					

1. I. Bitki figürleri
II. Geometrik şekiller
III. Hat

Anadolu Selçukluları Döneminde süsleme sanatında yukarıda sıralananlardan hangileri kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Türk-İslam devletlerinde akılcılığı ön planda tutarak pozitif bilimlerin gelişmesine katkı sağlayan ve "Muallim-i Sani" unvanıyla tanınan bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazali B) Eşari C) İbn-i Rüşd
D) Farabi E) Zemaşşeri

5. Türk mimarisindeki,

- I. külliye,
II. medrese,
III. kümbet

türü yapılardan hangileri "anıtmezar" özelliği taşımaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Selçuklu mimarisinde aşağıdakilerden hangisi süsleme amacıyla kullanılmamıştır?

- A) Geometrik şekiller B) Bitkisel motifler
C) İnsan tasvirleri D) Yazı sanatları
E) Kabartma işlemler

7. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçuklu Devleti Dönemine ait bir eserdir?

- A) Bursa Yeşil Cami
B) Konya Alâaddin Cami
C) Edirne Selimiye Cami
D) Bursa Hüdavendigâr Cami
E) Edirne Muradiye Cami

4. Türk-İslam devletlerinde Anadolu'da darüşşifa ve şifahane adı verilen günümüz hastanelerinin işlevini gören yapıtlar ortaya konulmuştur. Bunların önemlilerinden biri de Kayseri'deki Gevher Nesibe Şifahanesi'dir.

Bu şifahane hangi Türk-İslam topluluğu tarafından yaptırılmıştır?

- A) Danişmentler B) Saltuklular
C) Anadolu Selçukluları D) Osmanlılar
E) Germiyanoğulları

- İnce Minareli Medrese
– Karatay Medresesi
– Sırcalı Medrese

Yukarıda yer alan Konya'daki mimari eserler Türk sanatının hangi dönemine aittir?

- A) Osmanlılar
B) Büyük Selçuklular
C) Anadolu Selçukluları
D) Anadolu Beylikleri
E) Memlükler

ÇIKMIŞ SORULAR

8. I. Karamanoğlu Beyliği
II. Anadolu Selçuklu Devleti
III. Büyük Selçuklu Devleti

Yukarıda verilen Türk devletlerinden hangileri Konya'ya merkez olarak kullanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Külliyele genellikle aşağıdaki yapılardan hangisinin yanında inşa edilmiştir?

- A) Bimarhane B) Medrese
C) Mektep D) Cami
E) Han

10. Aşağıdakilerden hangisi, Türk-İslam devletlerinde toprak yönetimiyle ilgili değildir?

- A) İkta B) Ocaklık C) Zeamet
D) Has E) Ulak

11. I. Çini
II. Taş
III. Ahşap

Selçuklular mimari yapıların iç ve dış süslemelerinde yukarıdakilerden hangilerini kullanmışlardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. I. Gazneliler
II. Büyük Selçuklular
III. Karamanoğulları

Yukarıdaki devletlerden hangileri Türkçeyi resmî dil olarak kullanmışlardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Türk-İslam devletlerinde devlet memurluğu genellikle babadan oğula geçer, iktidar değişmelerinde de memurluk çoğu kez aynı ailede kalırdı.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biridir?

- A) Devletin iyi yönetilmesi
B) İşsizliğin sona ermesi
C) Diplomatik ilişkilerde başarılı olunması
D) Hanedanın gücünün zayıflaması
E) Bürokraside egemen bir sınıfın ortaya çıkması

14. Anadolu Selçuklu Devleti'nde inşa edilen kervansarayların sayısının artmasının,

- I. sanat,
II. ticaret,
III. askerlik

alanlarının hangilerinde görülen gereksinimin bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'i benimsemesine bağlı olarak gelişen sanat dallarından biridir?

- A) Hat
B) Maden işçiliği
C) Heykel
D) Resim
E) Dokuma

16. Türk devletlerinde,

- I. taht kavgalarının ortaya çıkması,
II. toprakların gelirlerine göre bölümlere ayrılması,
III. dini alanda hoşgörülü olunması

durumlarından hangileri "Ülkenin hükümdar ailesinin ortak malı olması" anlayışının sonuçları arasındadır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

17. Türk-İslam mimarisinin temelleri aşağıdaki devletlerden hangisinin zamanında atılmıştır?

- A) Akşittler
B) Karahanlılar
C) Eyyübiler
D) Gazneliler
E) Selçuklular

18. Cengiz Han'ın torunu Hülagü tarafından İran'da kurulan ve 1258 yılında Bağdat'ı alarak Abbasi Devleti'ne son veren devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlhanlı Devleti
B) Harzemşah Devleti
C) Altın Orda Devleti
D) Çağatay Devleti
E) Mamluk Devleti

19. Aşağıdakilerden hangisi, Türk İslam devletlerinde pazarlarda fiyatları, tartı ve ölçü aletlerini, üretilen ve satılan malların kalitesini denetleyen görevlidir?

- A) Ulak
B) Silahtar
C) Pervaneci
D) Muhtesip
E) Camedâr

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E	C	D	C	C	C	B	C	D	E
11	12	13	14	15	16	17	18	19	
E	C	E	B	A	A	B	A	D	

ÇIKMIŞ SORULAR

1. Osmanlı Devleti'nde,

- I. ferman,
- II. fetva,
- III. berat

belgelerinden hangileri padişah tarafından verilirdi?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nin ünlü sanatçılarından biri olan Levni, aşağıdaki sanat dallarından daha çok hangisinde yaptığı çalışmalarla tanınmıştır?

- A) Mimari B) Çini C) Müzik
D) Hat E) Minyatür

3. Osmanlı Devleti'nde,

- I. yönetici,
- II. hanedan üyesi,
- III. azınlık

gruplarından hangileri cizye vergisi ödemekle yükümlüydü?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Osmanlı mimarisinin XVI. yüzyılda en büyük ustası kimdir?

- A) Mimar Sinan B) Yakup Şah
C) Mimar Ayaz D) Mimar Kemalettin
E) Mimar Hayrettin

5. Osmanlı Devleti'nde,

- I. padişahların tahta çıkışı,
- II. padişahların bizzat sefere gidişi,
- III. iç isyanların bastırılması

durumlarının hangilerinde, askere cülus bahşişi dağıtmak bir gelenek hâline gelmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. İslamiyet inancında resmin yasak olması nedeniyle Osmanlılarda el sanatları ve benzer alanlarda gelişmeler olmuştur.

Osmanlı siyasi ve sosyal yaşamını konu alan ve resimden farklı bir tarzda yapılan sanat dallı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oymacılık B) Minyatür C) Kakmacılık
D) Çini E) Ebru

7. Osmanlılarda yoksul halka yemek dağıtmak amacıyla faaliyet gösteren hayır kuruluşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Külliye B) Şifahane C) İmaret
D) Medrese E) Türbe

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıldan itibaren medreselerde okutulan derslerden biri değildir?

- A) Kimya B) Kalam C) Kur'an
D) Tefsir E) Hadis

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Dönemine ait eserlerden biri değildir?

- A) Kale-i Sultaniye B) Anadolu Hisarı
C) Rumeli Hisarı D) Kilitbahir Kalesi
E) Diyarbakır Surları

10. I. İltizam
II. Devşirme
III. Müsadere

Osmanlı Devleti'nde, sürekli ve düzenli olarak devlet adamı ve ordunun asker ihtiyacı hangileriyle sağlanmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemine kadar Osmanlı Devleti'nde, kadıların vermiş olduğu hükümleri gerekli görülen hâllerde inceleme ve düzeltme yetkisine sahiptir?

- A) Sadrazam
B) Kazasker
C) Şeyhülislam
D) Padişah
E) Nişancı

12. I. Gayrimüslimlerden alınması
II. Her bölgeden farklı oranda toplanması
III. Elde edilen ürün üzerinden alınması

Yukarıda verilenlerden hangileri âşar vergisinin özelliklerindedir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

13. I. Padişah
II. Sadrazam
III. Beylerbeyi

Osmanlı Devleti'nde yukarıdakilerden hangileri doğrudan yönetimde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

14. Osmanlı İmparatorluğu'nda Divanîhümayunda,

- I. ilmiye sınıfı
II. kalemiye sınıfı
III. seyfiye sınıfı
IV. azınlık

gruplarından hangilerinin bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız IV
B) I ve II
C) I ve IV
D) I, II ve III
E) I, II, III ve IV

15. Osmanlı Devleti'nde, aşağıdakilerden hangisi hiyerarşik sıralamada diğerlerinden üst sıradadır?

- A) Nişancı
B) Beylerbeyi
C) Kazasker
D) Sadrazam
E) Reisülküttap

16. Osmanlı Devleti Döneminde yazdığı Kitab-ı Bahriye adlı eseri ve çizdiği haritalarla ünlü denizci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Burak Reis
B) Piri Reis
C) Murat Reis
D) Seydi Ali Reis
E) Çaka Reis

17. I. Fatih Sultan Mehmet zamanında yapılması
II. Devletin başkentinde inşa edilmiş olması
III. Osmanlı Devleti'ne en uzun süre hizmet eden saray olması

Yukarıdakilerden hangileri, Topkapı Sarayı'nın özellikleri arasında yer alır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

18. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde yaşanan Lale Devrinin ünlü divan şairidir?

- A) Nefî
B) Nedim
C) Sinan Bey
D) Fuzulî
E) Levnî

ÇIKMIŞ SORULAR

19. Osmanlı Devleti'nde,

- I. Duraklama Döneminden itibaren divanın sadrazam kapısında toplanması,
- II. şehzadelerin sancağa gönderilmesi uygulamasına son verilmesi,
- III. Osmanlı ailesinin en yaşlı ve olgun üyesinin tahta geçmesi kuralının getirilmesi

durumlarından hangileri, padişahların yetiştirme biçiminde değişiklik olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

20. I. Osmanlı
II. Harzemşah
III. Memlük

Yukarıdaki devletlerin hangilerinde saltanat makamı içinde halifelik anlayışı uygulanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

21. Osmalı Devleti'nde resmi tarih yazarlarına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mültezim B) Mütevellî C) Defterdar
D) Reisülküttap E) Vakanüvis

22. Osmanlılar zamanında Kitab-ı Bahriye adlı eseriyle ve haritalık çalışmalarıyla ünlü bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Piri Reis B) Ali Kuşçu
C) Seydi Ali Reis D) Levnî
E) Sabuncuoğlu Şerafeddin

23. Osmanlı Döneminde, Fatih Sultan Mehmet'in hocası olmuş, din, tasavvuf ve tıp alanlarındaki çalışmalarıyla bilinen ünlü bilgin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebu-suud B) Evliya Çelebi
C) Akşemseddin D) Kemalpaşazade
E) Molla Fenari

24. Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılda güzel sanat dallarında eğitim ve öğretim yapmak üzere açılan ve müdürlüğüne Osman Hamdi Bey'in getirildiği okul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Darülmüallimin
B) Sanayi-i Nefise Mektebi
C) Galatasaray Sultanisi
D) Enderun
E) Darülmâarif

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	E	C	A	A	B	C	A	E	B
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	C	D	D	D	B	E	B	D	A
21	22	23	24						
E	A	C	B						

1. **Osmanlı Devleti'nde,**

- I. Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
- II. Islahat Fermanı'nın ilan edilmesi
- III. 31 Mart Olayı'nın bastırılması

gelişmelerinden hangileri, mevcut anayasal düzene karşı olanlara bir tepkidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıldan itibaren,**

- I. tarım
- II. askerlik
- III. teknik
- IV. yönetim

alanlardan hangilerinde Avrupa'nın üstünlüğünü kabul etmiş ve Avrupalılardan faydalanmaya başlamıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

3.

- I. Yerli tüccarların %8 oranında iç gümrük vergisi vermek zorunda olması ve yabancıların bu vergiden muaf tutulması
- II. Osmanlı Devleti'nin parçalanması ve Balkan devletlerinin kurulması
- III. İthalattan %5, ihracattan %12 oranında vergi alınması

Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı Devleti'nde ticaretin yabancıların eline geçmesine zemin hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4.

Osmanlı Devleti'nde, XVIII. yüzyılda Avrupa'dan getirilen uzmanlardan yararlanılarak askerî alanda ıslahatlar yapılması aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) İlk kez Avrupa'dan borç para alındığını
- B) Avrupa ile ekonomik ilişkilerin iyi olduğunu
- C) Avrupa'nın teknik alandaki üstünlüğünün kabul edildiğini
- D) Müslüman olmayanlara tanınan hakların genişletildiğini
- E) Saltanat sisteminde değişiklik yapıldığını

5.

Aşağıdakilerden hangisi, Coğrafi Keşifler'in Osmanlı Devleti üzerindeki etkilerinden biri değildir?

- A) Osmanlı ekonomisinin zarar görmesi
- B) Osmanlı parasının değer kaybetmesi
- C) Osmanlı Devleti'nin askerî alanda bilimsel ve teknik yenilikler yapması
- D) Osmanlı ülkesinde arz - talep dengesinin bozulması
- E) Osmanlı ülkesinden geçen ticaret yollarının önemini kaybetmesi

6.

Osmanlı Devleti'nde Batı sistemlerini örnek alarak radikal değişiklikler yapma eğilimi olan ilk padişah aşağıdakilerden hangisidir?

- A) V. Mehmet B) III. Selim C) III. Mahmut
D) III. Ahmet E) II. Abdülhamid

ÇIKMIŞ SORULAR

7. Avrupa; XVII. yüzyıl boyunca daha büyük boyutlu bir sanayiye geçmek ve lonca düzeyindeki üretimi aşmak için uğraşmış, XVIII. yüzyılda da bunu gerçekleştirmiştir. Avrupa, sanayi toplumuna doğru yol alırken tarım üretimi azalmış Osmanlı Devleti'nden tarım ürünleri almaya başlamıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasının Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Elinde bulunan İpek ve Baharat yollarının önem kazanmasına
- B) İpekli sanayisinin ham ipeğe, sof sanayinin yapağıya dönüşmesine
- C) Tarım üretiminin geçimlik düzeyden pazar ekonomisi düzeyine gelmesine
- D) Esnaf gruplarının kendi aralarında paylaşması gereken ham maddenin yurt dışına çıkmasına
- E) Sanayinin ham maddesi olan pamuk ve tütün gibi ürünlerin üretiminin yoğunluk kazanmasına

8. Sanayi İnkılabı, Osmanlı Devleti'nde esnaf teşkilatını etkilemiş ve esnafın üretimdeki önemi azalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumla ilgili gelişmelerden biri olduğu savunulamaz?

- A) İthalatın azalması
- B) İşsizliğin artması
- C) Paranın değerinin düşmesi
- D) Yerli malın iç pazarda sürümünün azalması
- E) Loncaların işlemesi gereken ham maddenin dışarıya çıkması

1	2	3	4	5	6	7	8
B	D	C	C	C	B	A	A

1. Fatih Sultan Mehmet'ten sonra halka, Osmanlı Devleti'nin vatandaşları arasında din ve mezhep ayrılığı gözetilmeyeceği teminatını vermiş olan padişah aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdülaziz
B) V. Murat
C) I. Abdülhamit
D) III. Selim
E) II. Mahmut

2. Aşağıdakilerden hangisiyle Osmanlı Devleti'ne parlamento kavramı girmiştir?

- A) Divan-i Hümayun
B) Kanunname-i Âli Osman
C) Saltanat Şurası
D) Kanunuesası
E) Vilayet Nizamnamesi

- I. Aydınlar
II. Yeniçeriler
III. Ulema sınıfı

Osmanlı Devleti'nde yukarıda sıralanan kesimlerden hangileri I. Meşrutiyet'in ilan edilmesi için çalışmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi, Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmak için yararlandıkları konulardan biri değildir?

- A) Kapitülasyonlar
B) Müsadere Sistemi
C) Azınlık hakları
D) Borçlar
E) Taht kavgaları

5. Osmanlı Devleti'nde, XIX. yüzyılda yaşanan,

- I. Sened-i İttifak'ın imzalanması,
II. Kanunuesası'nın kabul edilmesi,
III. Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi,
IV. Islahat Fermanı'nın ilan edilmesi

gelişmelerinden hangileri, toplumu oluşturan bireyler arasında eşitlik sağlanmasına yöneliktir?

- A) I ve III
B) II ve IV
C) III ve IV
D) I, II ve IV
E) II, III ve IV

6. Tanzimat Fermanı'nda aşağıdaki hangi alanda ıslahat yapılması öngörülmemiştir?

- A) Yargı işleri
B) Devlet rejimi
C) Askerlik işleri
D) Mülkiyet işleri
E) Vergi işleri

7. Osmanlı Devleti'nde ilk dış borçlanma hangi padişah döneminde başlamıştır?

- A) Abdülaziz
B) Abdülmecid
C) II. Abdülhamid
D) IV. Murat
E) II. Mahmut

8. Osmanlı İmparatorluğu'nda Tanzimat Döneminde,

- I. yargı,
II. eğitim,
III. rejim

alanlarından hangilerinde ikili uygulama başlamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi II. Mahmut Döneminde yapılan ıslahat hareketlerinden biri değildir?

- A) İlk nüfus sayımının yapılması
B) Anayasa çıkarılması
C) Yeni bir ordunun kurulması
D) İlkokul eğitiminin zorunlu hâle getirilmesi
E) İlk resmî gazetenin çıkarılması

ÇIKMIŞ SORULAR

10. Tanzimat Devrinde yaşanan gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaktadır?

- A) İlk Osmanlı matbaasının açılması
- B) Gayrimüslimlerin askerlik yapabilmesi
- C) İlk resmi gazetenin çıkarılması
- D) Yeniçeri Ocağı'nın kapatılması
- E) Nizam-ı Cedit Ocağı'nın açılması

11. Osmanlı Devleti'nde, devlet dairelerinde düzeni sağlamak amacıyla memurlara setre, pantolon ve fes giyme zorunluluğu getiren padişah aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Mahmut
- B) III. Selim
- C) Abdülmecid
- D) I. Abdülhamid
- E) II. Osman

12. Osmanlı Devleti'nde eski ve yeni kurumların bir arada ilk kez faaliyet yürüttüğü dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuruluş
- B) Yükselme
- C) Duraklama
- D) Tanzimat
- E) Meşrutiyet

13. Aşağıdakilerden hangisi, Birinci Meşrutiyet Döneminin özelliklerinden biri değildir?

- A) Padişahın Mebusan Meclisini kapatma yetkisinin bulunması
- B) Âyan Meclisi üyelerinin padişah tarafından belirlenmesi
- C) Mebusan Meclisinin padişahın izniyle kanun teklifi hazırlaması
- D) Mebusan Meclisi üyelerinin halk tarafından seçilmiş olması
- E) Birden fazla siyasi parti (fırka) kurulması

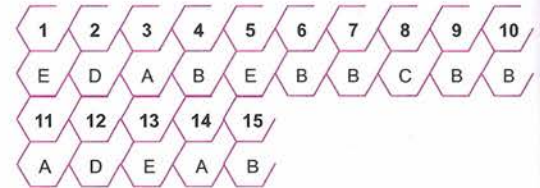
14. II. Mahmut, Vakayı Hayriye'den sonra, "Bundan böyle saltanatın millet için bir dehşet, bir korku kaynağı değil fakat bir destek olmasını istiyorum. Bunun için ferdin malına el konulması geleneğini kaldırıyorum." demiştir.

Bu bilgiyle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Müsadere usulüne son verildiğine
- B) Sened-i İttifak'ın imzalandığına
- C) Divanihümayundan Bakanlıklar Sistemi'ne geçildiğine
- D) İlk posta teşkilatının oluşturulduğuna
- E) Kapıkulu Sistemi'ne son verildiğine

15. Osmanlı Devleti olası bir Rus saldırısı karşısında ülkesini savunacağı düşüncesiyle aşağıdakilerden hangisinin yönetimini 1878 yılında İngiltere'ye geçici olarak bırakmıştır?

- A) Mısır
- B) Kıbrıs
- C) Rodos
- D) Tunus
- E) Kırım

1. **Anlaşma Devletleri Anadolu'yu aşağıdakilerden hangisine dayanarak işgal etmişlerdir?**

- A) Londra Antlaşması
- B) Sevr Antlaşması
- C) Paris Antlaşması
- D) Berlin Antlaşması
- E) Mondros Ateşkes Antlaşması

2. **Aşağıdakilerden hangisi 1876 Anayasası'nı daha demokratik hâle getirmek için 1909 yılında yapılan değişikliklerden biridir?**

- A) Halkın seçimlere katılabilmesi
- B) Padişahın Mebusan Meclisini kapatma yetkisine sınırlamalar getirilmesi
- C) Padişahın Âyan Meclisi üyelerini seçmesi
- D) Mebusan Meclisi üyelerinin dört yılda bir seçilebilmesi
- E) Parlamentonun, Âyan ve Mebusan olarak iki gruptan oluşması

3. **Aşağıdakilerin hangisinde Türk Milli Mücadelesi'nin haklılığı ilk kez belirtilmiştir?**

- A) Mudanya Konferansı
- B) General Harbourd Raporu
- C) Moskova Antlaşması
- D) Paris Barış Antlaşması
- E) Amiral Bristol Raporu

4. **II. Meşrutiyet'in ilanında, aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?**

- A) Hürriyet ve İtilaf Cemiyeti
- B) Ahali Cumhuriyet Fırkası
- C) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- D) İttihat ve Terakki Cemiyeti
- E) Ahrar Fırkası

5. **II. Abdülhamit'in tahtan indirilmesinde aşağıdaki olaylardan hangisi etkili olmuştur?**

- A) 1876 Anayasası'nın yürürlükten kaldırılması
- B) 31 Mart İsyanı'nın çıkması
- C) Duyun-u Umumiye İdaresi'nin Osmanlı maliyesini denetimine alması
- D) İttihat ve Terakki Partisi'nin hükümet darbesi yapması
- E) Osmanlı İmparatorluğu'nun 1877 - 1878 Osmanlı - Rus Savaşı'na girmesi

6. I. Girit ve Arnavutluk
II. Makedonya ve Batı Trakya
III. Gökçeada ve Bozcaada

Osmanlı İmparatorluğu yukarıdaki topraklardan hangilerini Balkan Savaşları sonunda imzalanan antlaşmalarla kaybetmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. **Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin ve Almanya'nın, Kafkas Cephesi'nde Sarıkamış Taarruzu'yla elde etmeyi planladıkları kazanımlardan biri olduğu savunulamaz?**

- A) Bakü petrolerini ele geçirmek
- B) Kafkaslar üzerinden Hindistan'a ulaşmak
- C) Rusya'nın güneye inmesini önlemek
- D) Kafkaslardaki bağımsızlık mücadelesini desteklemek
- E) Süveyş Kanalı'nı ele geçirek İngilizlerin sömürgelerine giden yolu kapatmak

8. **Aşağıdakilerden hangisi Wilson ilkelerinden biri değildir?**

- A) Devletler arasındaki anlaşmazlıkları barış yoluyla çözecek bir teşkilat kurulması
- B) Yenilen devletlerin, yenilen devletlerden toprak almaması
- C) Yenilen devletlerin, yenilen devletlere savaş tazminatı ödemesi
- D) Boğazların her devletin ticaret gemilerine açık olması
- E) Devletler arasında açık diplomasi yapılması

ÇIKMIŞ SORULAR

1. I. Alaşehir Kongresi
II. Sivas Kongresi
III. Afyon Kongresi
IV. Erzurum Kongresi

Yukarıdaki kongrelerin hangilerinde manda ve himayenin reddi kararı alınmıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) I, III ve IV
E) II, III ve IV

2. I. Anadolu Ajansı
II. Yenigün
III. Hâkimiyetimilliyе
IV. Peyamısabah

**Yukarıdakilerden hangileri Kurtuluş Savaşı'nda ulusal hareketi destekleyen basın organı veya kuruluşlarından-
dır?**

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve IV
D) I, II ve III
E) I, III ve IV

3. I. Milis güçleri destekleme
II. İstanbul Hükûmetine açıkça karşı çıkma
III. Bölgelerin Türklüğünü kanıtlama
IV. İşgal güçlerine karşı direnmeyi amaç edinme

Yukarıdakilerden hangileri, Kurtuluş Savaşı'nda toplanan kongrelerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve IV
E) III ve IV

4. **Misakımillî'nin hazırlanmasında, aşağıdakilerden hangisinde yapılan çalışmaların etkisi yoktur?**

- A) I. TBMM
B) Sivas Kongresi
C) Erzurum Kongresi
D) Son Osmanlı Mebusan Meclisi
E) Amasya Görüşmeleri

5. Misakımillî'de azınlık haklarının, komşu ülkelerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları koşuluyla kabul edileceği belirtilmiştir.

Bu karar aşağıdakilerden hangisi yönünde kararlı bir yol izlendiğinin göstergesidir?

- A) Azınlık hakları konusunda eşitliği sağlama
B) Azınlıkları Türk uyruklu sayma
C) Azınlıklarla yabancılarla eşit haklar tanıma
D) Azınlık haklarını uluslararası bir platforma taşıma
E) Ülkede bulunan azınlık sayısını azaltma

6. Temsilciler Kurulu, Amasya Görüşmeleri'nde İstanbul Hükûmetinden Sivas Kongresi'nde dış politika ile ilgili alınan kararlara uymasını istemiştir.

Bu açıklamaya göre, Temsilciler Kurulunun aşağıdakilerden hangisini vurguladığı söylenebilir?

- A) Yabancı sermayeden yararlanılmasını
B) Malta sürgünlerinin geri getirilmesini
C) Anlaşma Devletleri'yle barış için görüşmeler yapılmasını
D) Mebuslar Meclisinin İstanbul'da toplanmasını
E) Manda ve himayenin reddedilmesini

7. **Aşağıdaki kongrelerden hangisi**

- Doğrudan doğruya Mustafa Kemal'in çağrısı üzerine toplanması
- Temsilciler Kurulu üye sayısında artırımı gidilmesi

özelliklerinden ikisine de sahiptir?

- A) Sivas Kongresi
B) Erzurum Kongresi
C) Alaşehir Kongresi
D) Afyon Kongresi
E) Edirne Kongresi

11. Amasya Görüşmeleri'ne katılan Salih Paşa'nın alınan kararların resmi nitelikte olmadığını Temsilciler Kuruluna söylemesi, kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Tutuklanmaktan korktuğunu
- B) Alınan kararlarda etkili olduğunu
- C) Görüşmelere hükümetten gizli katıldığını
- D) Anadolu'da yapılacak ulusal harekete katılacağını
- E) Kararları, hükümetinin kabul etmemesinden endişe duyduğunu

12. Aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmesiyle ilgili kararlar Sivas Kongresi'nde alınmıştır?

- A) Batı Cephesi'nin ikiye ayrılması
- B) Direniş cemiyetlerinin birleştirilmesi
- C) Temsilciler Kurulu merkezinin Ankara'ya taşınması
- D) Mustafa Kemal'in meclis başkanı seçilmesi
- E) Milletvekili seçimlerinin iki yılda bir yapılması

10. Son Osmanlı Mebuslar Meclisinin toplanmasında,

- I. Sivas Kongresi kararları,
- II. Erzurum Kongresi kararları,
- III. Misakımilli kararlarının alınması

gelişmelerinden hangilerinin hızlandırıcı etkisi olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Erzurum Kongresi'nde "Azınlıklara, siyasal egemenliği ve sosyal dengeyi bozacak şekilde yeni birtakım özel haklar verilmesi kabul edilmeyecektir." kararı alınmıştır.

Bu karar aşağıdakilerden hangisine bir tepkidir?

- A) Azınlıkların İstanbul'da kalmasına
- B) Ayrıcalıklara ve işgallere
- C) Azınlıkların kendi kültürlerini korumalarına
- D) Damat Ferit Hükümetinin uygulamalarına
- E) Mebusan Meclisinin kapatılmış olmasına

12. Sivas Kongresi'nde,

- I. Ali Fuat Cebesoy'un Kuvayimilliyeye Komutanlığı'na atanması,
- II. Erzurum Kongresi'ne katılan delegelerin Sivas Kongresi'ne de katılması,
- III. Manda yönetiminin kabul edilmesi önerisi

durumlarından hangileriyle ilgili sorunlar çıkmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13. Amasya Görüşmeleri'nde İstanbul Hükümeti ile Temsilciler Kurulu aşağıdaki konuların hangisinde anlaşmaya varamamıştır?

- A) Salih Paşa'nın Amasya'ya gönderilmiş olması
- B) Mebuslar Meclisinin toplanacağı yerin belirlenmesi
- C) Temsil Heyetinin tanınması
- D) Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin hukuken bir kuruluş olarak kabul edilmesi
- E) Seçimlerin en kısa sürede yapılması

ÇIKMIŞ SORULAR

14. Kurtuluş Savaşı'nda, TBMM Hükümetinin yayın organı hâline gelen gazete aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hâkimiyetmilliye
B) Peyamısabah
C) İradeimilliye
D) Yenigün
E) Mimber

15. Aşağıdakilerden hangisi Misakımillî'de yer alan konulardan biridir?

- A) Doğu Cephesi'nin açılması
B) Düzenli ordunun kurulması gereği
C) Batı Trakya'nın geleceğinin halkoyuyla belirlenmesi
D) Temsilciler Kurulunun oluşturulması
E) Anadolu ve Trakya'daki Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinin birleştirilmesi

16. Aşağıdakilerden hangisi, Erzurum ve Sivas kongrelerinin ortak kararlarından biri değildir?

- A) Mustafa Kemal'in sivil olarak katılması
B) Millî kuvvetlerin etken, millî iradenin hâkim kılınması
C) Vatanın parçalanmaz bir bütün olduğunun dile getirilmesi
D) Temsilciler Kurulunun doğu illerinin tamamını temsil ettiğinin kabul edilmesi
E) Azınlıklara, siyasi egemenliği ve sosyal dengeyi bozacak imtiyazlar verilmesine karşı çıkılması

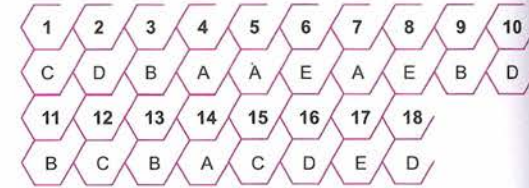
17. I. İslam Teâlî Cemiyeti
II. İngiliz Muhipleri Cemiyeti
III. Sulh ve Selâmet-i Osmaniye Fırkası
IV. Millî Kongre Cemiyeti

Yukarıdakilerden hangileri ulusal mücadeleye karşı çıkmıştır?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) I, II ve III

18. İstanbul'un Anlaşma Devletleri tarafından işgal edilmesi ve Mebuslar Meclisinin dağılmasına aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) İstanbul Hükümetiyle Temsilciler Kurulunun görüşme yapması
B) Ali Fuat Paşa'nın Kuvayımilliye Komutanlığına atanması
C) Hükümet üyelerinin Meclis dışından seçilmesi
D) Misakımillî'nin ilan edilmesi
E) Sivas'ta kongre toplanması

1. Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin varlığına yönelik tehditleri önlemek amacıyla yapılmamıştır?

- A) Düzenli ordunun oluşturulması
- B) Hiyanet-i Vatanîye Kanunu'nun çıkarılması
- C) Meclis Hükümeti Sistemi'nin benimsenmesi
- D) Ayaklanmaların bastırılması
- E) İstiklal Mahkemelerinin kurulması

3. TBMM Hükümetinin,

- I. İstanbul Hükümetiyle aynı zamanda Lozan Konferansı'na çağırılması,
- II. İtalya ile savaş esirlerinin karşılıklı geri verilmesi konusunda anlaşma yapması,
- III. Son Osmanlı Mebuslar Meclisinin dağılmasından hemen sonra kurulması

gelişmelerinden hangileri, hukuki varlığının tanındığına kanıt teşkil eder?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi, Kurtuluş Savaşı'nda çıkan ayaklanmalardan biri değildir?

- A) Menemen Ayaklanması
- B) Delibaş Mehmet Ayaklanması
- C) Çopur Musa Ayaklanması
- D) Şeyh Eşref Ayaklanması
- E) Ali Batı Ayaklanması

5. 20 Ocak 1921 tarihli Anayasa'da yer alan bazı maddeler şunlardır:

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- Türk devleti TBMM tarafından idare olunur.
- Kanun yapma ve kanunları yürütme gücü mecliste toplanmıştır.

Bu maddelere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Padişah hukuki ve siyasi yetkilerinden yoksun bırakılmıştır.
- B) Yeni Türk devletinin siyasi yapısı tamamlanmıştır.
- C) Yeni Türk devletinin siyasi yapısının ilkeleri belirlenmiştir.
- D) Osmanlı Devleti fiilen yok sayılmıştır.
- E) Halk egemenliği önemsenmiştir.

2. I. Tekâlif-i Milliye Emirleri
II. Hiyanet-i Vatanîye Kanunu
III. Ağnam Vergisinin Artırılması Hakkında Kanun

Yukarıdakilerden hangilerini TBMM çıkarmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

ÇIKMIŞ SORULAR

1. Türkiye, aşağıdakilerden hangisiyle ilgili görüşmelerde Fener Rum Patrikhanesi'nin İstanbul'dan çıkartılması isteğini dile getirmiştir?

- A) Lozan Antlaşması
- B) Ankara Antlaşması
- C) Mudanya Antlaşması
- D) Atina Antlaşması
- E) İstanbul Antlaşması

2. Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi, aşağıdakilerden hangisinin sonucunda gerçekleşmiştir?

- A) I. İnönü Savaşı
- B) II. İnönü Savaşı
- C) Sakarya Savaşı
- D) Çerkez Ethem Ayaklanması
- E) Kütahya-Eskişehir Muharebeleri

3. I. Kars, Sarıkamış, Kağızman, Kulp (Tuzluca) ve Iğdır'ın yeniden Türk topraklarına katılması
II. Batum'un Gürcistan'a bırakılması
III. Kafkas petrolünün işletilmesi

Yukarıdakilerden hangileri, Gümrü Antlaşması'nın kapsamındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. I. Doğu Trakya
II. İstanbul
III. Boğazlar
IV. Batı Trakya

Mudanya Görüşmeleri'nde yukarıdakilerden hangileriyle ilgili bir karar alınmamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) Yalnız IV
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. Anlaşma Devletleri Sevr Antlaşması'nda yapılan değişiklikleri Londra'da görüşme gereğini, Kurtuluş Savaşı kapsamında yer alan aşağıdaki savaşların hangisinden sonra duymuştur?

- A) Sakarya Savaşı
- B) Ermenilerle savaş
- C) I. İnönü Savaşı
- D) II. İnönü Savaşı
- E) Eskişehir-Kütahya Savaşları

6. Aşağıdakilerden hangisi, Kurtuluş Savaşı'nda Türk ordusunun Sakarya'nın doğusuna çekilmesinin sonuçlarından **değildir**?

- A) Mustafa Kemal'in başkomutanlık görevini üstlenmesi
- B) TBMM'nin, yetkilerini geçici bir süre için Mustafa Kemal'e vermesi
- C) Tekalif-i Millîye Buyrukları'nın çıkarılması
- D) Batı Cephesi'nin güney ve batı olarak ikiye ayrılması
- E) TBMM'de Mustafa Kemal'e karşı tepkilerin artması

7. I. Suriye Sınırı
II. Boğazlar Sorunu
III. Savaş Tazminatı
IV. Batı Sınırı

Konularından hangileri Lozan Antlaşması'ndan sonra yeniden gündeme gelmiştir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I, II ve IV
- D) II ve III
- E) II, III ve IV

8. Yabancı şirketlere verilen ayrıcalıklar Lozan Antlaşması'yla sonlandırılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda ortaya çıkan bir gelişmedir?

- A) Devletin ekonomik hayata olan müdahalesini azaltma
- B) Bazı demir yolları ile liman işletmelerini ulusallaştırma
- C) İzmir İktisat Kongresi'ni düzenleme
- D) Türk Ticaret Birliği'ni kurma
- E) Aşar vergisini kaldırma

9. I. Batılı devletler üzerinde etkili olmak
II. Demokratik ülkelerin yanında yer almak
III. Sovyet Rusya'yla ABD arasında sorun yaratmak

Yukarıdakilerden hangilerinin, Türkiye'nin Lozan Görüşmeleri sırasında ABD ile ikili ilişkilere önem vermesinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği dönemde TBMM siyasi antlaşmalar yaparak Türk halkının ekonomik ve siyasal çıkarlarını diğer devletlere kabul ettirmeye çalışmıştır.

Bu dönemde TBMM aşağıdaki devletlerden hangisine ilk olarak kapitülasyonların kaldırılmasını kabul ettirmiştir?

- A) Sovyet Rusya B) Fransa C) İtalya
D) Almanya E) İngiltere

11. TBMM, 5 Ağustos 1921 tarihinde Mustafa Kemal'i yetkilerini üç ay süre ile devrederek başkomutanlığa atadı.

TBMM'nin böyle bir karar almasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi en fazladır?

- A) TBMM'nin ayaklanmaları bastıramaması
B) Sovyet Rusya'nın savaştan ayrılması
C) İtilaf Devletleri'nin İstanbul'u resmen işgal etmesi
D) Mustafa Kemal'in güçlenmesinin sağlanması
E) Türk ordusunun Sakarya'nın doğusuna çekilmesi

12. İngilizler, I. İnönü Muharebesi'nden sonra Yunanlılara bir Türk saldırısı olabileceğini duyurmuştur.

İngilizlerin böyle bir düşünceye sahip olmalarının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mustafa Kemal'in başkomutanlığı getirilmesi
B) Fransa ile Ankara Antlaşması'nın imzalanması
C) Ermenilerin TBMM'yi tanınması
D) Londra Konferansı'ndaki önerilerin TBMM tarafından reddedilmesi
E) Düzenli ordunun kurulması

13. I. Başkomutanlık Meydan Muhaberesi
II. Kütahya-Eskişehir Muharebeleri
III. İkinci İnönü Muhaberesi

Yukarıda verilen muharebelerin kronolojik sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I, II, III B) II, I, III C) II, III, I
D) III, I, II E) III, II, I

14. Aşağıdakilerden hangisi Kurtuluş Savaşı'nda Sovyet Rusya'nın TBMM'yi desteklemesinin nedenlerinden biri olabilir?

- A) Antlaşma Devletleri arasında, Türkiye'nin tanınması konusunda görüş ayrılıklarının olması
B) Mustafa Kemal'in Çanakkale Savaşları'nın kazanılmasında etkili olması
C) Sovyet Rusya'nın, yeni rejimini güçlendirmek ve korumak istemesi
D) Yunanistan'ın savaşta yenilmesi
E) Türkiye'de Sovyet rejimini destekleyenlerin olması

15. Sakarya Savaşı'ndan sonra Fransa'nın TBMM ile Ankara Antlaşması'nı imzalaması aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Fransa'nın TBMM ile iyi ilişkiler kurmak istemesini
B) TBMM'nin uluslararası alanda ilk kez tanındığını
C) Fransa ile TBMM arasında dostluğun uzun süreceğini
D) İngiltere'nin Yunanistan'ı desteklediğini
E) İtalyanların işgal ettiği Anadolu'dan geri çekildiğini

16. Kurtuluş Savaşı sırasında Mustafa Kemal'e başkomutanlık yetkisi aşağıdaki kurumlardan hangisi tarafından verilmiştir?

- A) İçişleri Bakanlığı B) Mebuslar Meclisi
C) TBMM D) Bakanlar Kurulu
E) Temsilciler Kurulu

17. I. Batı Anadolu'da yaşayan Rumlar
II. Batı Trakya'da yaşayan Türkler
III. İmroz, Bozcaada ve İstanbul'da yaşayan Rumlar
IV. Teselya ve Makedonya'da yaşayan Türkler

Yukarıdakilerden hangisi Lozan Antlaşması'nda nüfus değişimi dışında tutulmuştur?

- A) I – II B) II – III C) I – II – III
D) II – III – IV E) I – II – III – IV

18. I. Menemen Olayı'nın bastırılması
II. Yozgat Ayaklanması'nın bastırılması
III. İnönü Savaşları'nın kazanılması

Kuvayımilliye yukarıdakilerin hangilerinde etkili olmayı başarmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

19. **Anlaşma Devletleri'nin,**

- I. Büyük Taarruz'dan önce 22 Mart 1922 tarihinde Türkiye ile Yunanistan arasında mütareke yapılmasını önermesi,
II. Birinci İnönü Savaşı'ndan sonra Londra Konferansı'nı düzenlemesi,
III. İstanbul'u resmen işgal etmesi

gelişmelerinden hangileri, Sakarya Zaferi ve Ankara Antlaşması'na rağmen bu devletlerin Yunan Hükümetini desteklemeye devam ettiklerini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

20. **TBMM Hükümetinin,**

- I. İstanbul Hükümetiyle aynı zamanda Lozan Konferansı'na çağırılması,
II. İtalya'yla savaş esirlerinin karşılıklı geri verilmesi konusunda anlaşma yapması,
III. Son Osmanlı Mebuslar Meclisinin dağılmasından hemen sonra kurulması

gelişmelerinden hangileri, hukuki varlığının tanındığına kanıt teşkil eder?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

21. **Moskova Antlaşması'nda, Sovyet Rusya'nın,**

- I. Türkiye'ye silah ve para yardımı yapması,
II. Misakımilli'yi tanıması,
III. Osmanlı İmparatorluğu ile Çarlık Rusyası döneminde yapılmış olan antlaşmaların hepsini geçersiz sayması

konularından hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

22. **Kurtuluş Savaşı'nda Atatürk'ün kanun gücünde emir verme yetkisi hangi sığata dayanır?**

- A) Meclis Başkanı
B) Başkomutanlık
C) Temsilciler Kurulu Başkanı
D) Mareşal
E) III. Ordu Müfettişii

23. **Kars Antlaşması'nın yapılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?**

- A) Gümrü Antlaşması'nın
B) Sakarya Savaşı'nın
C) Büyük Taarruz'un
D) Moskova Antlaşması'nın
E) Kafkas Cumhuriyetleri'nin Sovyet Rusya'ya bağlı olmasının

24. Kurtuluş Savaşı'nda İtalya'nın, Anadolu'dan çekilmeye başlamasında,

- I. TBMM Hükümetinin askeri ve siyasi alanda başarılı sonuçlar alması,
- II. Mudanya Antlaşması'nın imzalanması,
- III. Türk ordusunun Sakarya'nın doğusuna çekilmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

25. Kurtuluş Savaşı'nda Gürcistan ve Ermenistan hükümetleriyle yapılan Kars Antlaşması'nın en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sakarya Savaşı'nın kazanılması
- B) Kafkas sınırının kesinleşmesi
- C) Tekâlifli Millîye Emirleri'nin (Ulusal Yükümlülükler) çıkarılması
- D) TBMM'nin üç ay için yetkilerini Mustafa Kemal'e devretmesi
- E) Ermenistan'la Gümrü Antlaşması'nın yapılması

26. Moskova Antlaşması'nda yer alan "İki taraftan birinin tanımadığı uluslararası hiçbir antlaşmayı diğeri de tanımayacaktır." maddesiyle aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin kastedildiği savunulabilir?

- A) Mudanya B) Sevr C) Kars
D) Gümrü E) Brest-Litovsk

27. Mustafa Kemal, "Hattı müdafaa yoktur; sathı müdafaa vardır. O sathı bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı, vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk olunamaz." emrini aşağıdaki savaşların hangisinde vermiştir?

- A) I. İnönü B) Sakarya
C) II. İnönü D) Eskişehir ve Kütahya
E) Başkomutanlık

28. Aşağıdakilerden hangisi Gümrü Antlaşması'yla sağlanan kazanımlardan biri değildir?

- A) Gürcistan'la olan anlaşmazlıkların ortadan kaldırılmasına zemin hazırlaması
- B) Doğu Cephesi'ndeki silah ve teçhizatın bir kısmının batıya taşınmasına ortam hazırlaması
- C) Halk arasında orduya ve TBMM'ye duyulan güvenin artması
- D) Sovyetlerden alınacak yardımların Anadolu'ya gelmesini sağlayacak yolun açılması
- E) Afganistan'la dostluk anlaşması yapılması

29. Atatürk, "Bu antlaşma, Türk ulusuna karşı yüzyıllardan beri hazırlanmış ve Sevr Antlaşması ile tamamlandığı sanılmış, büyük bir suikastın yıkılışını bildirir bir belgedir. Osmanlı tarihinde benzeri görülmemiş bir siyasal zafer yaptıdır." sözünü aşağıdakilerden hangisi için kullanmıştır?

- A) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- B) Moskova Antlaşması
- C) Kars Antlaşması
- D) Lozan Antlaşması
- E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	E	A	C	C	D	A	B	C	A
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	D	E	C	A	C	B	B	A	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	
E	B	C	A	B	B	B	E	C	

ÇIKMIŞ SORULAR

1. Cumhuriyet Döneminde, erkeğin aile kurumu ile ilgili ayrıcalıkları aşağıdakilerden hangisiyle büyük ölçüde kaldırılmıştır?

- A) Laiklik ilkesinin anayasa güvencesine alınması
- B) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması
- C) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
- D) İtalyan Ceza Kanunu'nun adapte edilerek yürürlüğe girmesi
- E) Çok partili demokratik hayata geçilmesi

2. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi, Millet Mekteplerinin açılış amaçlarından biridir?

- A) Basılan kitap sayısını artırmak
- B) Eğitimi tamamen Batılılaştırmak
- C) Eğitim ve öğretimi birleştirmek
- D) Okuma yazma oranını artırmak
- E) Yüksekokul sayısını artırmak

3. I. Ağırlık ve ölçü birimlerinin değiştirilmesi
II. Miladi takvimin kabul edilmesi
III. Medreselerin kapatılması

Yukarıdaki inkılaplardan hangileri, uygulamalarda birlik sağlama amacıyla yapılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. Türk denizlerinde gemi işletme hakkının yalnız Türkiye'ye verilmesi aşağıdakilerden hangisiyle sağlanmıştır?

- A) Teşvik-i Sanayi Kanunu
- B) Kabotaj Kanunu
- C) Lozan Antlaşması
- D) I. Beş Yıllık Sanayi Planı
- E) I. İzmir İktisat Kongresi

5. Aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmesi, eğitim ile ilgili diğer inkılapları da zorunlu hâle getirmiştir?

- A) Tekke ve türbelerin kapatılması
- B) Medreselerin kapatılması
- C) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi
- D) Şer'îye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması
- E) Yabancı okulların Türk müfettişlerinin denetiminde olması

6. I. Halkevleri
II. Millet Mektepleri
III. Köy Enstitüleri

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Döneminde kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. Aşağıdaki alanlardan hangisine cumhuriyetin ilk yıllarında ekonomik kalkınmada öncelik verilmemiştir?

- A) Tarım
- B) Ticaret
- C) Sanayi
- D) Ulaştırma
- E) Turizm

8. 1938 yılında kabul edilen İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı istenilen şekilde uygulanamamıştır.

İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hayata geçirilememesinin de aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Dünyada büyük bir ekonomik bunalımın yaşanmaya başlaması
- B) II. Dünya Savaşı'nın çıkması
- C) Özel girişimcilerin sayıca az olması
- D) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılmasının gecikmesi
- E) Devletçilik ilkesinin uygulanmaya başlanması

9. I. Aşar vergisinin kaldırılması
II. Doğu Anadolu'da muhtaç çiftçilere toprak dağıtılması
III. Ziraat Bankasının kurulması

Köylüyü rahatlatmak ve üretimi artırmak amacıyla yapılan yukarıdaki düzenlemelerden hangileri Atatürk Döneminde gerçekleştirilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. I. Saltanatın kaldırılması
II. Halifeliğin kaldırılması
III. Yeni Türk Harfleri'nin kabul edilmesi

**Yukarıdaki inkılapların gerçekleştirilme sırası aşağıdaki-
lerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

- A) I-II-III
B) III-I-II
C) II-I-III
D) II-III-I
E) III-II-I

11. Yabancı şirketlere verilen ayrıcalıklar Lozan Antlaşması'yla sonlandırılmıştır.
Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda ortaya çıkan bir gelişmedir?

- A) Devletin ekonomik hayata olan müdahalesini azaltma
B) Bazı demir yolları ile liman işletmelerini ulusallaştırma
C) İzmir'de İktisat Kongresi düzenleme
D) Türk Ticaret Birliğini kurma
E) Âşar vergisini kaldırma

12. I. Laiklik
II. Devletçilik
III. Özerklik

**Halifeliğin kaldırılması yukarıdakilerden hangilerinin
doğrudan gereğidir?**

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

13. I. Tekke ve türbelerin kapatılması
II. Medreselerin kapatılması
III. Patrikhanenin dünyevi yetkilerine son verilmesi
**Yukarıdakilerden hangilerinin temel amacı düşüncede
çağdaşlığı gerçekleştirmektir?**

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

14. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti'nde kadın-
lara tanınan ilk haktır?**

- A) Evlenme ve boşanmada erkekle eşit derecede söz sahibi olma
B) Belediye seçimlerine katılabilme
C) Milletvekili seçilebilme
D) Evlilikte kendi soyadını kullanabilme
E) Evlilikte edinilen mala ortak olma

15. I. Miladi takvimin kabul edilmesi
II. Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi
III. Hafta tatilinin cumadan pazar gününe alınması

**Yukarıdakilerden hangilerinde, uluslararası ticari ilişki-
lerde kolaylık sağlama amacı vardır?**

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

16. **Türkiye Cumhuriyeti'nde,**
I. eğitim,
II. turizm,
III. hukuk
**alanlarının hangilerinde ikili uygulamalara son verecek
yenilikler yapılmıştır?**

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

17. I. Türkiye'de müzeciliğin başlaması
II. Sanayiinefise Mektebinin Güzel Sanatlar Akademisine dönüştürülmesi
III. Millî Müzik ve Temsil Akademisinin Ankara Konservatuvarına dönüştürülmesi

**Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Atatürk Döneminde
gerçekleşmiştir?**

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

18. **Teşvik-i Sanayi Kanunu aşağıdakilerden hangisini kap-
samaz?**

- A) Türk parasının korunması
B) Ekonomiyle ilgili araştırmaların yapılması
C) Özel girişimcilere kolaylıklar sağlanması
D) Ekonomik alanda gerekli görülen değişikliklerin yapılması
E) Dünyadaki değişik ekonomik akımların incelenmesi ve bunların Türkiye'ye etkilerinin saptanması

ÇIKMIŞ SORULAR

19. Cumhuriyet Döneminde yapılan inkılapların hangisinde, "dini siyasete alet olmaktan çıkarma" amacı yoktur?

- A) Çok partili hayata geçilmesi
- B) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- C) Dini kıyafetlerin giyilmesinin sınırlandırılması
- D) Medreselerin kapatılması
- E) Halifeliğin kaldırılması

20. I. Hukuk
II. Eğitim
III. Sanayi

Türkiye Cumhuriyeti'nde daha çok yukarıdaki alanların hangilerinde ikili uygulamalara son verecek inkılaplar yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

21. Aşağıdakilerden hangisi 1928 yılında yapılan anayasa değişikliği ile ilgilidir?

- A) Laikliğin anayasaya girmesi
- B) "Devlet'in dini İslam'dır," maddesinin anayasadan çıkarılması
- C) Atatürk ilkelerinin anayasada yer alması
- D) Kadınların vekil seçilmesi
- E) Kabine Sistemi'ne geçilmesi

22. Sosyal tabakalaşmanın bir işareti olan "ağa, hacı, halife, mol-la, efendi, hazret" gibi unvanlar 1934 yılında kaldırılmıştır.

Bu yenilik aşağıdakilerden hangisine ulaşılma istendiğinin göstergesidir?

- A) Tekke ve türbelerin kapatılmasına
- B) Saltanatın kaldırılmasına
- C) Uluslararası ilişkilerin kolaylaştırılmasına
- D) Cumhuriyetin ilan edilmesine
- E) Ayrıcalıkların kaldırılmasına

23. Atatürk inkılaplarının,

- I. anayasal haklara uygun olma,
- II. kısa sürede gerçekleşme,
- III. halkın ihtiyaçlarına cevap verme

özelliklerinden hangileri laik bir hukuk sistemi oluşturma veya toplumsal yaşamı düzenleme amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

24. Devlet eliyle temel sanayinin kurulmasını amaçlayan "Birinci Beş Yıllık Plan" hangi yılda uygulanmaya başlanmıştır?

- A) 1930 B) 1931 C) 1932
D) 1933 E) 1934

25. Saltanatın kaldırılması öncelikle aşağıdakilerden hangisinin sağlanmasına yöneliktir?

- A) Özerkliğin
- B) Ulusal egemenliğin
- C) Bağımsızlığın
- D) Uluslararası ilişkilerin
- E) Yurtta ve dünyada barışın

26. I. Menemen Olayı
II. Saltanatın kaldırılması
III. Cumhuriyetin ilanı

Yukarıda sıralanan gelişmelerden hangileri halifeliğin kaldırılmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

27. I. Gayrimüslimlerden alınması
II. Her bölgeden farklı oranda toplanması
III. Elde edilen ürün üzerinden alınması

Yukarıda verilenlerden hangileri âşar vergisinin özelliklerindedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

28. I. Sosyal
II. Siyasi
III. Resmî işlemler

Soyadı Kanunu'yla yukarıdaki alanların **daha çok** hangilerinde kolaylık sağlanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

29. I. Hafta tatilinin pazar gününe alınması
II. Miladi takvimin kabul edilmesi
III. Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinde Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası ilişkilere uyum sağlaması amacı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

30. Türkiye'de,

- I. 1923 yılına kadar seçmen olabilmek için uygulanmakta olan vergi verme şartının kaldırılması,
II. seçmen olan herkesin oy kullanmak zorunda olması,
III. kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi

gelişmelerinden hangilerinin millî egemenliği güçlendirmek amacıyla yapıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

31. I. Köy Enstitüleri
II. Halkevleri
III. Millet Mektepleri

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Döneminde kurulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

32. Yeni Türk devletinde,

- I. tarih ve dil anlayışının değişmesi,
II. ölçülerin ve takvimin yeniden ele alınması,
III. şapka giyilmesinin zorunlu tutulması

ile ilgili inkıpların hangilerinde doğrudan ulusallaşma amacı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

ÇIKMIŞ SORULAR

33. Harf inkılabıyla ilgili kanunun 9. maddesinde, "Bütün okulların Türkçe yapılan öğretiminde Türk harfleri kullanılır. Eski harflerle yazılmış kitaplarla öğretim yapılması yasaktır." denmektedir.

Kanunun bu maddesiyle, aşağıdakilerden hangisinin engellenmesi amaçlanmaktadır?

- A) Öğretim kurumlarında yapılan araştırmaların öğretimi aksatmasının
B) Öğretimdeki uygulama farklılıklarının
C) Okuryazar olmanın ayrıcalık olmaktan çıkarılmasının
D) Yabancıların arşivlerden yararlanmasının
E) Türkçede yabancı kelime kullanımının artmasının

34. Atatürk, "İnkılap, var olan müesseseleri zorla değiştirmek demektir. Türk milletini son asırlarda geri bırakmış olan müesseseleri yıkarak yerlerine, milletin en yüksek medeni gerekere göre ilerlemesini sağlayacak yeni müesseseleri koymuş olmaktadır." demiştir.

Atatürk'ün bu sözleriyle Türk İnkılabı'nın,

- I. çağdaşlaşmaya yönelik olma,
II. toplumun gereksinimlerine cevap verme,
III. kamuoyunun hazırlanmasından sonra gerçekleştirilme **özelliklerinden hangilerini vurguladığı savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

ÇIKMIŞ SORULAR

35. Türkiye'de,

- I. seçmen yaşının 18'den 22'ye çıkarılması,
- II. milletvekili seçimlerinin iki yılda bir yerine dört yılda bir yenilenmesi,
- III. iki dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesi

gelişmelerinden hangileri, kişilere siyasi haklarını doğrudan kullanma olanağı sağlandığına kanıt olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

36. Ekonomik hayatla ilgili,

- I. Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi,
- II. İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması,
- III. I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması

gelişmelerinin kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I – II – III B) II – I – III C) II – III – I
D) III – I – II E) III – II – I

37. Halifeliğin kaldırılmasının,

- I. Tekke ve türbelerin kapatılması,
- II. Medreselerin kapatılması,
- III. Bolu ve Düzce ayaklanmalarının çıkması

olaylarından hangilerinin etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

38. Türk kadını, milletvekili seçme ve seçilme hakkını aşağıdakilerden hangisiyle almıştır?

- A) Çok partili seçim sisteminin kabul edilmesiyle
B) 1876 Anayasası'nın yürürlükten kaldırılmasıyla
C) Tek dereceli seçim sistemine geçilmesiyle
D) Medeni Kanun'un kabul edilmesinden hemen sonra
E) 1934 yılında çıkarılan yasayla

39. I. Misakımilli
II. Mudanya Ateşkesi
III. Tevhid-i Tedrisat Kanunu

Yukarıdakilerden hangilerinde yabancı okulların bağımsız kurumlar gibi hareket etmesini önlemeyi amaçlayan hükümler yer almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

40. Batılı devletlerle ticaretin kolaylaşmasında,

- I. arşın ve endaze yerine metrenin kullanılması,
- II. hafta tatilinin cumadan pazar gününe alınması,
- III. resmî bir soyadı alma zorunluluğunun getirilmesi

konularından hangileriyle ilgili kanunların çıkarılmasının etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

41. I. Devletçilik ilkesinin uygulanması
II. İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması
III. Milletler Cemiyetine üye olunması

Yeni Türk devletinde özel girişimde sermaye birikiminin ve gerekli kadronun yeterli olmamasının yukarıdakilerden hangilerini gerekli hâle getirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

42. Kılık-Kıyafet Kanunu,

- I. toplumda kadın-erkek eşitliğini sağlamak,
- II. topluma çağdaş görünüm kazandırmak,
- III. resmî işlemlerin takibini kolaylaştırmak

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

43. I. Yabancı şirketler tarafından çalıştırılan bazı demir yollarının devletleştirilmesi,
II. Türk denizlerinde gemi işletme hakkının yalnız Türkiye'ye ait olması,
III. Esnaf örgütlenmesinin yurt çapında yaygınlaştırılması
Yukarıdaki gelişmelerin hangilerinde millileştirme amacı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

44. I. Kadınlara seçme-seçilme hakkının verilmesi
II. Toplumsal ayrıcalık ifade eden unvanların kaldırılması
III. Tek eşle evlilik esasının getirilmesi
- Yukarıdakilerden hangileri, 1926 yılında çıkarılan Medeni Kanun'un kapsamındadır?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

45. I. Halkevlerinin açılması
II. Köy Enstitülerinin açılması
III. Millet Mekteplerinin açılması
- Yukarıdakilerden hangileri halkın kültürel gelişmesini sağlama amacı taşır?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

46. Türkçe'de yazı dili ile konuşma dili arasındaki uyumsuzluk,
- I. Kabotaj Kanunu,
II. Harf inkılabının yapılması,
III. medreselerin kapatılması
- gelişmelerinden hangileriyle giderilmiştir?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

47. I. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün kurulması
II. Âşar vergisinin kaldırılması
III. Ziraat Bankası'nın kredi vermesi

Yukarıdakilerden hangileri, tarım kesimini rahatlatma ve üretimi artırma amacıyla doğrudan ilgilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

48. Türkiye'de 1928'den sonra okuma yazma oranının ve kitap sayısının artmasının nedenlerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Medreselerin kapatılması
B) Yabancı okul açılmasının izne bağlı olması
C) Türk Tarih Kurumunun kurulması
D) Laikliğe aykırı hükümlerin anayasadan çıkarılması
E) Harf inkılabının yapılması

49. I. Hicri ve Rumi takvimlerin yerine miladi takvimin kabul edilmesi
II. Arşın, endaze ve kulaç gibi uzunluk ölçülerinin yerine metre sisteminin kabul edilmesi
III. İki dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sisteminin geçilmesi

Yukarıdakilerin hangilerinde, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki uygulamalarda birlik sağlama amacı olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

50. 1925 yılında yerli kumaştan elbise giyilmesine dair kanun çıkarılmıştır.

Bu kanunun uygulamaya konulmasıyla,

- I. dışa bağımlılığın azaltılması,
II. yerli üretimin desteklenmesi,
III. sanayileşmenin çabuklaştırılması

durumlarından hangilerine katkı sağlandığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

ÇIKMIŞ SORULAR

51. Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşanan,

- I. Cumhuriyet Halk Partisinin kurulması,
- II. kadınlara belediye seçimlerine katılma hakkının verilmesi,
- III. kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkının verilmesi

gelişmelerinin kronolojik sırası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I, II, III B) II, I, III C) II, III, I
D) III, I, II E) III, II, I

52. I. Koruyucu gümrük politikası uygulanması

- II. Türk Parasının Koruma Kanunu'nun çıkarılması
- III. Âşar vergisinin kaldırılarak köylünün rahatlatılması

Yukarıdakilerden hangileri, ülke ticaretinin Türkiye'nin kontrolü altında bulundurulması amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

53. Şer'îye Vekâletinin kapatılmasının,

- I. azınlık okullarının kapatılması,
- II. din işlerinin devlet işlerinden ayrılması,
- III. medreselerin kapatılması

gelişmelerinin hangilerine katkısı olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

54. I. Azınlık okulları

- II. Millet Mektepleri
- III. Yabancı okullar

Yukarıdakilerden hangileri, Atatürk Döneminde eğitim ve kültür düzeyini artırmak amacıyla açılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

55. I. Sanayi planının yapılması

- II. Modern anlamda nüfus sayımının yapılması
- III. Ziraat Bankasının kurulması

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Atatürk Döneminde yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

56. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasının Türk ekonomisinde önemli bir yeri olmasında,

- I. çiftçiye kredi verilmesi,
- II. ulusal bankalara destek verilmesi,
- III. Osmanlı Bankasına verilmiş olan kâğıt para çıkarma ayrıcalığının giderilmesi

görevlerinden hangilerini üstlenmiş bir kuruluş olmasının etkisi vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

57. Atatürk'ün 1925 yılında, "... Artık, hükümet ile millet arasında geçmekteki ayrılık kalmamıştır. Hükümet millettir ve millet hükümettir." şeklindeki ifadesinden,

- I. milletin yönetime katıldığı,
- II. millete değerinin verildiği,
- III. hükümetlerin demokrasinin önemini kavradığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

58. Cumhuriyet Döneminde kalkınmada sanayileşmeye önem vermek amacıyla Teşviki Sanayi Kanunu çıkarılmıştır. Bu kanunla sanayi kuruluşlarına üretecekleri malların değerine göre %10 prim verilmiş ve ithal ürünlerden %10 daha pahalı da olsa devlet kurumlarına bunları kullanma zorunluluğu getirilmiştir.

Bu durum,

- I. üretimin artırılmak istendiği,
- II. ithalatın kısıtlanmak istendiği,
- III. sermaye birikimine devlet desteği sağlandığı

ifadelerinden hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

59. Soyadı Kanunu ile tüm vatandaşlara, aile ismi olarak öz adları yanında soyadı kullanma zorunluluğu getirilmiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. sınıf farklılıklarının isim olarak kullanılması,
- II. isim benzerliklerinin bazı karışıklıklara neden olması,
- III. toplumda azınlık olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bulunması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

60. TBMM'de eğitim ve öğretimin birleştirilmesine ilişkin öneri aşağıdakilerden hangisiyle beraber görüşülerek kanunlaştırılmıştır?

- A) Halifeliğin kaldırılması
B) Cumhuriyetin ilanı
C) Saltanatın kaldırılması
D) 1921 Anayasası'nın yapılması
E) Tekke ve türbelerin kapatılması

61. – Halifeliğin kaldırılmasıyla şeriata aykırı olduğu yolunda fetva vermeye kalkışan fetva makamının ortadan kaldırılması
– Siyasal amaçlarla sömürülebilecek olan Terakkiperver Cumhuriyet Partisinin kapatılması

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin yaşanmasına ortam hazırlamıştır?

- A) Cumhuriyetin ilan edilmesi ve cumhurbaşkanının seçilmesi
B) Anayasadan laikliğe aykırı hükümlerin çıkarılması
C) Ulus egemenliğine dayalı yeni bir anayasa yapılması
D) Hıyanet-i Vatanîye Kanunu'nun çıkarılması
E) Saltanatın kaldırılması

62. 1923 yılında, 1921 Anayasası'nda yapılan değişiklikle Türkiye Devleti'nin,

- I. siyasi rejimi,
- II. hükümetin oluşturulma biçimi,
- III. seçim sistemi

konularından hangilerine açıklık getirilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

63. Aşağıdakilerden hangisi, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun (Öğretim Birliği) sonuçlarından biri değildir?

- A) Öğretim ilkerlerinde birlik sağlanması
B) Genel eğitim kurumlarının Milli Eğitim Bakanlığına bağlanması
C) İlk Maarif Kongresi'nin düzenlenmesi
D) Millî kültür birliğinin sağlanması için ortam hazırlanması
E) Dinî esaslara dayalı eğitim anlayışının terk edilmesi

64. Atatürk, "En iyi bireyler, kendinden çok, bağlı olduğu toplumu düşünen, onun varlığının ve mutluluğunun korunmasına yaşamını adayan insanlardır." demiştir.

Atatürk'ün bu sözündeki en iyi birey tanımının aşağıdakilerden hangisiyle eşleştiği savunulabilir?

- A) Vatandaşlık bilincine erişmiş kişi
B) Başkalarının hak ve özgürlüklerine değer vermeyen kişi
C) Belli bir zümrenin yararını gözeten kişi
D) Sorumluluklarının gereğini yerine getirmeyen kişi
E) Önceliklerini kişisel çikardan yana kullanan kişi

65. Kurtuluş Savaşı'nın anlamını ve bağımsızlık isteğini dile getirecek bir marşın yazılması için yarışmayı aşağıdakilerden hangisi açmıştır?

- A) Millî Savunma Bakanlığı
- B) Genelkurmay Başkanlığı
- C) Millî Eğitim Bakanlığı
- D) İçişleri Bakanlığı
- E) Sağlık Bakanlığı

66. Aşağıdakilerden hangisi Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun uygulamalarından biri değildir?

- A) Çeşitli sanayi kuruluşlarına devlet arazisi tahsis edilmesi
- B) Bazı işletmelere taşıma hizmetlerinde indirim sağlanması
- C) Millî tasarruf ve mevduatın artması için Türkiye İş Bankası'nın kurulması
- D) Gelir vergisinde muafiyet getirilmesi
- E) Devlet daireleri için yerli ürün kullanma zorunluluğunun getirilmesi

67. Türk İnkılabı'nın,

- I. belli bir ideolojiye bağlı olarak ortaya çıkma,
- II. başka uluslara örnek olma,
- III. monarşiye dayalı ülke idaresini değiştirme

durumlarının, hangileri bakımından Rus İnkılabı'ndan farklı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

68. Aşağıdakilerden hangisinin sosyal hayattaki ayrıcalıkları önlemek amaçlı olduğu savunulamaz?

- A) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- B) Hacı, ağa, hafız, molla gibi unvanların kaldırılması
- C) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
- D) Devlet İstatistik Enstitüsünün kurulması
- E) Dinî giysilerin mabetler dışında giyilmesinin yasaklanması

69. Mustafa Kemal, "Artık, hükümet ile millet arasında mazideki ayrılık kalmamıştır. Hükümet millettir ve millet hükümettir. Artık hükümet ve hükümet mensupları kendilerinin millettten ayrı olmadıklarını ve milletin efendi olduğunu tamamen anlamışlardır." demiştir.

Mustafa Kemal'in bu anlatımıyla aşağıdaki kavramlardan hangisini vurguladığı savunulabilir?

- A) Tam bağımsızlık
- B) Barışseverlik
- C) Bilimsellik
- D) Millî birlik ve beraberlik
- E) Yurtseverlik

70. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Çok partili hayata geçiş amacıyla siyasi partilerin kurulması
- D) Balkan Antantı'nın imzalanması
- E) Kanunuesası'nın kabul edilmesi

71. Aşağıdakilerden hangisi, Atatürk Döneminde tarımı geliştirmek amacıyla yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Aşar vergisinin kaldırılması
- B) Ziraat Bankasının kurulması
- C) Numune çiftliklerinin kurulması
- D) Yüksek Ziraat Enstitüsünün kurulması
- E) Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	D	E	B	C	D	E	B	D	A
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	A	E	A	E	D	E	A	A	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
B	E	E	E	B	D	C	D	D	E
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
E	A	B	D	C	B	C	E	C	D
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
A	B	D	C	E	B	D	E	D	E
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
A	D	E	B	D	D	E	E	C	A
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
B	C	C	A	A	C	A	D	D	E
71									
B									

ÇIKMIŞ SORULAR

1. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası aşağıdaki ilkelerden hangisini kötüye kullanarak Şeyh Said Ayaklanması'na ortam hazırlamıştır?

- A) Laiklik
B) Devletçilik
C) Milliyetçilik
D) İnkılapçılık
E) Halkçılık

2. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün isteği ile kurulmuş olan Serbest Cumhuriyet Fırkasının kapatılma nedenidir?

- A) Partide liberal ekonomi sisteminin benimsenmesi
B) Gerici çevrelerin partiye girmeleri
C) Dünyada ekonomik bir bunalımın yaşanması
D) Bursa'da ezanın Türkçe okunmasına karşı olayların çıkması
E) Laikliğin anayasa güvencesine alınması

3. I. Kuvayımilliye (1919–1920)
II. TBMM Hükümeti (1920–1923)
III. Türkiye Cumhuriyeti (1923–1927)
IV. Türkiye Cumhuriyeti (1927–1938)

Atatürk'ün Söylevi'nde yukarıdaki dönemlerden hangileri anlatılır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) I, II ve III
E) I, II, III ve IV

4. I. Tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
II. Mecliste oluşan muhalefetin, Fethi Okyar Hükümetini çekilmek zorunda bırakması
III. Serbest Cumhuriyet Partisinin kurulması

Yukarıdakilerden hangileri, cumhuriyetin ilanına ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

5. I. Menemen Olayı
II. Wagon Lits Olayı
III. Razgrad Olayı

Yukarıdakilerden hangileri cumhuriyet rejimine karşı tepki niteliğindedir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi, Atatürk Döneminde kurulan partiler arasında yer almaz?

- A) Serbest Cumhuriyet Partisi
B) Ahali Cumhuriyet Partisi
C) Demokrat Parti
D) Terakkiperver Cumhuriyet Partisi
E) Amele ve Çiftçi Partisi

7. TBMM'de yaşanan kabine bunalımı aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmıştır?

- A) Saltanatın kaldırılması ve padişahın İngilizlere sığınmasından
B) Menemen Olayı nedeniyle bölgede sıkıyönetim ilan edilmesinden
C) 1921 Anayasası'nın hükümetin kurulmasına ilişkin maddesinden
D) Mecelle'nin yürürlükten kaldırılmasından
E) Ağnam vergisinin artırılmasından

8. Aşağıdakilerden hangisi, Atatürk'ün "Nutuk" adlı eserinde söz ettiği konulardan biridir?

- A) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
B) Montrö Boğazlar Sözleşmesi
C) Milletler Cemiyetine üye olunması
D) Yeni Türk devletinin kurulması
E) Millet Mekteplerinin açılması

9. I. Menemen Olayı
II. Bursa Olayı
III. Şeyh Said İsyanı

Cumhuriyetin ilanından sonra ortaya çıkan yukarıdaki olaylardan hangileri çok partili demokratik hayata geçişin gecikmesine neden olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

10. Fethi Okyar Hükümetinin çökmesinden sonra bir hükümet sorunu yaşanmıştır.

Bu olay aşağıdakilerden hangisinin gerekliliğini ortaya koymuştur?

- A) Cumhuriyetin ilan edilmesinin
- B) Saltanatın kaldırılmasının
- C) Halifeliğin kaldırılmasının
- D) Seçim sisteminin değiştirilmesinin
- E) Çok partili sisteme geçilmesinin

11. 1924 yılında, 1921 Anayasası'ndaki bazı maddelerde değişiklikler yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen değişikliklerden biri değildir?

- A) Cumhurbaşkanı'nın meclis tarafından seçilmesi
- B) "Türkiye Devleti'nin dini İslam'dır." hükmünün anayasanadan çıkarılması
- C) Bakanlar Kurulunun başbakan tarafından seçilmesi
- D) Başbakanın cumhurbaşkanı tarafından seçilmesi
- E) Cumhurbaşkanı'nın bir seçim dönemi için seçilmesi

12. I. Ali Galip Olayı
II. Şeyh Sait Ayaklanması
III. Menemen Olayı

Yukarıdaki olaylardan hangileri, Musul'un geleceğiyle ilgili Türkiye-İngiltere arasında yapılan görüşmeleri olumsuz yönde etkilemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13. I. Terakkiperver Cumhuriyet Partisi
II. Serbest Cumhuriyet Partisi
III. Demokrat Parti

Yukarıdaki siyasi partilerden hangileri Atatürk'ün yaşadığı dönemde kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. I. Cumhuriyet Halk Partisi
II. Terakkiperver Cumhuriyet Partisi
III. Serbest Cumhuriyet Partisi

Atatürk Döneminde, yukarıdakilerden hangileri muhalefet partisi olarak kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

15. Atatürk Nutuk'ta, "Takrir-i Sükûn Kanunu ile İstiklal Mahkemelerini, istibdat vasıtası olarak kullanacağımız fikrini ortaya atanlar ve bu fikri telkine çalışanlar oldu... Biz olağanüstü olarak alınan ve fakat yasal olan önlemleri hiçbir vakit ve hiçbir surette, kanunun üzerine çıkmak için vasıta olarak kullanmadık." demiştir.

Atatürk'ün bu anlatımıyla Takrir-i Sükûn Kanunu'nun kabul edilmesi ve İstiklal Mahkemelerinin kurulmasında aşağıdakilerden hangisini gerekçe olarak gösterdiği savunulamaz?

- A) İnkılapları koruma ve sürekliliğini sağlama
- B) Milletlin medeni ve sosyal gelişmesine ilişkin girişimleri koruma
- C) Ülkenin düzen ve güvenliğini sağlama
- D) Tehlikelere karşı önlem alma zorunluluğu
- E) Uluslararası ilişkileri düzenleme zorunluluğu

ÇIKMIŞ SORULAR

1. Atatürk'ün "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." sözü aşağıdaki ilkelerden en çok hangisiyle ilişkilidir?

- A) Halkçılık
B) Laiklik
C) Cumhuriyetçilik
D) İnkılapçılık
E) Devletçilik

2. I. Laiklik
II. Devletçilik
III. Özerklik

Halifeliğin kaldırılması yukarıdakilerden hangilerinin doğrudan gereğidir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

3. I. İnkılapların temel dayanağı olma
II. Akıl ve bilime dayanma
III. Birbirini tamamlayıcı nitelikte olma

Yukarıdaki özelliklerden hangileri, Atatürk ilkelerinin tümü için geçerlidir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

4. I. Belli bir oran üzerinden alınması
II. Ürünün az olduğu yıllarda da alınması
III. Mültezimlerin bu vergiyi kendi masraflarını da katarak toplamaları

Cumhuriyetin ilk yıllarında kaldırılan âşar vergisinin sıralanan özelliklerinden hangilerinin halkçılık ilkesiyle uyuşmadığı söylenebilir?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

5. Cumhuriyetçilik ilkesi, aşağıdaki ilkelerden hangisiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) İnkılapçılık
B) Milliyetçilik
C) Laiklik
D) Halkçılık
E) Devletçilik

6. I. Devletçilik
II. Milliyetçilik
III. Laiklik

Cumhuriyet Döneminde, yabancıların elindeki demir yollarının satın alınması ve yabancı sermayeye dayanan sanayileşme modeli yerine, devlet tarafından öz kaynaklara dayanan bir sistemin uygulanması yukarıdaki ilkelerden hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

7. I. Türkiye İş Bankasının kurulması
II. Yabancıların elindeki işletmelerin satın alınması
III. Demir yollarının yapımına hız verilmesi

Yukarıdakilerden hangileri devletçilik ilkesinin uygulamaları arasındadır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

8. I. Yasalar önünde eşit olma
II. Vatandaşın sosyal ve siyasi alanda etkileşimini artırma
III. Ekonomide özel girişimciliğe karşı çıkma

Yukarıdakilerden hangilerinin halkçılık ilkesinin amaçları arasında olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

9. I. Devletçilik ilkesinin uygulanması
II. İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması
III. Milletler Cemiyetine üye olunması

Yeni Türk devletinde özel girişimde sermaye birikiminin ve kadronun yeterli olmamasının yukarıdakilerden hangilerini gerekli hâle getirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. İsmet İnönü, Lozan Antlaşması'nı imzaladıktan sonra yaptığı bir konuşmasında başarısının sırrını; "Yaşamaya yetecek güçte olduğumuzu belirtmeye gitmiştik ... kuvvetli durumdaydık. Reddediyoruz dediğimiz zaman milletin de reddedeceğini biliyorduk." şeklinde açıklamıştır.

İsmet İnönü bu açıklamasıyla,

- I. laiklik,
II. bağımsızlık,
III. ulus egemenliği

ilkelerinden hangilerinin önemini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

13. • Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
• Medreselerin kapatılması
• Medeni Kanun'un kabul edilmesi

Bu gelişmeler, aşağıda verilen Atatürk ilkelerinden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Laiklik B) Devletçilik
C) Milliyetçilik D) Halkçılık
E) İnkılapçılık

12. Atatürkçü düşünce sisteminde, milliyetçilik anlayışı laiktir.

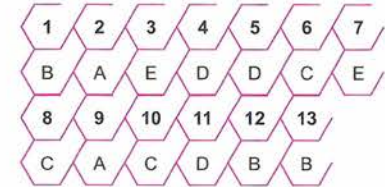
Aşağıdakilerden hangisi bu bilgiyi destekler niteliktedir?

- A) Milleti oluşturan unsurlar arasında ırk ve köken birliğinin temel alınması
B) Vatandaşların istedikleri dini ve mezhebi seçmesi
C) Toplumun ırk, din ve mezhep çizgileriyle bölünmesi
D) Devletin resmî bir dininin olması
E) Ümmetçi düşünce yapısı

10. • Menemen Olayı'nın bastırılması
• Terakkîperver Cumhuriyet Partisinin kapatılması

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdakilerden hangisiyle doğrudan ilgilidir?

- A) Halkçılık B) Cumhuriyetçilik
C) Laiklik D) Ulusal egemenlik
E) İnkılapçılık

ÇIKMIŞ SORULAR

1. Türkiye'nin komşularıyla ve dünya devletleriyle barışçıl bir politika izlemesine ilişkin aşağıdaki gelişmelerden hangisi Atatürk Döneminde gerçekleşmemiştir?

- A) Balkan Antantı'nın imzalanması
- B) Milletler Cemiyetine üye olunması
- C) İtalya'nın Habeşistan'a saldırmasına tepki gösterilmesi
- D) Sadâbat Paktı'nın imzalanması
- E) Hatay'ın Anavatan'a katılması

2. 5 Haziran 1926'da İngilizlerle yapılan Ankara Antlaşması'nda,

- I. Musul ve yöresinde yaşayan Türklerin bağımsızlığı,
- II. Musul'un petrollerinden Irak'a kalan gelirin 25 yıl süreyle %10'unun Türkiye'ye verilmesi,
- III. Musul'un Irak'a verilmesi

konularından hangileriyle ilgili bir madde yoktur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Musul'un Irak'a bırakılmasına karşılık, Musul petrollerinden elde edilen yıllık gelirin %10'unun 25 yıl süreyle Türkiye'ye verilmesi kararı alınmıştır.

Bu karar aşağıdakilerden hangisinin kapsamındadır?

- A) Lozan Antlaşması (1923)
- B) Ankara Antlaşması (1926)
- C) Mudanya Ateşkes Antlaşması (1922)
- D) Mondros Ateşkes Antlaşması (1918)
- E) Misakımilli (1920)

4. Montrö Boğazlar Antlaşması, aşağıdakilerden hangisine son vererek Türkiye Cumhuriyeti'ni uluslararası ilişkilerinde daha iyi bir konuma getirmiştir?

- A) Ege Adaları'nın silahlandırılmasına
- B) Boğazlar Komisyonuna
- C) Kapitülasyonlara
- D) Dış borçlara
- E) Türk kara sularında yabancıların ticaret yapmasına

5. Balkan Antantı'nın yapılmasına neden olan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hatay Parlamentosunun aldığı kararla Hatay'ın Türk topraklarına katılması
- B) Türkiye'nin Sadâbat Paktı'na üye olması
- C) Türkiye'nin NATO'ya üye olması
- D) İtalya ve Almanya'nın saldırgan politika izlemesi
- E) II. Dünya Savaşı'nın çıkması

6. I. Çok partili hayata geçilmesi
II. Açık oy, gizli sayım usulünün uygulanması
III. Referandum

Yukarıdaki değişikliklerden hangileri, Türkiye' de demokratik yaşamın gelişmekte olduğunun doğrudan göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

7. I. Türkiye'nin NATO'ya girmesi
II. Türkiye'nin Kore Savaşı'na asker göndermesi
III. İngiltere'nin Ortadoğu'da çıkarlarının olması

Hatay'la ilgili yaşanan sorunda İngiltere'nin Türkiye'den yana tavır koymasında, yukarıdakilerden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. I. Savaşın tüm dengeleri bozması
II. Balkan Antantı'nın aynı yörede bulunan devletler arasında yapılan ittifak anlaşması olması
III. Boğazların Türk egemenliğine geçmesi

Yukarıda sıralananlardan hangileri Balkan Antantı'nın II. Dünya Savaşı'nda işlevini yitirmesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. **Fransa'nın Suriye'deki manda yönetimini kaldırıp buraya bağımsızlık vermeyi öngören antlaşma yapması üzerine aşağıdaki sorunlardan hangisi ortaya çıkmıştır?**

- A) Musul Sorunu
B) Hatay Sorunu
C) Boğazlar Sorunu
D) Borçlar Sorunu
E) Yabancı Okullar Sorunu

10. I. Nüfus değişimi
II. Savaş tazminatı
III. Patrikhane'nin İstanbul'da kalması

Türkiye ile Yunanistan arasında yukarıdaki konulardan hangileri Lozan Antlaşması'ndan sonra da sorun olmaya devam etmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11. **1932 yılında Türkiye, barışa katkıda bulunmak için aşağıdakilerden hangisine üye olmuştur?**

- A) Lahey Adalet Divanı
B) Milletler Cemiyeti
C) Birleşmiş Milletler
D) Sadâbad Paketi
E) Balkan Antantı

12. **Atatürk'ün "Millî sınırlarımız içinde her şeyden önce kendi gücümüze dayanarak varlığımızı sürdürmek, milletin ve ülkenin gerçek mutluluğuna, kalkınmasına çalışmak, ... gelişmiş büyük hayaller peşinde milleti uğraştırmamak ... uygarlık dünyasından insanca karşılık ve dostluk görmeyi beklemek ..." sözleriyle ifade ettiği hedefler dış politikada,**

- I. yalnız uygar milletlerle ilişki kurma,
II. uluslararası ilişkilerde saygınlığı koruma,
III. iç işlerine karışmama ve karıştırmama

başlıklarından hangilerini benimsediğinin göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

ÇIKMIŞ SORULAR

13. Balkan Paktı'nın kurulmasında,

- I. Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Teşkilatı'na üye olması,
- II. İtalya'nın Doğu Akdeniz'i yayılma alanı seçmesi,
- III. Hatay'ın Türk topraklarına dâhil edilmesi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. Montrö Sözleşmesi,

- I. Boğazların Türk egemenliğine geçmesi,
- II. Batı Trakya'nın Yunanistan'a bırakılması,
- III. Anadolu'daki Rumlarla Yunanistan'daki Türklerin mübadele edilmesi

konularından hangilerini içermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. I. İtalya'nın Rodos ve Onikiada'yı Yunanistan'a bırakması
II. Türkiye'nin Marshall Planı'nı kabul etmesi
III. Irak Hükümetinin petrol üzerine konan vergi gelirinin % 10'unu 25 yıl süreyle Türkiye'ye vermeyi kabul etmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Atatürk Döneminde gerçekleşmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

16. I. Boğazlar Sorunu
II. Borçlar Sorunu
III. Nüfus Mübadelesi

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Dönemi'nde çözülen konular arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

17. 1926 yılında aşağıdakilerin hangisiyle Musul Sancağı Irak'a bırakılmıştır?

- A) Ankara Antlaşması'yla
B) Lozan Antlaşması'yla
C) Mudanya Ateşkes Antlaşması'yla
D) Londra Konferansı'yla
E) Sevr Antlaşması'yla

18. Sadâbad Paktı'nın kurulmasında,

- I. sorunları barışçı yollar ile çözebilme,
- II. katılımcı devletlerin bağımsız ve egemen olduklarını vurgulama,
- III. Irak'ta Arap milliyetçiliğinin güçlenmesini engelleme

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

19. Aşağıdaki devletlerden hangisinin II. Dünya Savaşı öncesi yayımlı politikası Boğazlar konusunda yeni bir kararın alınmasında etkili olmuştur?

- A) Fransa
B) Almanya
C) Sovyet Rusya
D) İngiltere
E) İspanya

20. Aşağıdakilerden hangisi, 1926 yılında İngilizlerle yapılan Ankara Antlaşması'nın kapsamındadır?

- A) Hatay'ın Türk topraklarına katılması
B) Batum'un Gürcistan'a bırakılması
C) İstanbul ve Doğu Trakya'nın TBMM'ye bırakılması
D) Kıbrıs Adası'nın İngilizlere bırakılması
E) Musul'un Irak Hükümeti'ne bırakılması

21. Atatürk Döneminde Nüfus Mübadelesiyle ilgili konularda aşağıdaki ülkelerden daha çok hangisiyle sorunlar yaşanmıştır.

- A) Bulgaristan
B) Yunanistan
C) Arnavutluk
D) Yugoslavya
E) Makedonya

22. Atatürk Döneminde,

- I. Boğazların Türk egemenliğine geçmesi,
II. İtalya'nın Onikiada'yı Yunanistan'a bırakması,
III. Ege adalarının silahsız hâle getirilmesi

durumlarından hangilerinin gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

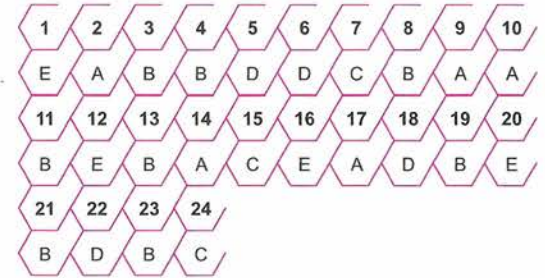
23. Atatürk Dönemi'nde Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Türk hakimiyetinin sağlandığı Boğazların stratejik öneminin günümüzde daha da artmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu savunulamaz?

- A) Eski Doğu Bloku ülkelerinin Batı ile ilişkilerinin yoğunlaşmaya başlaması
B) Varşova Paktı'nın dağılması
C) Boğazların Batı'ya açılan en önemli kapı olma özelliğini koruması
D) Kafkas Cumhuriyetleri arasında sınır sorunlarının yaşanması
E) Rusya Federasyonu'nun Kafkas devletleri üzerinde etkinliğini korumaya çalışması

24. I. Kuzey Atlantik Paktı
II. Milletler Cemiyeti
III. Balkan Antantı

Türkiye Cumhuriyeti'nin bu kuruluşlara üye olma sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I, II, III
B) II, I, III
C) II, III, I
D) III, II, I
E) III, I, II

24
Saatte
TARİH

DENEME SINAVLARI

1. Göktürk Kitabeleri aşağıdaki alfabelerin hangisiyle yazılmıştır?

- A) Uygur B) Sogd C) Orhon
D) Kiril E) Arap

2. I. Bitki motifleri
II. Hat sanatı
III. Ahşap oyma ve kakma

Selçuklular mimari yapıların iç ve dış süslemelerinde yukarıdakilerden hangilerini kullanmışlardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Erzurum, Kars ve Bayburt'ta aşağıdaki beyliklerden hangisine ait eserler bulunmaktadır?

- A) Artukoğulları B) Germiyoğulları
C) Karamanoğulları D) Saltukoğulları
E) Candaroğulları

4. Osmanlı Devleti'nde, aşağıdakilerden hangisi merkez teşkilatı dışında görev yapmazdı?

- A) Yeniçeri ağası B) Beylerbeyi
C) Sancak beyi D) Kadı
E) Subaşı

5. Osmanlı Devleti'nde, XVII. yüzyıldan itibaren askerî ve mali alanlarda ıslahat yapılması aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Saltanat sisteminde değişiklik yapıldığını
B) Devlet kurumlarında sistemsel bozulmalar yaşandığını
C) Müslüman olmayanlara tanınan hakların genişletildiğini
D) Avrupa ile ekonomik ilişkilerin kurulduğunu
E) İlk kez Avrupa'dan borç para alındığını

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti Döneminde, mikropların varlığıyla ilgili ilk görüşleri ortaya atan ve Fatih Sultan Mehmet'in hocalığını yapan bilgidir?

- A) Altunizade
B) Molla Fenari
C) Akşemsetdin
D) Kadızade-i Rumi
E) Ebusuud Efendi

7. Osmanlı Devleti'nde, eyaletlerde düzeni ve güvenliği sağlamak amacıyla "Redif Birlikleri"ni kuran padişah aşağıdakilerden hangisidir?

- A) III. Selim B) II. Mahmut
C) Abdülmecit D) II. Abdülhamit
E) I. Mahmut

8. Meşrutiyet Döneminde yaşanan gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaktadır?

- A) İlk Osmanlı matbaasının açılması
B) Gayrimüslimlere askerlik zorunluluğunun getirilmesi
C) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
D) İlk resmi gazetenin çıkarılması
E) Anayasal döneme geçilmesi

9. Birinci Dünya Savaşı'nda Mustafa Kemal'in,

- I. 19. Tümen Komutanlığı,
II. 16. Kolordu Komutanlığı,
III. 7. Ordu Komutanlığı

görevlerinden hangilerinde göstermiş olduğu başarı İstanbul'un işgalini önlemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

DENEME SINAVI 1

10. Aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmesiyle ilgili kararlar Erzurum Kongresi'nde alınmıştır?

- A) Batı Cephesi'nin ikiye ayrılması
- B) Temsilciler Kurulu merkezinin Ankara'ya taşınması
- C) Mustafa Kemal'in meclis başkanı seçilmesi
- D) Manda ve himayenin reddedilmesi
- E) Milletvekili seçimlerinin iki yılda bir yapılması

11. TBMM'nin açılmasında,

- I. Erzurum ve Sivas kongrelerinin kararları,
- II. İstanbul'un resmen işgal edilmesi,
- III. son Osmanlı Mebusan Meclisinde 28 Ocak 1920 tarihli kararların alınması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. Salih Paşa'nın Amasya Görüşmeleri'nde alınan kararları hükümetinin kabul etmemesinden endişe duyması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Salih Paşa'nın Anadolu'daki ulusal harekete katılacağına
- B) Görüşmelerde alınan kararların resmî nitelikte olmadığına
- C) Salih Paşa'nın görüşmelere hükümetten gizli katıldığına
- D) Salih Paşa'nın alınan kararlarda etkili olmadığına
- E) Görüşmelerin İstanbul Hükümetinden izinsiz yapıldığına

13. Aşağıdakilerden hangisi Milli Mücadele Döneminde TBMM aleyhine çıkartılan ayaklanmalardan biri değildir?

- A) Cemil Çeto Ayaklanması
- B) Çopur Musa Ayaklanması
- C) Şeyh Sait Ayaklanması
- D) Ali Batı Ayaklanması
- E) Şeyh Eşref Ayaklanması

14. Kurtuluş Savaşı'nda,

- I. doğu sınırının kesin bir nitelik kazanması,
- II. Kafkas cumhuriyetleriyle olan sorunların giderilmesi,
- III. Londra Konferansı'nın toplanması

gelişmelerinden hangileri Kars Antlaşması'nın sonuçları arasındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

15. Ankara Antlaşması'nın yapılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Büyük Taarruz'un
- B) Maraş Müdafaası'nın
- C) Sakarya Savaşı'nın
- D) TBMM'nin iç ve dış politikadaki gücünün artmasının
- E) İtalya'nın Anadolu'dan çekilmesinin

16. I. Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
II. Tekke ve zaviyelerin kapatılması
III. Uluslararası ölçü ve tartı birimlerinin kabul edilmesi

Yukarıdaki gelişmelerin hangilerinde ulusallaşma amacı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

17. **Şapka İnkılabı'yla**

- I. toplumda kadın – erkek eşitliğini sağlamak,
II. topluma çağdaş görünüm kazandırmak,
III. toplumdaki mektepli medreseli çatışmasını sonlandırmak

durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

18. **Türk kadını,**

- I. evlilikte edinilen mallara ortak olma,
II. evlilikte kendi soyadını kullanma,
III. evlilik akdini sonlandırabilme

haklarından hangilerini 1926 Medeni Kanunu'yla almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

19. **Şeyh Sait Ayaklanması'ndan sonra aşağıdaki kanunlardan hangisiyle hükümete, devlet düzenini sağlamak amacıyla gerekli yetki verilmiştir?**

- A) Nisab-ı Müzakere Kanunu
B) Men-i İsrifat Kanunu
C) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
D) Tekâlif-i Milliye Emirleri Kanunu
E) Takrir-i Sükün Kanunu

20. **Türkiye'de tarımsal üretimin artmasında,**

- I. âşar vergisinin kaldırılması,
II. çiftçiye tohum desteğinin sağlanması,
III. arşın ve endaze yerine metrenin kullanılması

konularından hangileriyle ilgili çıkarılan kanunların etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

21. I. Halkevleri
II. Köy Enstitüleri
III. Millet Mektepleri

Yukarıdakilerden hangileri 1928 ile 1938 yılları arasında halkın kültürel gelişiminin sağlanmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

DENEME SINAVI 1

22. I. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
II. Misakımilli kararları
III. Tevhid-i Tedrisat Kanunu

Yukarıdakilerin hangilerinde yabancı okulların Türk müfettişler tarafından denetlenmesi ve bu okulların müfredatına Türkçe dersler konulması esasına yönelik hükümler yer almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

23. I. Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
II. Türk Tarih Kurumunun kurulması
III. Türk Dil Kurumunun kurulması

Türkiye'de aydın dili ile halk dili arasındaki uyumsuzluğun giderilmesinde yukarıdakilerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

24. I. Teşvik-i Sanayi Kanunu
II. Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı
III. Devletçilik ilkesinin uygulanması

Türkiye'de özel girişimde sermaye birikiminin ve gerekli kadronun yeterli olmaması yukarıdakilerden hangilerinden beklenen başarının sağlanamamasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

25. I. Azınlık sorunu
II. Irak sınırı
III. Borçlar sorunu

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Döneminde çözülen konular arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

26. I. Merkez Bankası
II. İş Bankası
III. Sümerbank

Yukarıdakilerden hangileri, özel sektöre kredi desteği sağlama ve ticareti canlandırma amacına yönelik olarak 1924 yılında kurulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

27. 1921 yılında aşağıdakilerin hangisiyle, Hatay Sancağı Fransız mandasındaki Suriye'ye bırakılmıştır?

- A) Ankara Antlaşması'yla
B) Lozan Antlaşması'yla
C) Mudanya Ateşkes Antlaşması'yla
D) Sevr Antlaşması'yla
E) Londra Konferansı'yla

28. I. Demokrat Parti
II. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
III. Serbest Cumhuriyet Fırkası

Atatürk Döneminde, yukarıdakilerden hangileri Cumhuriyet Halk Fırkasıyla birlikte 1930 yılında yapılan yerel seçimlere katılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

29. **Balkan Antantı'nın oluşturulmasında,**

- I. sorunları barışçı yollar ile çözebilme,
II. katılımcı devletlerin bağımsız ve egemen olduklarını vurgulama,
III. Balkanlarda Rum milliyetçiliğinin güçlenmesini engelleme

durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

30. **Aşağıdaki devletlerden hangisinin II. Dünya Savaşı öncesi Asya ve Afrika'da yayılcı politika izlemesi Sadâbad Paktı'nın oluşturulmasında etkili olmuştur?**

- A) Fransa B) İngiltere C) Almanya
D) Sovyet Rusya E) İtalya

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	E	D	A	B	C	B	E	A	D
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	B	C	D	A	A	B	C	E	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
D	B	C	A	E	B	A	C	D	E

DENEME SINAVI 2

1. İslamiyet'ten önceki dönemdeki Türk toplumunda ölen kişilerin mezarlarının başına dikilen ya da içine konulan insan şeklindeki taş ve ağaç heykellere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kurgan B) Sagu C) Balbal
D) Sav E) Ongun

2. Türk - İslam devletlerinde yoksul halka ve öğrencilere yiyecek ve barınma hizmeti sunmak amacıyla

- I. imarethane,
II. bedesten,
III. darüşşifa

yapı ya da kurumlarından hangileri oluşturulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. I. Gazneliler
II. Büyük Selçuklular
III. Karahanlılar

Yukarıdaki devletlerden hangilerinde, başka milletlerden küçük yaşta çocukların alınarak devşirildiği ve hükümdara bağlı özel birlikler olarak yetiştirildiği bir askeri sistem görülmüştür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. I. Sinan Bey
II. Nedim
III. Fuzulî

Yukarıdakilerden hangileri Lale Devrinde yaşamış ve divan şairi olarak ünlenmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. I. Sultan II. Abdülhamit zamanında yapılması
II. Devletin başkentinde inşa edilmesi
III. Osmanlı Devleti'ne yönetim merkezliği yapması

Yukarıdakilerden hangileri Yıldız Sarayı'nın özellikleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilali'nin Osmanlı Devleti üzerindeki etkilerinden biri değildir?

- A) Ulusçuluk isyanlarının başlaması
B) Demokratikleşme adımlarının atılması
C) Osmanlı ülkesinden geçen ticaret yollarının önemini kaybetmesi
D) Tanzimat Fermanı'nın yayımlanması
E) Anayasal döneme geçilmesi

7. Osmanlı Devleti'nde, aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde Batı tarzı mimari üslup örnek alınarak ilk eserler inşa edilmiştir?

A) III. Ahmet B) I. Mahmut C) II. Mahmut
D) III. Selim E) Abdülmecit

8. Osmanlı Devleti'nde İslahat Fermanı'nın ilan edilmesinde,

- I. veraset sistemini değiştirerek tahta geçmek için bazı kuralların konulması,
II. azınlıkların haklarını genişleterek ülkenin parçalanmasının engellenmek istenmesi,
III. Avrupa devletleri ile yakınlaşarak sorunların çözümünde destek sağlanması

durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Osmanlı İmparatorluğu Trablusgarp Savaşı sonucunda aşağıdaki yerlerin hangilerini kaybetmiştir?

- A) Mısır – Tunus
- B) Derne – Tobruk
- C) Musul – Kerkük
- D) Dedeağaç – Kavala
- E) Hicaz – Yemen

11. Amaçlarından biri İngiltere himayesinde Osmanlı Devleti'nin varlığını korumak olan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiliz Muhipleri
- B) Teali-i İslam
- C) Mavri Mira
- D) Kürt Teali
- E) Wilson Prensipleri

10. Sivas Kongresi'nde "Azınlıklara, siyasal egemenliği ve sosyal dengeyi bozacak şekilde yeni birtakım özel haklar verilmesi kabul edilmeyecektir." kararı Erzurum Kongresi'ndeki şekliyle kabul edilmiştir.

Bu karar aşağıdakilerden hangisi yönünde kararlı bir politika izlendiğini gösterir?

- A) Mebusan Meclisinin açılması
- B) Damat Ferit Hükümetinin düşürülmesi
- C) Azınlık haklarının genişletilmesi
- D) Ayrıcalıkların ve işgallerin engellenmesi
- E) Azınlıkların İstanbul'da yerleşik sayılması

12. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi Sivas Kongresi'nden daha önce gerçekleşmiştir?

- A) Ali Fuat Paşa'nın Kuvayimilliyeye Komutanlığına atanması
- B) Damat Ferit Hükümetinin istifa etmesi
- C) İradeimilliyeye gazetesinin çıkarılması
- D) Mustafa Kemal'in ordu müfettişliği görevinden azledilmesi
- E) Temsilciler Kurulunun tüm yurdu temsil eder hâle getirilmesi

13. I. Kuvayimilliyeye birliklerinin ihtiyaçlarının Millî Savunma Bakanlığı tarafından karşılanması
II. Batı ve Güney cephelerinin Genelkurmay Başkanlığına bağlanması
III. İstanbul Hükümetinin, Temsilciler Kurulunu kendisine denk bir siyasi kurul olarak tanınması

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin TBMM'nin açılmasından sonra yaşandığı savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. I. Anlaşma Devletleri İstanbul Hükümetini doğrudan davet etmiştir.
II. TBMM Hükümeti, İstanbul Hükümeti aracılığıyla davet edilmiştir.
III. Anlaşma Devletleri, Türk tarafının yalnız TBMM tarafından temsil edilmesini istememiştir.

Londra Konferansı'yla ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

15. Kurtuluş Savaşı'nda Fransa'nın Zonguldak ve çevresindeki işgalini kaldırmasında,

- I. Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi,
- II. TBMM Hükümetinin askerî ve siyasi alanda başarılı sonuçlar alması,
- III. Mudanya Antlaşması'nın imzalanması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. TBMM Hükümeti,

- I. İran,
- II. Gürcistan,
- III. Azerbaycan

devletlerinden hangileriyle Kars Antlaşması'nı imzalamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Aşağıdakilerden hangisi cumhuriyetin ilanının nedenlerinden biri olamaz?

- A) Ulus egemenliğinin sağlanmak istenmesi
B) Devlet başkanlığı sorununun yaşanması
C) Lozan Görüşmeleri'ne İstanbul Hükümetinin de davet edilmesi
D) Saltanatın kaldırılmasıyla birlikte rejim tartışmalarının yaşanması
E) Fethi Okyar Hükümetinin istifasıyla yaşanan hükümet bunalımı

18. Atatürk Döneminde Halkevlerinin açılmasıyla,

- I. halkın kültür düzeyini yükseltmek,
- II. öğretimde birlik sağlamak,
- III. milli bankalara kredi olanağı sağlamak

durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

19. Türkiye'de,

- I. yerli kumaştan elbise giyilmesine dair kanun çıkarılması,
- II. ham maddesi yurt içinde bulunan sanayi işletmelerinin kurulması,
- III. âşar vergisinin kaldırılması

gelişmelerinden hangileri doğrudan dışa bağımlılığın azaltılmasını amaçlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

20. – Şeyh Sait İsyanı'nın bastırılması

– Serbest Cumhuriyet Fırkasının kendisini feshetmesi

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdakilerden hangisiyle doğrudan ilgilidir?

- A) Halkçılık B) Laiklik C) Ulusçuluk
D) Devletçilik E) İnkılapçılık

21. Türkiye'de 1925'ten sonra tarımsal üretimin artmasının nedenlerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
- B) Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması
- C) Aşar vergisinin kaldırılması
- D) Devletçilik politikasının uygulanması
- E) Merkez Bankasının kurulması

23. Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılmasıyla

- I. dini duyguların sümürülmesini engelleme,
- II. boş inanç ve âdetleri önleme,
- III. halkı düşünce olarak çağdaştırma

durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

25. I. Ademimerkeziyet esasını savunması
II. Başkanlığını Ali Fethi Bey'in yapması
III. Ekonomide liberalizmi savunması

Yukarıdakilerden hangileri Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasıyla ilgili değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

22. I. Çift dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
II. Rumi ve hicri takvimlerin yerine miladi takvimin kabul edilmesi
III. Arap alfabesi yerine Latin alfabesinin kabul edilmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin, uygulamalarda birlik sağlamak amacıyla yönelik olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

24. I. Birinci İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması

- II. Cumhuriyet Halk Fırkasının kurulması
- III. Kadınlara belediye seçimlerine katılma hakkının verilmesi

Yukarıdaki gelişmelerin kronolojik sırası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I, II, III
- B) I, III, II
- C) II, I, III
- D) II, III, I
- E) III, II, I

26. Atatürk Döneminde demir yollarının millileştirilmesiyle ilgili konularda aşağıdaki ülkelerden daha çok hangisiyle sorunlar yaşanmıştır?

- A) Bulgaristan
- B) İngiltere
- C) İtalya
- D) Fransa
- E) Yunanistan

27. I. Hatay'ın Türk topraklarına katılması
II. Batum'un Gürcistan'a bırakılması
III. Musul'un Irak Hükümetine bırakılması

Yukarıdakilerden hangileri 1926'da İngilizlerle yapılan Ankara Antlaşması'nın kapsamındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

DENEME SINAVI 2

28. I. İlahiyat fakültesi ve imam hatip okullarının açılması
II. Medreselerin kapatılması
III. Eski Eserler (Âsar-ı Atika) Müdürlüğü'nün kurulması

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Döneminde yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

30. 1934 yılında çıkarılan bir kanunla dinî kıyafet ve işaretlerin ibadethaneler dışında kullanılması yasaklanmıştır.

Bu durumun aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin doğrudan bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Laiklik B) Halkçılık C) Devletçilik
D) Ulusçuluk E) Cumhuriyetçilik

29. I. Ziraat Bankası
II. Emlak ve Eytam Bankası
III. Türk İtibarı Milli Bankası

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Döneminde kurulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	A	D	B	E	C	A	E	B	D
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	D	C	E	B	E	C	A	D	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
C	D	E	A	B	D	C	E	B	A

1. İslamiyet'ten önce kurulan Türk devletlerinin federal bir yapıya sahip olduklarına,

- I. devletin doğu ve batı şeklinde teşkilatlandırılması,
- II. devletin boyların birleşmesiyle kurulması,
- III. devletin yönetimiyle ilgili son sözün hakkında olması

durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Türk - İslam devletlerinde, devlet bürokrasisinde egemen olan bir sınıfın oluşmasında,

- I. devlet memurluğunun babadan oğula geçmesi,
- II. hanedanın gücünün artması,
- III. diplomatik ilişkilerin gelişmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Karahanlılar Döneminde inşa edilen ribat ve bimarhanelerin sayısının artmasının,

- I. askerlik,
- II. ticaret,
- III. sağlık

alanlarının hangilerinde görülen gereksinimin bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Osmanlı Devleti'nin ilk resmî tarih yazarı (vakanüvis) aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kâtip Çelebi B) Evliya Çelebi
C) Naima D) Piri Reis
E) Ahmet Cevdet Paşa

5. ● Tarım üretiminin geçimlik düzeyden pazar ekonomisi düzeyine gelmesi
● Sanayinin ham maddesi olan pamuk ve tütün gibi ürünlerin üretiminin yoğunluk kazanması

Osmanlı Devleti'nde yaşanan yukarıdaki gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Coğrafi Keşifler
B) Sanayi İnkılabı
C) Rönesans hareketleri
D) 1848 İhtilalleri
E) Reform hareketleri

6. Osmanlı Devleti'nde,

- I. Divanîhümayundan Bakanlık Sistemi'ne geçilmesi,
- II. Osmanlı ailesinin en yaşlı ve olgun üyesinin tahta geçmesi kuralının getirilmesi,
- III. Dolmabahçe Sarayı'nın inşa edilmesi

gelişmelerinden hangileri Duraklama Döneminde yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde hukuk ıslahatlarının en yoğun yapıldığı dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükselme Dönemi
- B) Duraklama Dönemi
- C) Nizam-ı Cedit Devri
- D) Tanzimat Dönemi
- E) Lale Devri

8. Coğrafi Keşiflerin XVII. yüzyıldan itibaren,

- I. Osmanlı,
- II. Memluk,
- III. Anadolu Selçuklu

devletlerinden hangilerinin ekonomisini olumsuz yönde etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. I. Müslüman olmayanları memnun edecek çeşitli düzenlemeler içermesi
II. Sadece askerlik alanında yapılması
III. Avrupa kültürünün etkisinde hazırlanması

Yukarıdakilerden hangileri XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yapılan ıslahat hareketlerinin özellikleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti aşağıdaki antlaşmaların hangisiyle Avrupa devleti sayılmıştır?

- A) Berlin Antlaşması
- B) Balta Limanı Antlaşması
- C) Hünkâr İskelesi Antlaşması
- D) Londra Boğazlar Sözleşmesi
- E) Paris Antlaşması

11. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşanmasında Sivas Kongresi kararları etkili olmamıştır?

- A) Amasya Protokollerinin imzalanması
- B) TBMM'nin toplanış ve açılış gerekçesi
- C) Lozan Antlaşması'nın bağımsızlığı savunma ruhu
- D) Misakımillî kararları
- E) İstanbul Hükümetinin Londra Konferansı'na davet edilmesi

12. Kurtuluş Savaşı'nda Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması yapılmıştır.

Bu antlaşmanın yapılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Rodos ve Onikiada'nın İtalya'ya bırakılması
- B) Sakarya Savaşı'nın kazanılması
- C) Musul'un İngiliz mandasındaki Irak'a bırakılması
- D) Sovyet Rusya'nın sınırlarını güvenlik altına almak istemesi
- E) Anlaşma Devletleri'nin 22 Mart 1922'de barış için yeni koşullar önermesi

13. Pozantı yöresinde ummadık bir direnişle karşılaşan Fransızlar, TBMM Hükümetiyle 29/30 Mayıs 1920 gecesinden başlamak üzere yirmi günlük bir ateşkes antlaşması imzalamıştır.

Bu durumun,

- I. Fransız askerî gücünün Anadolu'dan çekilmesi,
- II. TBMM Hükümetinin Anlaşma Devletleri'nin biri tarafından tanınması,
- III. Batı Cephesi'ndeki çatışmaların son bulması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. Mustafa Kemal'in taarruzu Kocatepe'den başlattığı ve "Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!" emrini verdiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkomutanlık B) Birinci İnönü
C) Sakarya D) İkinci İnönü
E) Eskişehir - Kütahya

15. I. Azınlıkların devlet kurmak istemesi
II. Bazı eski Kuvayımilliye şeflerinin düzenli orduya katılmaya karşı olması
III. Temsilciler Kurulunun, Amasya'da İstanbul Hükümeti temsilcisiyle protokol imzalaması

Yukarıdakilerden hangileri TBMM'ye karşı çıkarılan ayaklanmaların nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. Mustafa Kemal'in 1921 yılında, "Silahla olduğu gibi kafayla da mücadele zorunda olan ulusumuzun; birincisinde gösterdiği üstünlüğü ikincisinde de göstereceğinden hiç kuşkusuz yoktur." şeklindeki ifadesiyle

- I. milli eğitimin önemsenmesi,
- II. milli eğitimin belli bir plana bağlanması,
- III. eğitim ve öğretimin tek çatı altında toplanması

durumlarından hangilerini vurguladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

17. Aşağıdakilerden hangisi 20 Ocak 1921 tarihli anayasada yer alan maddelerden biri değildir?

- A) Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
B) Türkiye Devleti TBMM tarafından idare olunur.
C) Yargı hakkı, millet adına usul ve kanuna göre bağımsız mahkemeler tarafından kullanılır.
D) Kanun yapma ve kanunları yürütme gücü Mecliste toplanmıştır.
E) Meclis, iller halkı tarafından seçilen üyelerden kurulur.

18. Atatürk, Lozan Antlaşması'nın imzalanmasından sonra, "Bu anlaşma, Türk ulusuna karşı yüzyıllardan beri hazırlanmış ve Sevr Antlaşması ile tamamlandığı sanılmış, büyük bir suikastin yıkılışını bildirir bir belgedir." demiştir.

Atatürk bu sözleriyle

- I. laiklik,
- II. bağımsızlık,
- III. ulus egemenliği

ilkelerinden hangilerinin önemini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

DENEME SINAVI 3

19. 1931 yılında çıkartılan kanunla arşın, endaze, okka, dirhem gibi uzunluk ve ağırlık birimlerinin kullanılması yasaklanmıştır.

Bu uygulamanın,

- I. ölçü ve tartıda birlik sağlanmak istenmesi,
- II. ülke içindeki farklı kullanımların önüne geçilmek istenmesi,
- III. toplumda azınlık olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bulunması

durumlarının hangilerinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

20. Aşağıdakilerden hangisi Atatürkçü milliyetçilik anlayışını destekler niteliktedir?

- A) Ümmetçi düşünce yapısı
B) Devletin resmî bir dininin olması
C) Toplumun ırk, din ve mezhep çizgileriyle bölünmesi
D) Milleti oluşturan unsurlar arasında ırk ve köken birliğinin temel alınması
E) Vatandaşların istedikleri dini ve mezhebi seçmesi

21. TBMM'de Şerîye Vekâletinin kaldırılmasına ilişkin öneri, aşağıdakilerden hangisiyle beraber görüşülerek kanunlaştırılmıştır?

- A) Tekke ve türbelerin kapatılması
B) Cumhuriyetin ilanı
C) Öğretimin birleştirilmesi
D) Saltanatın kaldırılması
E) Şapka İnkılabı'nın yapılması

22. Devletçilik ilkesinin halkçılıkla ilgisini,

- I. egemenliğin halkın bir kesimine ait olması,
- II. yatırımların toplumun tamamına yönelik yapılması,
- III. herkesin kanun önünde eşit kabul edilmesi

durumlarından hangileri açıklar?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

23. I. Üretimin artırılması
II. İthalatın kısıtlanması
III. Sermaye birikimine devlet desteği sağlanması

Yukarıdakilerden hangileri 1927 yılında çıkarılan Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun amaçları arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

24. 1924 - 1946 yılları arasında önemli atılımlar yapıldığı hâlde çok partili döneme ancak 1946 yılında geçilebilmiştir.

Bu gecikmenin yaşanmasında,

- I. daha önce bu konuda yapılan çalışmaların sonuçsuz kalması,
- II. Şeyh Sait İsyanı'nın çıkması,
- III. tek partili yönetimin halk tarafından destek görmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

25. I. Dogmalara dayanması
II. Akla ve bilime uygun olması
III. Ulusal birlik ve beraberliği temel alması

Yukarıdakilerden hangileri Atatürkçülüğün özellikleri arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

26. Türkiye İş Bankasının Türk ekonomisinde önemli bir yerinin olmasında,

- I. özel sektöre kredi desteğinin sağlanması,
- II. para politikasının belirlenmesi,
- III. Osmanlı Bankasına verilmiş olan kâğıt para çıkarma ayrıcalığının giderilmesi

görevlerinden hangilerini üstlenmiş bir kuruluş olmasının etkisi vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

28. I. Serbest Cumhuriyet Fırkası
II. Cumhuriyet Halk Fırkası
III. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

Yukarıdakilerden hangilerinin programında devletçilik ilkesi yer almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

27. 1928 yılında 1924 Anayasası'nda yapılan değişikliklerle,

- I. devletin dini,
- II. milletvekillerin yemin metni,
- III. kadın hakları

konularından hangileriyle ilgili düzenlemeler yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

29. I. Onikiada'nın Yunanistan'a verilmesi
II. Sadâbad Paktı'nın imzalanması
III. İtalya'nın Akdeniz'de yayımlıca politika izlemesi

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin 11 Nisan 1936'da Lozan Antlaşması'nı imzalayan bütün devletlere birer nota yollayarak Boğazlarla ilgili maddelerin yeniden gözden geçirilmesini istemesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

30. I. Ege adalarının silahsızlandırılması
II. Kıbrıs Adası'nın denetiminin İngiltere'ye bırakılması
III. Kardak Kayalıkları'yla ilgili sorun yaşanması

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Döneminde yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	A	E	C	B	B	D	A	C	E
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	D	B	A	C	A	C	B	D	E
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
C	B	E	D	A	A	D	B	C	D

1. İslamiyet'ten önceki dönemde kurulan Türk devletlerinde devlet meseleleri kurultay adı verilen bir mecliste görüşülürdü. Bu mecliste devlet adamları hükümdarın bazı kararlarını sorgulayabilir ve tartışabilirdi.

Sadece bu bilgiyle

- toplumun demokratik arayış içerisinde olduğu,
- son sözün hükümdarda olduğu,
- kurultay üyelerinin hükümdar tarafından atıldığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslam dinini benimsemelerinin ardından da varlığını devam ettirmiştir?

- A) Heykel B) Fresk C) Resim
D) Minyatür E) Balbal

3. Selçuklularda,

- hükümdarın örfi hukuk kurallarına uymak zorunda olması,
- atabeylerin meliklere devlet yönetimi tecrübesi kazandırması,
- geleneksel Türk veraset anlayışının uygulanması

durumlarından hangilerinin taht kavgalarına neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. I. Murat Döneminde,

- Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması,
- Maliye teşkilatının oluşturulması,
- kazaskerlik makamının oluşturulması

gelişmelerinden hangileri sınırların genişlediğinin doğrudan kanıtıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Aşağıdaki eserlerden hangisi Osmanlı Devleti Dönemine aittir?

- A) Malabadi Köprüsü
B) Kubâdâbâd Sarayı
C) Cacabey Rasathanesi
D) Semerkant Medresesi
E) Killitbahir Kalesi

6. Osmanlı Devleti'nde en geniş sınırlara aşağıdaki dönemlerin hangisinde ulaşılmıştır?

- A) Kuruluş B) Yükselme C) Duraklama
D) Tanzimat E) Meşrutiyet

7. I. Avrupa'da üretilen ucuz malların Osmanlı ülkesine girmesi
II. Ticaret yollarının yön değiştirmesi
III. Lonca Teşkilatının, işlemesi gereken ham maddeyi yurt dışına satması

Yukarıdakilerden hangileri Coğrafi Keşiflerin sonuçları arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde gerekli görüldüğünde herhangi bir yöneticinin mal varlığına el konulabilmesi usulüne verilen isimdir?

- A) Müsadere B) İltizam C) Tımar
D) Paşmaklık E) Mukataa

10. Osmanlı Devleti'ni parçalanmaktan kurtarmak amacıyla ortaya atılan İslamcılık fikir akımının önemini kaybetmesinde,

- I. İngilizlerin bazı Arap şeyhlerine bağımsızlık vaadinde bulunması,
II. ulusçuluk akımının Araplar arasında da yayılması,
III. Tımar Sistemi'nin kaldırılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Kurtuluş Savaşı'nda Temsilciler Kurulunun yayın organı hâline gelen gazete aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peyamısbah B) Cerideiresmiye
C) Yenigün D) Aydede
E) İradeimilliyeye

12. 30 Eylül 1919'da Damat Ferit'in istifaya çağırılmasıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin doğrudan etkisi olmuştur?

- A) Erzurum Kongresi
B) Amasya Genelgesi
C) Sivas Kongresi
D) Amasya Görüşmeleri
E) Havza Genelgesi

13. Aşağıdakilerden hangisi 28 Ocak 1920'de onaylanan Misakı Milli belgesiyle belirlenen milli sınırlar içerisinde yer almaz?

- A) Batı Trakya B) Batum C) Musul
D) Bozcaada E) Gökçeada

14. Birinci TBMM Hükümeti tarafından kurulan Türk Âsar-ı Atıkası (Eski Eserler) Müdürlüğü, aşağıdakilerden hangisine bağlanmıştır?

- A) İçişleri Bakanlığına
B) İktisat Bakanlığına
C) Bayındırlık Bakanlığına
D) Dışişleri Bakanlığına
E) Millî Eğitim Bakanlığına

15. Kurtuluş Savaşı'nda Türk ordusunca kazanılan askerî başarıların Anlaşma Devletleri'ni TBMM ile antlaşma yapmaya zorladığına,

- I. Londra Konferansı'nın toplanması,
II. Ankara Antlaşması'nın imzalanması,
III. Kars Antlaşması'nın imzalanması

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nde,

- I. Tanzimat Fermanı'nın ilanı,
II. Islahat Fermanı'nın ilanı,
III. Meşrutiyetin ilanı

gelişmelerinden hangilerinde 1789 yılında ortaya çıkan fikirlerin etkisinin olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. Kurtuluş Savaşı'nda savaşın tüm şiddetiyle devam ettiği dönemde Mecliste görüş ayrılıklarının yaşanması ve TBMM çalışmalarının aksaması aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?
- A) Cemiyetlerin birleştirilmesine
B) TBMM'ye Mebuslar Meclisinden üye katılmasına
C) Ara seçimlere gidilmesine
D) Partilerin kurulmasına öncelik verilmesine
E) TBMM Hükümetiyle İstanbul Hükümeti arasında görüş ayrılığı yaşanmasına

17. Fransa, II. İnönü Savaşı'ndan sonra Dış Komisyon Başkanı Franklin Bouillon'u 9 Haziran 1921'de Ankara'ya göndererek TBMM'yle anlaşma zemini aramak istemiştir.

Fransa'nın TBMM'yle antlaşma yapma gereği duymasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Lozan Konferansı'nın yapılması
B) Kafkas cumhuriyetlerinin kurulması
C) Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması
D) Fransa'nın Almanya ile Versay Antlaşması'nın tatbiki konusunda problem yaşaması
E) Azınlıkların Türk vatandaşı sayılması

18. TBMM, Hatay'ın Misakımilli sınırları içinde olduğuna aşağıdakilerden hangisini gerekçe olarak göstermiştir?

- A) Fransa'nın güdümünde olmasını
B) Akdeniz'de stratejik bir noktada bulunmasını
C) Türkler dışında başka milletlerin de yaşamasını
D) Yer altı kaynakları bakımından zengin olmasını
E) Mondros Ateşkesi'nin imzalandığı tarihte Osmanlı sınırları içinde olmasını

19. Lozan Antlaşması'yla Boğazların,

- I. iki yakasının askerden arındırılması,
II. yönetiminin uluslararası bir komisyona bırakılması,
III. ticaret gemilerinin geçişin serbest olması

durumlarından hangileri Türkiye'nin askeri güvenliğini doğrudan tehlikeye düşürmüştür?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

20. I. Mahkeme tanıklığında kadın erkek eşitliğinin sağlanması
II. Kadınlara muhtarlık seçimlerine katılma hakkı verilmesi
III. Tüm vatandaşların öz adları yanına bir soyadı alma zorunluluğunun getirilmesi

Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşanan yukarıdaki gelişmelerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I, II, III
B) I, III, II
C) II, I, III
D) II, III, I
E) III, I, II

21. – Okuma yazma seferberliğinin başlatılması
– Örnek çiftliklerin kurulması

Verilen gelişmelerde, aşağıdaki ilkelere hangisinin temel alındığı savunulabilir?

- A) Laiklik
B) Halkçılık
C) Devletçilik
D) Millî egemenlik
E) Millî bağımsızlık

22. Atatürk, "Hürriyet ve istiklal benim karakterimdir. Ben milletimin ve büyük ecdâdımın en kıymetli mirası olan aşk-ı istiklal ile yaratılmış bir adamım." demiştir.

Atatürk'ün bu sözü aşağıdaki ilkelerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Laiklik B) Milliyetçilik C) Halkçılık
D) Devletçilik E) İnkılapçılık

23. I. Şeyhülislamlık
II. Saltanat
III. Halifelik

Yukarıdakilerden hangileri 3 Mart 1924'te yönetim birliğini güçlendirmek amacıyla kaldırılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

24. Aşağıdakilerden hangisi tekke ve zaviyelerin kapatılmasının sonuçlarından biridir?

- A) Hükümet kurmanın yeni yöneme bağlanması
B) Devletin rejiminin belirlenmesi
C) Halifeliğin kaldırılması
D) Şapka İnkılabı'nın yapılması
E) Dini duyguların sömürülmesinin önüne geçilmesi

25. I. Lozan Antlaşması'nın onaylanması
II. Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin çıkarılması
III. Gümrü Antlaşması'nın imzalanması

Yukarıdakilerden hangileri Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun yürürlükte olduğu dönemde yaşanan gelişmeler arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

26. I. Siyasi partilerin serbestçe ve önceden izin alınmaksızın kurulması
II. İktidar değişikliklerinin yaşanması
III. Seçimlerin düzenli aralıklarla yapılması

Yukarıdakilerden hangileri demokratik devletin özellikleri arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

27. Aşağıdaki bankalardan hangisi 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın yaşanmasından sonra 1929 ile 1931 yılları arası dönemde kurulmuştur?

- A) İş Bankası B) Merkez Bankası
C) Sümerbank D) Etibank
E) Halk Bankası

28. II. Dünya Savaşı öncesi Balkan devletleri arasında Balkan Antantı imzalanmıştır.

Bu oluşumun,

- I. silahlanma yarışının hızlanması,
- II. Milletler Cemiyetinin barışı koruyamaması,
- III. Varşova Paktı'nın kurulması

gelişmelerinin hangilerinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

29. I. Anayasa Mahkemesinin kurulması
II. Hatay Millet Meclisinin açılması
III. Çok partili genel seçimlerin yapılması

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Dönemi gelişmeleri arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

30. **Aşağıdakilerden hangisi Şeyh Sait İsyanı'nın sonuçlarından biridir?**

- A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılması
- B) Gelir ve servet kazanımının kısıtlanması
- C) İstiklal Mahkemelerinin kaldırılması
- D) Halifeliğin kaldırılması
- E) Erkân-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	D	C	A	E	C	B	A	E	D
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	C	A	E	D	C	D	E	A	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
B	B	C	E	D	E	B	D	B	A

1. İslamiyet'ten önceki dönemde kurulan Türk devletlerinde,

- I. taht kavgalarının ortaya çıkması,
- II. kurultayın danışma niteliğinde olması,
- III. dinî alanda hoşgörölü olunması

durumlarından hangileri "Son söz hükümdara aittir." anlayışının sonuçları arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. I. Kümbet mimarisi
II. Medrese eğitimi
III. Kervansaray mimarisi

Yukarıdakilerden hangileri Karahanlılardan itibaren uygulamaya konulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Gulam Sistemi'nin temelleri aşağıdaki devletlerden hangisinin zamanında atılmıştır?

- A) Gazneliler B) Akşitler C) Eyyubiler
D) Selçuklular E) Babürülür

4. • Hazine gelirlerinin ve giderlerinin tasnifinden sorumlu görevli
• Dış ilişkilerden ve dış yazışmalardan sorumlu görevli
• Fethedilen toprakların kaydedilmesinden sorumlu görevli
• Kadı ve müderrislerin atamasından sorumlu görevli

Aşağıdakilerden hangisinin yukarıda açıklaması yoktur?

- A) Reisülküttap B) Defterdar
C) Beylerbeyi D) Nişancı
E) Kazasker

5. Osmanlı Devleti'nde tezhip sanatçlarına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mültezim B) Mütevellî
C) Muhtesip D) Müzehhip
E) Muhassıl

6. Osmanlı Devleti'nde,

- I. devletin teokratik nitelik kazanması,
- II. sınırların genişlemesi,
- III. veraset düzeninde değişiklik yapılması

durumlarından hangileri Duraklama Döneminde yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. XIX. yüzyılda kutsal yerler sorunu nedeniyle çıkan ve gönüllü hasta bakıcı Florance Nightingale'in (Lambalı Kadın) ekibiyle birlikte İstanbul'a gelerek Selimiye Kışlası'nda hastaların tedavisiyle ilgilenmesine ortam hazırlayan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kırım Savaşı
- B) 93 Harbi
- C) 1806 - 1812 Osmanlı - Rus Savaşı
- D) 1828 - 1829 Osmanlı - Rus Savaşı
- E) I. Balkan Savaşı

8. Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı Devleti'nde,

- I. işsizliğin artması,
- II. ithalatın azalması,
- III. yerli malın iç pazarda sürümünün azalması

durumlarından hangilerine neden olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Döneminin özelliklerinden biri değildir?

- A) Müslüman - gayrimüslim eşitliğinin sağlanması
- B) Kız ve erkek öğretmen okullarının açılması
- C) Hükümdarın yetkilerinin kanunla kısıtlanması
- D) Finans ve banka sektörünün gelişmesi
- E) Bakanlıklar Sistemi'ne geçilmesi

10. 1912 yılında İtalya ile imzalanan Uşi Antlaşması'nda,

- I. Rodos ve Onikiada'nın durumu,
- II. Trablusgarp ve Bingazi'nin geleceği,
- III. Batı Trakya'nın hukuki yapısı

konularından hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. I. Kararlarının Mustafa Kemal tarafından hazırlanması
II. Mustafa Kemal'in IX. Ordu Müfettişi unvanıyla yayımlanması
III. Birden fazla paşanın onayından geçmesi

Yukarıdakilerden hangileri Havza ve Amasya genelgelerinin ortak özellikleri arasındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Misakımillî'de yer alan konulardan biridir?

- A) Kuvayımilliye birliklerinin güçlendirilmesi
- B) Boğazlar Komisyonunun kaldırılması
- C) Adli ve mali sınırlamaların sona erdirilmesi
- D) Batı Cephesi'nin güçlendirilmesi
- E) Temsilciler Kurulunun oluşturulması

13. **Kurtuluş Savaşı'nda**, "Hristiyan ahaliye ve diğer azınlıklara siyasi hâkimiyetimizi ve sosyal dengemizi bozucu özel haklar (imtiyazlar) verilemez. Ancak bu vatandaşlar, her türlü saldırıdan korunacaktır." kararı,

- I. Edirne,
- II. Alaşehir,
- III. Erzurum,
- IV. Sivas

kongrelerinin hangilerinde yer almıştır?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

14. "TBMM Hükümeti tarafından geçersiz sayılan Sevr Antlaşması'nı Ermenistan Hükümeti de tanımayacaktır."

Kurtuluş Savaşı'nda alınan bu karar aşağıdaki antlaşmaların hangisinde yer almıştır?

- A) Moskova B) Gümrü C) Kars
D) Mudanya E) Ankara

15. **Mustafa Kemal**, "Bu muvaffakiyetin mukaddes topraklarımızı düşman istilasından kâmilten kurtaracak olan kesin zafere bir hayırlı başlangıç olmasını Allah'tan diler ve bu tebrikatın Umum Batı Ordusu er ve subaylarına iletilmesini rica ederim." sözünü aşağıdaki savaşların hangisinin ardından söylemiştir?

- A) I. İnönü B) II. İnönü
C) Sakarya D) Başkomutanlık
E) Eskişehir - Kütahya

16. **Kurtuluş Savaşı'nda**,

- Kapitülasyonların kaldırılması,
- Doğu sınırının çizilmesi

gelişmeleri aşağıdakilerden hangisinin kazanımları arasındadır?

- A) Gümrü Antlaşması
B) Moskova Antlaşması
C) Ankara Antlaşması
D) Mudanya Antlaşması
E) Afganistan Dostluk Antlaşması

17. I. Bursa Olayı
II. Atatürk'e suikast girişimi
III. Cumhuriyet Halk Fırkasının kurulması

Yukarıdakilerden hangileri cumhuriyetin ilanından sonra gerçekleşmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

18. Atatürk, "Genç fikirli demek doğruyu gören, anlayan ve kendini açıklayabilen hakiki fikirli demektir." demiştir.

Atatürk bu sözle bireyin,

- I. kendine özgü siyasal bir fikre sahip olduğunu açıklayabilmesi,
- II. cesaretini buhranlı dönemlerde dahi idâme ettirebilmesi,
- III. kendi benliğine ve millî geleneklerine düşman olan unsurlarla mücadele edebilmesi

özelliklerinden hangilerine sahip olması gerektiğini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

19. "İnkılap, milleti ve sosyal çevreyi hazırlayarak yapılır."

Bu yargıya göre inkılapların yapılmasında,

- I. cemiyetlerin emellerinin ve fikirlerinin teşhis edilmesi,
- II. etnik kökene ve dinî yapıya göre politikalar yürütülmesi,
- III. köklü değişikliklerin hazırlık sürecinin toplum süzgecinden geçirilmesi

durumlarından hangilerinin esas alındığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

20. Atatürk, "Ben milletin vicdanında ve istikbalinde araştırarak gözlemlediğim kendine mahsus büyük gelişme kabiliyetini bir milli sır gibi vicdanımda taşıyarak bütün milletimize uygulatmak mecburiyetinde idim." demiştir.

Atatürk bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Laiklik B) Devletçilik
C) Ulusçuluk D) Halkçılık
E) Cumhuriyetçilik

21. I. Devletçilik ilkesinin uygulanması
II. Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanması
III. Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması

Yukarıdakilerden hangileri Teşvik-i Sanayi Kanunu'ndan beklenen başarının elde edilememesi sonuçları arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

22. **Yeni Türk devletinde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili yaşanan sorun dış politikada görülmemiştir?**

- A) Yabancı okullar B) Osmanlı borçları
C) Boğazlar D) Musul
E) Hatay

23. Atatürk 1923 yılında yaptığı bir konuşmasında, "Bugün için düşündüğüm tek şey kökten, işerlikten kanla kaldırılmış olan adli ve mali sınırlamaların bir daha dirilmemek üzere yokluk diyarına gömülmesini sağlamaktır." demiştir.

Atatürk bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini kastetmiştir?

- A) Osmanlı borçları
B) Azınlık hakları
C) Kapitülasyonlar
D) Millî egemenlik
E) Millî sınırlar

24. I. Cumhurbaşkanının meclis dışından seçilebilmesi
II. Seçmenlerin vekillerini doğrudan seçebilmesi
III. Bakanların başbakan tarafından seçilmesi

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Döneminde yapılan değişiklikler arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

25. Atatürk, "Bir ulus bilgelere sahip bir orduya da sahip olmalıdır. Savaş meydanlarında ne denli parlak zaferler elde edilirse edilsin, o zaferlerin ayakta kalan sonuçlar vermesi ancak böyle bir orduyla sağlanabilir. Bu ikinci ordu olmadan birinci ordunun elde ettiği kazançlar söner." demiştir.

Atatürk'ün bu sözleriyle

- I. geçmişteki eğitim sisteminin sürdürülmesi,
- II. çağın kuramlarıyla denk, gerçeğe etkin gözle bakan bireylerin yetiştirilmesi,
- III. azınlık okullarının varlığının devam ettirilmesi

durumlarından hangilerini vurguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

26. I. Rodos ve Onikiada'nın geleceği
II. Kıbrıs'ta Türk - Yunan tampon bölgesinin oluşturulması
III. Kara sularının 6 milden 12 mile çıkarılması
IV. Ege adalarının silahsızlandırılması

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Döneminde Türkiye ile Yunanistan arasında sorun olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) I, III ve IV

27. Arnavutluk'un Balkan Antantı'na katılmamasında,

- I. İtalya'nın otoritesinden çekinmesi,
- II. Romanya'dan Dobruca'yı almak istemesi,
- III. Türkiye ile sınır sorunları yaşaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

28. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılmasında,

- I. Atatürk'e suikast girişiminde bulunulması,
- II. 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın ortaya çıkması,
- III. laiklik karşıtı eylemlerin yoğunlaşması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

29. Atatürk'ün halkçılık ilkesi,

- I. laiklik ilkesinin anayasaya eklenmesi,
- II. kadınların vekil seçebilmesi,
- III. tek dereceli seçim sistemine geçilmesi

durumlarının hangileriyle bağdaşır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

30. I. Hafta tatilinin cumadan pazara alınması
II. Bazı kıyafetlerin giyilmesinin kısıtlanması
III. Miladi takvimin kabul edilmesi

Yukarıdakilerden hangileri 1930 yılından sonra yaşanan gelişmeler arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	E	A	C	D	D	A	B	E	C
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	E	B	A	B	D	E	D	C
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
D	A	C	C	B	B	A	C	E	D